

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Кафедра грецької філології та перекладу

Навчальний посібник
з новогрецької мови
для студентів 1 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальностей «Філологія. Мова та література (новогрецька)», «Філологія.
Переклад (новогрецька)»
«Середня освіта. Мова та література (новогрецька)»
(частина друга)

Маріуполь 2020

УДК 811.14'06 (076)

ББК 81.453я73

Навчальний посібник з новогрецької мови для студентів 1 курсу ОС «Бакалавр» спеціальностей «Філологія. Мова та література (новогрецька)», «Філологія. Переклад (новогрецька)», «Середня освіта. Мова та література (новогрецька)» (частина друга) / укл. Жарікова Ю.В., Жабко К.О., Кобиленко Н.К. – Маріуполь : МДУ, 2020. – 176 с.

Навчальний посібник з новогрецької мови призначений для студентів спеціальностей «Філологія. Мова та література (новогрецька)», «Філологія. Переклад (новогрецька)», «Середня освіта. Мова та література (новогрецька)», а також для студентів філологічних спеціальностей, що вивчають новогрецьку мову. Він містить теоретичний матеріал, тексти та комплекс вправ з основних граматичних та лексичних тем.

Укладачі : Жарікова Ю.В., к. філол.н., доцент кафедри грецької філології та перекладу МДУ
Жабко К.О., асистент кафедри грецької філології та перекладу МДУ
Кобиленко Н.К., старший викладач кафедри грецької філології та перекладу МДУ

Рецензенти: Кіор Ю. А., к.філол.н., доцент кафедри грецької філології та перекладу МДУ,

Короткова Ю.М., к.пед.н., професор кафедри гуманітарних дисциплін Донецького юридичного інституту

Затверджено на засіданні кафедри грецької філології та перекладу, протокол № 12 від 12.05.2020 р

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету грецької філології та перекладу, протокол № 12 від 18.06.2020 р.

© Жарікова Ю.В.

© Жабко К.О.

© Кобиленко Н.К.

© Маріуполь, МДУ

ЗМІСТ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Пояснювальна записка	6
Ενότητα 1. Γραμματική	8
1. Τα ρήματα Β΄ συζυγίας της ενεργητικής φωνής στον Αόριστο	8
2. Υποτακτική Απλή (Υποτακτική του Αορίστου)	11
3. Τα επίθετα σε -ων, ουσα, ον	17
4. Τα επιρρήματα	18
Κείμενα – Διάλογοι	21
1. Οι σπουδές μου	21
2. Το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας	23
Ενότητα 2. Γραμματική	26
1. Παρατατικός των ρημάτων ενεργητικής φωνής	26
2. Η μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική	31
Κείμενα – Διάλογοι	33
1. Η Φιλική Εταιρεία	33
2. Η επανάσταση του 1821	36
Ενότητα 3. Γραμματική	39
1. Μέλλοντας Συνεχής των ρημάτων ενεργητικής και παθητικής φωνής.	39
2. Μέλλοντας Απλός των ρημάτων ενεργητικής φωνής.	41
3. Τα απόλυτα αριθμητικά (εκατοντάδες, χιλιάδες, εκατομμύρια)	47
4. Μέρη της εβδομάδας, μήνες και εποχές.	49
Κείμενα – Διάλογοι	52
1. Οι εποχές του χρόνου	52
2. Η αγαπημένη μου εποχή	54
Ενότητα 4. Γραμματική	57
1. Επίθετα σε -ής,ιά,ί.	57
2. Σχηματισμός των λέξεων	58
Κείμενα – Διάλογοι	67
1. Η Ελλάδα	67
2. Η επίσκεψη της Ελλάδας.....	70
Ενότητα 5. Γραμματική	75
1. Τα παραθετικά των επιθέτων	75
2. Η αιτιατική περιεχομένου	80
3. Τα αναλογικά αριθμητικά	81
Κείμενα – Διάλογοι	82
1. Η εργάσιμη μου μέρα	82

2. Μια μέρα στη ζωή του Χασάν	83
3. Πώς περνάς τη μέρα σου;	86
Ενότητα 6. Γραμματική	89
1. Τα ουδέτερα σε -ον,-ως, -ας, -αν, -υ, -εν, -ος.	89
2. Η ενεργητική μετοχή	91
Κείμενα – Διάλογοι	93
1. Ιστορία του Πάσχα	93
2. Το Πάσχα	95
3. Φυσιογνωμία του ελληνικού Πάσχα.....	97
4. Πασχαλινά ήθη και έθιμα.....	99
Ενότητα 7. Γραμματική	102
1. Η Προστακτική Απλή	102
2. Προστακτική Συνεχής	107
Κείμενα – Διάλογοι	110
1. Το σπίτι μου	110
2. Ψάχνοντας για σπίτι.....	112
3. Ενοικιάζεται διαμέρισμα	114
Ενότητα 8. Κείμενα.....	118
Κείμενο 1 ΑΠΟ ΠΟΥ ΕΙΣΑΙ; ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ	118
Κείμενο 2 ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΣΕΣ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ	119
Κείμενο 3 ΠΟΣΟΝ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΑΙ ΕΔΩ;	120
Κείμενο 4 ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΤΙΠΟΤΑ	121
Κείμενο 5 Η ΕΛΕΝΗ ΞΥΠΝΑΕΙ ΠΑΝΤΑ ΝΩΡΙΣ ΚΛΟΟΥΝ.....	123
Κείμενο 6 ΕΝΑ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΟ ΖΕΥΓΑΡΙ	125
Κείμενο 7 Η ΛΕΥΚΗ.....	127
Κείμενο 8 Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΧΕΙ ΩΡΑΙΟ ΚΛΙΜΑ	129
Κείμενο 9 ΟΤΑΝ Ο ΚΑΙΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ	130
Κείμενο 10 ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ.....	132
Κείμενο 11 ΑΧ! ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	133
Κείμενο 12 ΤΟ ΒΡΑΔΥ ΘΑ ΦΑΝΕ ΕΞΩ	135
Κείμενο 13 ΟΙ ΦΙΛΟΙ.....	139
Κείμενο 14 ΣΗΚΩΝΟΜΑΙ ΝΩΡΙΣ ΤΟ ΠΡΩΙ	141

Κείμενο 15 ΘΕΛΩ ΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΟ	143
Κείμενο 16 ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟ!	143
Κείμενο 17 ΨΑΧΝΕΙ ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ.....	147
Κείμενο 18 ΨΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΟΡΙΑ	151
Κείμενο 19 ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΜΠΑΝΑΝΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΕΣ	153
Κείμενο 20 ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΣΕΙ Η ΜΑΡΙΑ	155
Κείμενο 21 ΕΝΑΣ ΓΑΤΟΣ	157
Κείμενο 22 ΝΑ ΤΑ ΕΚΑΤΟΣΤΙΣΕΙΣ!	158
Κείμενο 23 ΜΑΘΑΙΝΩ ΝΑ ΖΩ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ	159
Βιβλιογραφία.....	163
ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ	165

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Даний навчальний посібник з новогрецької мови призначено для студентів 1 курсу ОС «Бакалавр», які навчаються на спеціальностях «Філологія. Мова та література (новогрецька)», «Середня освіта. Мова і література (новогрецька)» на факультеті грецької філології та перекладу. На початку вивчення новогрецької мови велика увага приділяється граматиці, саме тому цей посібник було розроблено як допоміжний матеріал у вивченні граматичного складу мови.

Основною практичною метою «Навчального посібника з новогрецької мови» є формування граматичних та лексичних навичок, що передбачає оволодіння базовими знаннями з граматики та лексики, вмінням розпізнавати та застосовувати на практиці граматичні структури, формування мовної та мовленнєвої компетенції студентів.

Досягненню цієї мети сприяє рішення таких завдань, як:

- формування навичок роботи з текстом;
- засвоєння студентами активного та пасивного лексичного мінімуму;
- формування уміння сприймати прочитану інформацію та виділяти ключові моменти;
- формування навичок усного та письмового перекладу;
- розвинення комунікативних вмінь студентів шляхом опанування ними навичок діалогічного та монологічного мовлення на основі засвоєних лексичних одиниць;
- розвиток навичок та умінь висловлювання власної думки щодо прочитаного;
- формування навичок самостійної роботи зі словниками;
- формування граматичних навичок;
- застосування граматичних структур в усному та писемному мовленні.

У посібнику представлено стислий виклад тем з граматики новогрецької мови та комплекс вправ за даними темами. Посібник поділено на розділи. Кожен розділ складається з декількох граматичних тем та текстів для читання з комплексом лексичних вправ до них. Вибір тематики зумовлений вимогами програми для 1 курсу. У збірці наводяться завдання, які спрямовані на вдосконалення граматичних навичок шляхом виконання тренувальних вправ різних типів, підстановчих, трансформаційних, перекладуних. Кожен текст супроводжується комплексом лексичних вправ, які побудовані таким чином, щоб сприяти поступовому засвоєнню нового лексичного матеріалу. Усі завдання спираються на тексти, які є джерелом лінгвокраїнознавчої інформації

та спонукають до порівняння грецьких та українських реалій, що допомагає розширити та закріпити знання про країну. Наприкінці кожного комплексу вправ студенти мають можливість використати засвоєний лексичний матеріал у монологічному або діалогічному мовленні. Супроводжуючою метою посібника є удосконалення вокабуляру, подальший розвиток навичок усного та писемного мовлення та можливість застосування знань. До кожного тексту передбачені різноманітні завдання для творчої переробки інформації, розвитку усного та писемного мовлення, які багато в чому залежать від інформаційної насиченості повідомлення. Завдання складені відповідно до основних етапів роботи з текстом: введення нової лексики, та її закріплення; визначення логічної послідовності подій; робота зі складними граматичними структурами у реченнях із тексту; відповіді на запитання за змістом; підстановчі вправи для контролю точного розуміння тексту; перефразування; продовження речень; складання речень із слів; підбір синонімів та антонімів; обговорення обраної проблеми; переказ тексту; підготовка монологічних висловлювань за темою тексту. Таким чином, даний посібник закладає базу, комплексно систематизує та активізує навички усного та писемного мовлення, а також граматичні вміння та навички. Засвоєння студентами курсу новогрецької мови здійснюється у процесі аудиторних занять та самостійної роботи. Саме тому вправи, представлені у даному посібнику, можуть бути використані і як завдання для самостійної роботи.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Γραμματική

1. Τα ρήματα Β' συζυγίας της ενεργητικής φωνής στον Αόριστο

Ο Αόριστος δείχνει μια πράξη που έγινε και τελείωσε στο παρελθόν και παρουσιάζεται στο σύνολό της, σαν να ολοκληρώνεται σε μια στιγμή, συνοπτικά, χωρίς να τονίζεται η διάρκειά ή η επανάληψη της πράξης.

Τα ρήματα στον Αόριστο τονίζονται στην προπαραλήγουσα, π.χ ζητώ – ζήτησα
Σχηματισμός του Αορίστου των ρημάτων Β' συζυγίας

αγαπ-ώ – αγάπ-ησ-α

μπορ-ώ – μπόρ-εσ-α

Τα ρήματα Β' συζυγίας σχηματίζουν το θέμα του Αορίστου ως εξής:

-ησ-	-ασ-	-εσ-	-ηξ-	-αξ-
Τα περισσότερα ρήματα Β' συζυγίας	γελώ διψώ κρεμώ πεινώ σχολώ χαλώ Προσοχή! κερνώ-κέρασα ξεχνώ-ξέχασα γερνώ-γέρασα περνώ-πέρασα	αποτελώ αφαιρώ διαιρώ εκτελώ εξαιρώ επαινώ καλώ μπορώ παρακαλώ πονώ στενοχωρώ συγχωρώ φορώ χωρώ	βουτώ πηδώ ρουφώ τραβώ φυσώ	βαστώ κοιτώ πετώ

Προσοχή!

Το ρήμα μεθώ σχηματίζει τον Αόριστο με -υσα – μέθυσα.

Το ρήμα ζω παίρνει την αύξηση – έζησα.

Το ρήμα χρωστώ δεν έχει Αόριστο και χρησιμοποιείται μόνο στον Παρατατικό.

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στον Αόριστο στο ίδιο πρόσωπο.

ζητώ –	απαντάνε –
κερνάει –	φοράτε –
καλείτε –	ξεχνάμε –
αργείς –	ζω –
μεθάς –	διαιρούν –
πετώ –	πεινάς –

2. Να συμπληρώσετε το κείμενο με τα παρακάτω ρήματα.

(αναζητώ, κοιτώ (2), βουτώ, τραβώ, περνώ, σταματώ, διψώ, περπατώ, ξεσπώ, ανησυχώ)

Η εξαφάνιση του Ύλα

Μια φορά κι έναν καιρό πολλοί αρχαίοι ήρωες, ανάμεσά τους κι ο λεοντόκαρδος Ηρακλής, με το καράβι τους σε μια άγνωστη παραλία. Δεν τους έχει μείνει ούτε μια σταλιά νερό και πολύ. νερό και έστειλαν έναν όμορφο νεαρό, τον Ύλα, να βρει κάποια πηγή και να φέρει. Ο Ύλας και έφτασε σ' ένα δασάκι. αριστερά, δεξιά και είδε μια δροσερή πεντακάθαρη πηγή. Ο Ύλας σε κραυγές χαράς και στα νερά της λίμνης. Οι νεράιδες που έμεναν στην πηγή είδαν τον όμορφο νέο, θαμπώθηκαν και τον στην κατοικία τους. Ο Ηρακλής αφού..... πολλή ώρα και έτρεξε να αναζητήσει το φίλο του. Τον φώναξε και τον ξαναφώναξε, όμως η φωνή του Ύλα χάθηκε στα βάθη των νερών, που θα είναι το σπίτι του για πάντα.

3. Να μετατρέψετε τα ρήματα στον Ενεστώτα.

1. Εμείς περάσαμε ωραία χθες στο σπίτι του φίλου μας. Γελάσαμε και τραγουδήσαμε πολύ.

2. Κοιτάξατε τις ασκήσεις;

3. Τα παιδιά δίψασαν πολύ.

4. Η άσχημη οικολογική κατάσταση οδήγησε στην αύξηση των ασθενειών.

5. Σταμάτησα κοντά στο κατάστημα.

6. Πέτρο, συγχώρεσες τον φίλο σου;

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Με συγχωρείς που _____ να σου το πω. (ξεχνώ)
2. Φοβήθηκα πολύ όταν ο Νίκος _____ από το βράχο στη θάλασσα. (πηδώ)
3. Επιτέλους _____ το παλιό μας σπίτι και αγοράσαμε το καινούριο. (πουλώ)
4. Ο φίλος μου _____ πολλά χρόνια στη Γαλλία και εμείς _____ στην Αγγλία. (ζω)
5. Ως το βράδυ τα παιδιά _____ πολύ. (πεινώ)
6. Τους _____ να σας βοηθήσουν; (παρακαλώ)
7. Στο διαγώνισμα (εμείς) _____ σε όλες τις ερωτήσεις. (απαντώ)
8. Βλέπεις, _____ πολύ και πέτυχες στις εξετάσεις! (προσπαθώ)
9. Ο πατέρας δεν _____ να έρθει στην ώρα, _____ στη δουλειά. (μπορώ, αργώ)
10. Με _____ πάρα πολύ, κύριε καθηγητά! (βοηθώ)
11. Χθες το βράδυ οι φίλοι μας _____ να μείνουν στο σπίτι. (προτιμώ)
12. Πώς σε τέτοια κατάσταση _____ την ψυχραιμία σας; (διατηρώ)
13. Γιατί δε _____ το καινούριο σου σακάκι; (φορώ)
14. Οι γνωστοί μου _____ μετά από τις συμφορές. (γερνώ)
15. Τον _____ απότομα από το χέρι. (τραβώ)
16. Για να μην αργήσουμε, _____ πολύ νωρίς. (ξεκινώ)
17. Οι αντίπαλοί τους _____ όλα τα σχέδια τους. (χαλώ)
18. Προχθές στο μάθημα με _____ ο δάσκαλός μου. (επαινώ)
19. Καταβάλαμε όλες τις δυνάμεις μας και τους _____. (νικώ)
20. Ο πρόεδρος _____ τους παρόντες. (χαιρετώ)

5. Να διαλέξετε το σωστό ρήμα και να το βάλετε στον Αόριστο (προσοχή στη συζυγία των ρημάτων).

1. Η αδελφή μου _____ πέντε χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. (μαθαίνω, σπουδάζω)
2. Δεν ήμουν στην ώρα μου, γιατί _____ αργά. (ξυπνώ, περιμένω)
3. Αυτόν τον μήνα _____ τρεις φορές. (ξυπνώ, βρέχει)
4. Τον _____ γι'αυτά που έκανε για τον φίλο μας. (ευχαριστώ, γελώ)
5. Κάνει πολλή ζέστη, γι'αυτό _____ (διψώ, πεινώ)

6. Όλο τον Οκτώβριο _____ κοντά τους. (μένω, τελειώνω)
7. Γιατί δεν _____ κανένα γράμμα; (γράφω, παίρνω) Δεν _____ τη διεύθυνσή μου; (ξέρω, ξεχνώ)
8. Με ευχαρίστησαν αυτά που _____. (καταλαβαίνω, συζητώ)
9. _____ στη θάλασσα πολλές ώρες και _____. (μένω, αφήνω· κρυώνω, ανάβω)
10. Έβρεξε χθες πολύ, γι'αυτό σήμερα _____ πιο χοντρά ρούχα. (κάνω, φορώ)
11. Δεν ήρθε γιατί δεν _____ τη δουλειά που είχε. (τελειώνω, διδάσκω)
12. Τους _____ ως τις τρεις, αλλά δεν ήρθαν. (βλέπω, περιμένω)
13. Γιατί δεν είσαι καλά; Μήπως _____ πολύ χθες στην ταβέρνα. (πίνω, πηγαίνω)
14. Πού είναι το μολύβι μου; _____ κάτω. (πέφτω, περνώ)
15. _____ με την ψυχή τους μ'αυτά που _____. (γελάω, κοιτώ· ακούω, τρώω)
16. Δεν έφαγα τίποτε το πρωί, γι'αυτό _____ τόσο πολύ. (διψώ, πεινώ)
17. Δε _____ ακόμη με το φίλο σου; (μιλώ, λέω)
18. Το _____ δυο φορές, αλλά δεν κατάλαβαν τι λέει. (διαβάζω, διδάσκω)
19. Γιατί _____ από το σπίτι του και δεν _____ πρώτα. (μένω, περνώ· τηλεφωνώ, στέλνω)
20. Δεν _____ καλά τι είπε, γι'αυτό τον _____. (καταλαβαίνω, μαθαίνω· ρωτώ, απαντώ)

2. Υποτακτική Απλή (Υποτακτική του Αορίστου)

Η **απλή υποτακτική** παρουσιάζει την πράξη του ρήματος στο σύνολο της, συνοπτικά, σαν να ολοκληρώνεται σε μια στιγμή.

Η υποτακτική φανερώνει κυρίως αυτό που θέλουμε να γίνει ή αυτό που περιμένουμε να γίνει.

Η υποτακτική μπορεί να εκφράζει την ευχή, την προσταγή, την άδεια, την προτροπή κλπ.

Η υποτακτική απλή σχηματίζεται από το θέμα του αορίστου με τις καταλήξεις -ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν:

αγοράζω – αγόρασα – να αγοράσω,
 σβήνω – έσβησα – να σβήσω,
 χτυπώ – χτύπησα – να χτυπήσω,
 ζω – έζησα – να ζήσω.

Πίνακας ρημάτων που παρουσιάζουν δυσκολίες

<i>Ενεστώτας</i>	<i>Υποτακτική Απλή</i>	<i>Ενεστώτας</i>	<i>Υποτακτική Απλή</i>
ανεβαίνω	να ανέβω (-ώ)	παθαίνω	να πάθω
βάζω	να βάλω	παίρνω	να πάρω
βγάζω	να βγάλω	παραγγέλλω	να παραγγείλω
βγαίνω	να βγω	πεθαίνω	να πεθάνω
βλέπω	να δω	πέφτω	να πέσω
βρίσκω	να βρω	πηγαίνω	να πάω
δίνω	να δώσω	πίνω	να πιω
καίω	να κάψω	πλένω	να πλύνω
καταλαβαίνω	να καταλάβω	προφταίνω	να προφτάσω
κατεβαίνω	να κατέβω (-ώ)	στέλνω	να στείλω
κλαίω	να κλάψω	τυχαίνω	να τύχω
λέω	να πω	τρώω	να φάω
μαθαίνω	να μάθω	υπάρχω	να υπάρξω
μένω	να μείνω	φέρνω	να φέρω
μπαίνω	να μπω	φεύγω	να φύγω

Κλίση μερικών ρημάτων που παρουσιάζουν δυσκολίες:

βγαίνω

(εγώ) να βγώ (εμείς) να βγούμε

(εσύ) να βγεις (εσείς) να βγείτε

(αυτός) να βγει (αυτοί) να βγουν

Όμοια κλίνονται: βλέπω, βρίσκω, λέω, μπαίνω, πίνω.

πηγαίνω

(εγώ) να πάω (εμείς) να πάμε

(εσύ) να πας (εσείς) να πάτε

(αυτός) να πάει (αυτοί) να πάνε

Όμοια κλίνεται: τρώω

Υποτακτική απλή χρησιμοποιείται επίσης με τα παρακάτω ρήματα και τις εκφράσεις:

έχω να, είμαι σε θέση να, ακόμα να, είναι καιρός να, είναι ανάγκη να, είναι η σειρά σου να, παραλίγο να, παρά τρία να, λίγο έλειψε να, κοντεύω να.

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στην Υποτακτική Απλή στο ίδιο πρόσωπο.

δουλεύεις –	παντρεύουμε –
κρεμώ –	σκουπίζουν –
τελειώνω –	πλέκει –
ετοιμάζει –	μπορώ –
ζείτε –	μεθάνε –
ανοίγουμε –	τρέχεις –
πετάς –	αφήνετε –
κρύβουν –	καλούμε –
λέμε –	φεύγουν –
βγαίνω –	πίνεις –
μένεις –	ανεβαίνω –
τρώει –	βρίσκουμε –
κάνετε –	έχει –

2. Να βρείτε στο κείμενο τα ρήματα στην Υποτακτική Απλή και να συμπληρώσετε τον πίνακα μετά το κείμενο.

Η ηλεκτρονική Φάρμα των Ζώων

Γατόφιλοι όλου του κόσμου ενωθείτε! Πιάστε το ποντίκι στα χέρια σας και βρείτε... τη γάτα που σας αξίζει! Αν είστε έτοιμοι και έχετε σκεφτεί πολύ σοβαρά τις υποχρεώσεις, μπορείτε να μπείτε στην ηλεκτρονική Φάρμα των Ζώων και να βρείτε το άλλο σας μισό. Κάθε φωτογραφία κρύβει μέσα της έναν τετράποδο χαρακτήρα. Κάνοντας ένα κλικ στη φωτογραφία, μπορείτε να ανακαλύψετε όλες τις γατόφατσες που περιμένουν να γίνουν δικές σας! Αν έχετε ήδη μια γατούλα που ψάχνει να βρει σπίτι, χρειάζεται να στείλετε μήνυμα στο farma@enet.gr. Να βάλετε μια φωτογραφία του ζώου και να μας γράψετε τα στοιχεία σας.

Αν χάσατε το αγαπημένο σας τετράποδο, μη χάνετε τις ελπίδες και την ψυχραιμία σας! Η ηλεκτρονική έκδοση της Φάρμας των Ζώων δημιουργήθηκε, για να σας βοηθήσει να το κρατήσετε πάλι στην αγκαλιά σας. Στείλτε οπωσδήποτε τη φωτογραφία του χαμένου σας τετράποδου, για να βοηθήσετε όσους το δουν να το αναγνωρίσουν και να σας ειδοποιήσουν! Επίσης, μπορείτε να αφήσετε μήνυμα στον τηλεφωνητή της Φάρμας, για να επικοινωνήσουμε εμείς μαζί σας.

Μπορεί οι σκύλοι να μη συγκινούνται από τα ποντίκια. Στην ηλεκτρονική έκδοση της Φάρμας των Ζώων όμως, ένα ποντίκι μπορεί να τους εξασφαλίσει μια οικογένεια κι ένα σπιτικό. Όσο για εσάς, αυτό το ποντίκι μπορεί να σας φέρει κοντά στον σύντροφο της ζωής σας! Αρκεί να κάνετε ένα «κλικ» στη φωτογραφία και έτσι είναι δυνατόν να δείτε όλους τους τετράποδους και να επιλέξετε τον καινούριο φίλο σας.

(Πηγή: www.greek-language.gr)

<i>Ενεστώτας</i>	<i>Αόριστος</i>	<i>Υποτακτική Απλή</i>

3. Να συνεχίσετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας την Υποτακτική Απλή.

1. Θέλω _____
2. Χρειάζεται _____
3. Είναι δύσκολο _____
4. Μπορούμε _____
5. Πρέπει _____
6. Τον παρακάλεσα _____
7. Σκέφτομαι _____
8. Παραλίγο _____
9. Ακόμα _____
10. Σας είπα _____

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων στην Υποτακτική Απλή.

1. Μαρία, πρέπει _____ τις πατάτες αμέσως. (καθαρίζω)
2. Παιδιά, είναι ώρα _____ τα παιχνίδια σας! (μαζεύω)
3. Θα ήθελα _____ μια χάρη. (ζητώ)
4. Τι μπορείς _____ από αυτά τα προϊόντα; (φτιάχνω)
5. Το αγόρι αποφάσισε _____ στη θάλασσα από τον ψηλό βράχο. (πηδώ)
6. Οι επιβάτες πρέπει _____ στο λεωφορείο. (ανεβαίνω)
7. Χτες κόντεψα _____ το χέρι μου. (καίω)
8. Μου υποσχέθηκε _____ τα εισιτήρια για την αυριανή παράσταση. (βγάζω)
9. Παραλίγο _____ για το ραντεβού που κλείσαμε. (αργώ)
10. Δεν μπορέσαμε _____ τη συμπεριφορά του. (ξεχνώ)
11. Είναι πολύ χρήσιμο _____ αυτή τη γλώσσα. (μαθαίνω)
12. Λέω _____ νωρίς το πρωί. (ξεκινώ)
13. Είναι δύσκολο _____ εκείνη την ενότητα από το βιβλίο μας. (αφαιρώ)
14. Προσπάθησες _____ αυτά που ήθελες; (λέω)
15. Κορίτσια, πρέπει _____ τα πιάτα. (πλένω)

5. Να διαλέξετε το σωστό

1. Βλέπω τη Νίκη και τον Αντρέα να χορεύουν / να χορεύουν.
2. Δεν είδα τη γάτα και παραλίγο να την πατάω / να την πατήσω με το αυτοκίνητο.
3. Δε θα έρθω μαζί σου γιατί έχω να καθαρίζω / να καθαρίσω το σπίτι.
4. Η αδελφή μου άρχισε να διαβάζει / να διαβάσει το πρωί και δεν τελείωσε ακόμα.
5. Ο Γιάννης σταμάτησε να παίζει / να παίζει μόλις άρχισε η ταινία.
6. Σήμερα είναι η σειρά μου να πλένω / να πλύνω τα πιάτα.
7. Δε μένει πια στην Ιταλία. Συνεχίζει όμως να έρχεται / να έρθει κάθε καλοκαίρι.
8. Χθες κόντεψα να ρουφώ / να ρουφήξω την τσίκλα .
9. Μου αρέσει να ζωγραφίζω / να ζωγραφίσω, αλλά δεν έχω όρεξη σήμερα.
10. Είχε πολλή κίνηση και λίγο έλειψε να χάνω / να χάσω το τρένο.
11. Δύο ώρες γράφεις! Ακόμα να τελειώνεις / να τελειώσεις την άσκηση;
12. Άκουσε το πλοίο να σφυρίζει / να σφυρίζει καθώς έμπαινε στο λιμάνι.

6. Να σχηματίσετε δύο προτάσεις με κάθε ρήμα που σας προτείνεται βάζοντας το ρήμα στην Υποτακτική Συνεχή σε μια πρόταση και την Υποτακτική Απλή στην άλλη.

ζωγραφίζω, φορώ, ρίχνω, περνώ, ανάβω

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα στην Υποτακτική, Απλή ή Συνεχή.

1. Κυρία μου, γιατί πρέπει _____ τόσα πολλά για ρούχα κάθε μήνα; (ξοδεύω)
2. Θα ήθελα _____ αυτές τις κάλτσες, παρακαλώ. (αλλάζω)
3. Ο γιατρός μου είπε _____ το κόκκινο κρέας πια. (τρώω)
4. Θα ήθελα, παιδιά, _____ πάντα στην ώρα σας. (φεύγω)
5. Ο Αποστόλης δεν μπορεί _____ νωρίς απόψε. (γυρίζω)
6. Νίκο, πρέπει _____ σ' αυτόν το διαγωνισμό. (νικώ)
7. Όταν χρησιμοποιούμε τον συνεχή μέλλοντα ή τον συνεχή υποτακτική, πρέπει _____ το ρήμα στον ενεστώτα. (βάζω)
8. Τι ώρα τους άκουσες _____; (μπαίνω)
9. Θέλω _____ όλους τους φίλους μου αύριο. (καλώ)
10. Δεν άκουσε τον γιατρό και συνέχισε _____. (καπνίζω)
11. Θα προσπαθήσουμε _____ στο θέατρο την άλλη βδομάδα; (πηγαίνω)
12. Πρέπει _____ πιο συχνά στη μητέρα σας, γιατί ανησυχεί. (τηλεφωνώ)
13. Βαρέθηκα _____ όλη την ώρα. (μαγειρεύω)
14. Πρέπει αμέσως _____ τη μητέρα σου τηλέφωνο. (παίρνω)
15. Πάμε γρήγορα γιατί άρχισε _____. (βρέχω)
16. Απαγορεύεται _____ στα μαθήματα, παιδιά. (αργώ)
17. Μαρία, έλα _____ σου _____ τι πρέπει _____. (λέω, κάνω)
18. Ο γιατρός είπε στο Γιάννη _____ τόσο πολύ. (κουράζομαι – άρνηση)
19. Κώστα, μην ξεχάσεις _____ μια κάρτα στην Άννα για τη γιορτή της. (στέλνω)
20. Όποιος εργάζεται, πρέπει _____. (πληρώνομαι)
21. Χρειάζεται _____ το φάρμακό σας τρεις φορές τη μέρα. (παίρνω)
22. Με κοίταξε και συνέχισε _____. (μιλώ)
23. Δεν μου αρέσει καθόλου _____ το Σαββατοκύριακο. (δουλεύω)
24. Ο επιβάτης είναι υποχρεωμένος _____ τον οδηγό καθώς αυτός οδηγεί. (ενοχλώ – άρνηση)
25. Είναι φυσικό _____ τα παλιά μας πράγματα. (πετώ)

3. Τα επίθετα σε -ων, ουσια, ον

Τα επίθετα σε -ων, ουσια, ον προέρχονται από τις μετοχές της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Ονομ.	ο ενδιαφέρ-ων	η ενδιαφέρ-ουσια	το ενδιαφέρ -ον
Γεν.	του ενδιαφέρ-οντος	της ενδιαφέρ-ουσας	του ενδιαφέρ-οντος
Αιτ.	τον ενδιαφέρ-οντα	την ενδιαφέρ-ουσια	το ενδιαφέρ -ον
Κλητ.	- ενδιαφέρ-ων	- ενδιαφέρ-ουσια	- ενδιαφέρ -ον
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Ονομ.	οι ενδιαφέρ-οντες	οι ενδιαφέρ -ουσιες	τα ενδιαφέρ -οντα
Γεν.	των ενδιαφερ-όντων	των ενδιαφερ-ουσών	των ενδιαφερ-οντων
Αιτ.	τους ενδιαφέρ-οντες	τις ενδιαφέρ -ουσιες	τα ενδιαφέρ -οντα
Κλητ.	- ενδιαφέρ-οντες	- ενδιαφέρ -ουσιες	- ενδιαφέρ -οντα

Προσοχή!

- Τα επίθετα σε -ων, ουσια, ον στο θηλυκό πληθυντικού τονίζονται στη λήγουσα.
- Όμοια κλίνονται: πρωτεύων, δευτερεύων, μέλλων, εποπτεύων, υπάρχων, φλέγων, επείγων, απών, παρών, συμφέρων, πρέπων κ.α.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε προφορικώς τα παρακάτω επίθετα
επείγων, απών

2. Να ανοίξετε την παρένθεση και να βάλετε τα επίθετα στην πτώση που προτείνεται.

το (δευτερεύων) πρόβλημα – τα
η (ενδιαφέρων) ταινία – της
ο (απών) φοιτητής – οι
ο (πρέπων) ζήλος – του
η (συμφέρων) πρόταση – τις
το (διανυκτερεύων) φαρμακείο – του
η (πρωτεύων) σημασία – των

3. Να διαλέξετε το επίθετο και να το βάλετε στο σωστό τύπο.

μέλλων,παρών (2), ενδιαφέρων (2), υπάρχων, δευτερεύων, εποπτεύων, επείγων,πρέπων

1. _____ μαθητές θα πάρουν τον καλό βαθμό.
2. Δεν είναι _____ τέτοια συμπεριφορά.
3. Το βιβλίο που διάβασα ήταν πολύ _____.
4. Χρησιμοποιούμε _____ εγχειρίδια.
5. Αύριο έχω συνάντηση με _____ καθηγητή μου.
6. Η επιλογή _____ εργασίας είναι πολύ σημαντικό θέμα για τους νέους.
7. Απαγορεύεται η χρήση _____ ονόματος για νέο ιστότοπο.
8. Ποια είναι _____ πρόσωπα της ιστορίας;
9. Εδώ μαζεύονται _____ άνθρωποι.
10. Λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση _____ αναγκών στα σχολεία.

4. Να σχηματίσετε 5 προτάσεις με τα επίθετα της επιλογής σας.

4. Τα επιρρήματα

Επιρρήματα λέγονται οι άκλιτες λέξεις που προσδιορίζουν ένα ρήμα και φανερώνουν τόπο, χρόνο, τρόπο, ποσό κ.α.

Π.χ. Βλέπει καλά

Πηγαίνει εκεί

Τα επιρρήματα μπορεί να προσδιορίζουν και επίθετα ή άλλα επιρρήματα.

Π.χ. Ο καιρός είναι πολύ καλός

Τραγουδάει τόσο ωραία

Πίνακας επιρρημάτων

Τοπικά	Χρονικά	Τροπικά	Ποσοτικά	Βεβαιωτικά	Διστακτικά	Αρνητικά
πού;	πότε;	πώς;	πόσο;			
εδώ, εκεί, αλλού, παντού,	ποτέ, όποτε, πότε	κάπως, αλλιώς, έτσι,	όσο, τόσο, πολύ, λίγο, οσοδήποτε,	ναι, μάλιστα, βέβαια,	ίσως, τάχα, δήθεν,	όχι, δε(ν), μη(ν), όχι

κάπου, πουθενά	πότε, κάποτε, τόρα, τότε	καλά, σιγά, μόνο, ξαφνικά	περισσότερο, αρκετά	σωστά	άραγε, πιθανόν	βέβαια
-------------------	-----------------------------------	------------------------------------	------------------------	-------	-------------------	--------

Μερικά επιρρήματα, κυρίως τοπικά, παίρνουν το άρθρο και ισοδυναμούν τότε με τα επίθετα: το πάνω πάτωμα, η πέρα μεριά.

Τα τροπικά επιρρήματα σχηματίζονται κυρίως από τον πληθυντικό του ουδετέρου των επιθέτων: *ωραίος* – πληθ. ουδ. *ωραία* – επίρ. *ωραία*

Τα επίθετα σε -ής, ής, ές σχηματίζουν τα επιρρήματα σε -ως: *ακριβής* – *ακριβώς*

Τα επίθετα σε -ύς, εία, ύ σχηματίζουν τα επιρρήματα σε -έως: *ευθύς, εία, ύ* – *ευθέως*

Μερικά επιρρήματα σχηματίζονται και με την κατάληξη -α και με την κατάληξη -ως.

Τα επιρρήματα αυτά μπορεί, ανάλογα με την κατάληξή τους, να έχουν:

- την ίδια σημασία

Σπανίως βλέπω τα ξαδέρφια μου.

Σπάνια βλέπω τα ξαδέρφια μου.

- διαφορετική σημασία

Τον καταλαβαίνω, γιατί μιλάει απλά. (= με απλότροπο)

Θέλω απλώς να σου μιλήσω. (= μόνο)

Άλλα επιρρήματα:

αμέσως (πολύ γρήγορα) – άμεσα (χωρίς μεσολάβηση άλλων)

εκτάκτως (απρόσμενα) – έκτακτα (θαυμάσια, πολύ ευχάριστα)

ευχαρίστως (με ευχαρίστηση) – ευχάριστα (πολύ ωραία)

τελειώς (εντελώς) – τέλεια (άρτια)

ιδιαιτέρως (χωριστά από τους άλλους) – ιδιαίτερα (πολύ)

αδιακρίτως (χωρίς διακρίσεις) – αδιάκριτα (με αγένεια)

Ασκήσεις

1. Να υπογραμμίσετε και να προσδιορίσετε το είδος των επιρρημάτων.

1. Κουνούσε τα χέρια του αδιάκοπα.
2. Τον κοιτούσε για πολλή ώρα επίμονα.
3. Η Αγνή τρέχει γρήγορα.
4. Προχθες ξεκινήσαμε νωρίς για το σχολείο.
5. Αυτό το αυτοκίνητο είναι αρκετά γρήγορο.
6. Το σπίτι του βρίσκεται ψηλά στο βουνό.

7. Σήμερα είναι Κυριακή.
8. Πηγαίνουμε μαζί στο σχολείο.
9. Η αυλή βρίσκεται πίσω από το σχολείο.
10. Άρχισε να βρέχει ξαφνικά.

2. Να σχηματίσετε τα επιρρήματα από τα επίθετα.

επιμελής –	εξαιρετικός –
νότιος –	συνεχής –
τεμπέλης –	μακρύς –
αγενής –	πεισματάρης –
έξυπνος –	αρκετός –
χαμηλός –	βαθύς –

3. Να διαλέξετε το σωστό επίρρημα και να συμπληρώσετε τα κενά.

ξαφνικά, πίσω, αργά, γρήγορα, βέβαια, χθες, τώρα, ίσως

1. Η ώρα περνά _____.
2. _____ έκανε πολύ κρύο.
3. Άκουσα μια φωνή _____.
4. Θα ξανάρθεις; - _____.
5. Η αδερφή μου ξυπνάει _____.
6. _____ θα πάμε αύριο στο σινεμά, εξαρτάται από τον καιρό.
7. Διαβάζω τα μαθήματά μου _____.
8. Τον είδα _____ στο τέλος του δρόμου.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό επίρρημα.

1. Η βουλή συνεδρίασε _____. – Χτες το βράδυ βγήκαμε και περάσαμε _____. (εκτάκτως – έκτακτα)
2. Ήθελε να της μιλήσει _____. – Εκτιμούν _____ το έργο της. (ιδιαίτερως – ιδιαίτερα)
3. Πέρασαμε το βράδυ μας _____. – Ο πωλητής θα σας εξυπηρετήσει _____. (ευχαρίστως – ευχάριστα)
4. Θα σας εξυπηρετήσουμε _____. – Του πρόσφεραν βοήθεια _____. (αμέσως – άμεσα)
5. Να μη συμπεριφέρεσαι _____. – Όλοι οι απόφοιτοι θ' αρχίσουν να εργάζονται _____ φύλου και ηλικίας. (αδιακρίτως – αδιάκριτα)
6. Επιμένει _____ στην καλή άρθρωση. - Τον κάλεσε στο γραφείο του και του μίλησε _____. (ιδιαίτερως – ιδιαίτερα)

7. Το νοσοκομείο είναι _____ εξοπλισμένο. – Είναι _____ ανώφελο να περιμένεις. (τελείως – τέλεια)
8. Μας έδωσαν _____ τις πληροφορίες που ζητήσαμε. - Κείμενο καλογραμμένο που διαβάζεται _____ . (ευχαρίστως – ευχάριστα)
9. Περάσαμε _____ τη βραδιά μας. - Η Επιτροπή συνεδρίασε _____ . (εκτάκτως – έκτακτα)
10. Συμπεριφέρεται _____. – Ήρθα _____ ως εκπρόσωπος της Τράπεζας. (απλώς – απλά)
11. Φτάνοντας, τηλεφώνησέ μου _____. - Η απόφασή του θα εξαρτηθεί _____ από την κατάσταση της υγείας του. (αμέσως – άμεσα)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Οι σπουδές μου

Φέτος μπήκα στο Πανεπιστήμιο. Η τελευταία χρονιά στο σχολείο ήταν μια δύσκολη περίοδος γιατί διάβασα πολύ για να περάσω τις εξετάσεις μου καλά. Και τελικά έγινα πρωτοετής φοιτήτρια του Πανεπιστημίου.

Διάλεξα τη φιλολογία γιατί μου αρέσουν πολύ οι γλώσσες και θέλω η μέλλουσα δουλειά μου να έχει σχέση με τη διδασκαλία των ελληνικών ή των αγγλικών.

Για να πάρω το πτυχίο μου πρέπει να σπουδάσω τέσσερα χρόνια. Στο πρόγραμμα σπουδών μου συμπεριλαμβάνονται πολλά μαθήματα, π.χ. η ιστορία της Ουκρανίας και της Ελλάδας, η ξένη λογοτεχνία, η γλωσσολογία, και βεβαίως τα ελληνικά και τα αγγλικά.

Το πρόγραμμα σπουδών είναι αρκετά κουραστικό. Έχουμε διαλέξεις και πρακτικά μαθήματα. Στις διαλέξεις πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί επειδή όχι μόνο ακούμε τον καθηγητή, αλλά και κρατάμε σημειώσεις. Για να βρούμε τις πληροφορίες που χρειαζόμαστε για το μάθημα, πηγαίνουμε στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου ή τις ψάχνουμε στο διαδύκτιο.

Στα πρακτικά μαθήματα, κυρίως της γλώσσας, κάνουμε ασκήσεις διάφορων ειδών. Διαβάζουμε ή ακούμε τα κείμενα, σχηματίζουμε προτάσεις, κλίνουμε τα ρήματα, τα ουσιαστικά και τα επίθετα, γράφουμε εκθέσεις, μαθαίνουμε τους κανόνες και πολλά άλλα. Έχουμε όλα τα απαραίτητα εγχειρίδια, βοηθητικά βιβλία, τεχνικά μέσα. Στο Πανεπιστήμιό μας υπάρχουν σπουδαστήρια με τους σύγχρονους υπολογιστές.

Αν και οι απαιτήσεις είναι πολλές και χρειάζεται πολύ διάβασμα, μου αρέσουν πολύ τα μαθήματα μου και ο χρόνος που περνάω στο πανεπιστήμιο. Κατά τη γνώμη μου οι σπουδές μάς βοηθούν να διαμορφώνουμε την προσωπικότητά μας μέσα από την παρακολούθηση των μαθημάτων και τη συμμετοχή σε εξω-ακαδημαϊκές

δραστηριότητες, σε ομαδικές εργασίες και φοιτητικούς ομίλους, μέσα από τις εμπειρίες που λαμβάνουμε.

Λεξιλόγιο

πρωτοετής,ής,ές	απαραίτητος,η,ο
διαλέγω	το εγχειρίδιο
μέλλον,ουσα,ον	το μέσο
έχω σχέση με	η απαίτηση
το πτυχίο	διαμορφώνω
συμπεριλαμβάνομαι	η προσωπικότητα
η γλωσσολογία	η παρακολούθηση
η διάλεξη	η συμμετοχή
κρατώ σημειώσεις	η δραστηριότητα
η πληροφορία	ο όμιλος
το διαδύκτιο	η εμπειρία
η έκθεση	λαμβάνω

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι ειδικότητα διάλεξε η κοπέλλα;
2. Τι μαθήματα περιλαμβάνει το πρόγραμμα σπουδών;
3. Τι κάνουν οι φοιτητές στις διαλέξεις και στα πρακτικά μαθήματα;
4. Πώς βοηθάνε οι σπουδές;

B. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

η απαίτηση, η διάλεξη, η συμμετοχή, απαραίτητος, λαμβάνω

Γ. Να εξηγήσετε τις παρακάτω λέξεις.

εξω-ακαδημαϊκός, η εμπειρία, το εγχειρίδιο, πρακτικός

Δ. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. Мені дуже подобається моя майбутня спеціальність.
2. Відвідування занять – це обов’язок всіх студентів.
3. Я хочу обрати університет, де буду навчатися в наступному році.
4. Завдяки нашій участі у всіх видах діяльності факультету ми отримуємо нові знання та досвід.
5. У першокурсників цього університету кожен день є і лекції, і практичні заняття.

6. Для підготовки до занять студенти використовують не тільки посібники, а й Інтернет.

Ε. Να περιγράψετε τις σπουδές σας στο Πανεπιστήμιο.

2. Το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα διακρίνεται σε τρεις βαθμίδες εκπαίδευσης: την πρωτοβάθμια, την δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η **Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση** παρέχεται από το **Νηπιαγωγείο** που συνιστά την προσχολική εκπαίδευση και το **Δημοτικό** που συνιστά τον πρώτο κύκλο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η φοίτηση στο Νηπιαγωγείο διαρκεί δύο χρόνια, από την ηλικία των τεσσάρων μέχρι των έξι ετών, και αποτελεί στάδιο προετοιμασίας που συμβάλει στην ένταξη των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο. Το Δημοτικό Σχολείο ανήκει στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Η φοίτηση σε αυτό είναι υποχρεωτική και διαρκεί έξι χρόνια, από την ηλικία των έξι μέχρι των δώδεκα ετών. Το Δημοτικό Σχολείο έχει ως βασικό στόχο την ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη πνευματική και σωματική ανάπτυξη των μαθητών. Στα πρώτα δύο χρόνια του Δημοτικού τα παιδιά δε βαθμολογούνται επισήμως. Η βαθμολογία ξεκινάει από την Γ' τάξη.

Η **Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση** παρέχεται σε δύο κύκλους: την υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση που προσφέρεται από το **Γυμνάσιο** και τη μεταυποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση που προσφέρεται από το **Ενιαίο Λύκειο** και τα **Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια** (Τ.Ε.Ε.). Το Γυμνάσιο καλύπτει τα τρία τελευταία χρόνια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και οι μαθητές φοιτούν σ' αυτό από την ηλικία των δώδεκα μέχρι των δεκαπέντε ετών. Η Α' τάξη, τόσο του Γενικού όσο και του Επαγγελματικού Λυκείου, θεωρείται τάξη αποκλειστικά Γενικής Παιδείας. Στη Β' τάξη Γενικού Λυκείου οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν μία από τις δύο ομάδες μαθημάτων προσανατολισμού: Ανθρωπιστικών και Θετικών Σπουδών. Στη Γ' τάξη Γενικού Λυκείου οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν μία από τις τρεις ομάδες μαθημάτων προσανατολισμού: Ανθρωπιστικών, Θετικών και Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής. Υπάρχουν όμως και μαθήματα Γενικής Παιδείας και στις δύο τάξεις. Η εισαγωγή στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση γίνεται με την επιτυχία των μαθητών στις πανελλήνιες εξετάσεις που διεξάγονται στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Ο στόχος των Τ.Ε.Ε. είναι ο συνδυασμός της γενικής παιδείας με την εξειδικευμένη τεχνική και επαγγελματική γνώση, με σκοπό την επαγγελματική ένταξη στην αγορά εργασίας. Εκτός από τα ημερήσια λειτουργούν και εσπερινά Τ.Ε.Ε. για εργαζόμενους έως 50 ετών που

επιθυμούν να βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας. Οι υποψήφιοι εισάγονται χωρίς εξετάσεις με απαραίτητη προϋπόθεση να είναι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου του εξωτερικού. Η φοίτηση στα Τ.Ε.Ε. διαρκεί έως και 3 χρόνια.

Η **Τριτοβάθμια Εκπαίδευση** χωρίζεται σε Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, η οποία παρέχεται στα **Πανεπιστήμια**, και σε Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση, η οποία παρέχεται στα **Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα** (Τ.Ε.Ι). Στην Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση ανήκουν τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία, η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Στην Ελλάδα λειτουργούν 20 Πανεπιστήμια, σε διάφορες πόλεις της χώρας, τα οποία αποτελούνται από Σχολές, οι οποίες με τη σειρά τους διαιρούνται σε Τμήματα και αυτά σε αντίστοιχους Τομείς. Οι σπουδές στα Τ.Ε.Ι. σε σύγκριση με αυτές στα Πανεπιστήμια έχουν περισσότερο εφαρμοσμένο χαρακτήρα.

Υπάρχουν δημόσια και ιδιωτικά Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια. Η ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν επιτρέπεται στην Ελλάδα.

Λεξιλόγιο

εκπαιδευτικός,ή,ό	ανθρωπιστικός,ή,ό
διακρίνομαι	θετικός,ή,ό
η βαθμίδα	η πληροφορική
η εκπαίδευση	η εισαγωγή
πρωτοβάθμιος,α,ο	η επιτυχία
δευτεροβάθμιος,α,ο	πανελλήνιος,α,ο
τριτοβάθμιος,α,ο	διεξάγομαι
το νηπιαγωγείο	ο συνδυασμός
συνιστώ	εξειδικευμένος,η,ο
το δημοτικό	επαγγελματικός,ή,ό
υποχρεωτικός,ή,ό	η γνώση
η φοίτηση	ημερήσιος,α,ο
διαρκώ	εσπερινός,ή,ό
συμβάλω	βελτιώνω
η ένταξη	ο υποψήφιος
ο στόχος	η προϋπόθεση
ολόπλευρος,η,ο	ο κάτοχος
ισόρροπος,η,ο	το απολυτήριο
πνευματικός,ή,ό	ισότιμος,η,ο
η ανάπτυξη	ανώτατος,η,ο
βαθμολογούμαι	η Σχολή Καλών Τεχνών

παρέχομαι	η Σχολή
προσφέρω	το Τμήμα
το Γυμνάσιο	ο Τομέας
ενιαίος,α,ο	η σύγκριση
το Λύκειο	εφαρμοσμένος,η,ο
τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια	δημόσιος,α,ο
καλύπτω	ιδιωτικός,ή,ό
ο προσανατολισμός	επιτρέπεται

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Σε ποιες βαθμίδες χωρίζεται το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας;
2. Τι εκπαιδευτικά ιδρύματα ανήκουν στην υποχρεωτική εκπαίδευση;
3. Πώς χωρίζεται η τριτοβάθμια εκπαίδευση;
4. Υπάρχει η ιδιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα;

B. Να γράψετε το σχεδιάγραμμα των εκπαιδευτικών συστημάτων της Ελλάδας και της Ουκρανίας και να βρείτε τις ομοιότητες και τις διαφορές τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Γραμματική

1. Παρατατικός των ρημάτων ενεργητικής φωνής

Ο Παρατατικός φανερώνει κάτι που γινόταν στο παρελθόν συνέχεια ή με επαναλήψη.

Ο Παρατατικός χρησιμοποιείται συχνά με τις λέξεις και τις εκφράσεις που δηλώνουν τη διάρκεια ή την επανάληψη: κάθε, συχνά σπάνια, πάντα, κάθε πότε; πόσο συχνά; όλο τον (όλη την, όλο το), ενώ, καθώς, την ώρα που.

Σχηματισμός του Παρατατικού.

A' συζυγία – ο Παρατατικός σχηματίζεται από το θέμα του Ενεστώτα με τις καταλήξεις του Αορίστου -α, -ες, -ε, -αμε, -ατε, -αν:

αγοράζω – αγόραζ-α

κλείνω – έκλεινα

Τα συνηρημένα ρήματα παίρνουν ένα «γ» μπροστά στην κατάληξη, π.χ. ακούω – άκουγα.

Τα ρήματα τονίζονται στην προπαραλήγουσα, π.χ. τονίζω – τόνιζα

Όταν το ρήμα είναι δισύλλαβο, παίρνει στην αρχή μια αύξηση, δηλαδή ένα έ- (σπάνια ή-) σε όλα τα πρόσωπα, εκτός από το πρώτο και το δεύτερο πρόσωπο του πληθυντικού.

διαβάζω			
(εγώ)	διάβαζ-α	(εμείς)	διαβάζ-αμε
(εσύ)	διάβαζ-ες	(εσείς)	διαβάζ-ατε
(αυτός)	διάβασ-ε	(αυτοί)	διάβαζ-αν
γράφω			
(εγώ)	έ-γραφ-α	(εμείς)	γράφ-αμε
(εσύ)	έ-γραφ-ες	(εσείς)	γράφ-ατε
(αυτός)	έ-γραφ-ε	(αυτοί)	έ-γραφ-αν

B' συζυγία – ο Παρατατικός σχηματίζεται από το θέμα του Ενεστώτα, το επίθημα -ουσ- και τις καταλήξεις του Αορίστου -α, -ες, -ε, -αμε, -ατε, -αν:

ζητώ – ζητούσα

ζω – ζούσα

Τα ρήματα τονίζονται στο -ούσ-.

προσπαθώ			
(εγώ)	προσπαθούσ-α	(εμείς)	προσπαθούσ-αμε
(εσύ)	προσπαθούσ-ες	(εσείς)	προσπαθούσ-ατε
(αυτός)	προσπαθούσ-ε	(αυτοί)	προσπαθούσ-αν

Ασκήσεις

Α΄ συζυγία

1. Να βάλετε τα ρήματα στο πρώτο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού στον Παρατατικό.

παίζω	_____	_____
κλέβω	_____	_____
αρχίζω	_____	_____
διώχνω	_____	_____
μαζεύω	_____	_____
γράφω	_____	_____
λούζω	_____	_____
αλλάζω	_____	_____
θέλω	_____	_____
ξέρω	_____	_____

2. Να βάλετε τα ρήματα στον Παρατατικό στο ίδιο πρόσωπο.

δουλεύεις –	παντρεύουμε –
τελειώνω –	πλέκει –
ετοιμάζει –	τρέχεις –
ανοίγουμε –	σκουπίζουν –
κρύβουν –	αφήνετε –
λέμε –	φεύγουν –
μένεις –	ανεβαίνω –
τρώει –	βρίσκουμε –
κάνετε –	έχει –
ακούω –	είσαι –

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Πάντα τον _____ σαν δικό της παιδί. (προσέχω)
2. _____ σαν το ψάρι μπροστά του. (τρέμω)
3. Κάποτε το χωριό μας _____ πολλά χιλιόμετρα από την πλησιέστερη πόλη. (απέχω)

4. Εμείς _____ στην Ελλάδα μερικές φορές. (ταξιδεύω)
5. Όταν _____, _____ όλες τις ασκήσεις σου;
(σπουδάζω, γράφω)
6. Όταν _____ παιδί, κάθε βράδυ _____ τα παραμύθια
της μητέρας μου. (είμαι, ακούω)
7. Κάθε πότε _____ στην ταβέρνα στην Ελλάδα, κύριε Αριστιάδη;
(τρώω)
8. Πόσο συχνά _____ με τη φίλη σας για ψώνια; (πηγαίνω)
9. Οι γονείς μου πάντα _____ την αλήθεια. (λέω)
10. Μάθατε ποιος το _____ συνέχεια; (κάνω)

4. Να μετατρέψετε προτάσεις στον Αόριστο και στον Παρατατικό.

1. Αφήνω τα βιβλία μου στο τραπέζι.

Αόριστος:

Παρατατικός:

2. Ο φίλος μου τρέχει πολύ γρήγορα.

Αόριστος:

Παρατατικός:

3. Τα παιδιά κρύβουν τα παιχνίδια τους.

Αόριστος:

Παρατατικός:

4. Φεύγουμε σήμερα για την Αθήνα.

Αόριστος:

Παρατατικός:

5. Γράφετε συχνά στους συγγενείς σας;

Αόριστος:

Παρατατικός:

6. Βλέπω τον Αντρέα στη στάση.

Αόριστος:

Παρατατικός:

7. Η γιαγιά μου κάνει τις δουλειές του σπιτιού.

Αόριστος:

Παρατατικός:

8. Θέλουν να πάνε στο θέατρο.

Αόριστος:

Παρατατικός:

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρημάτα στον Αόριστο ή στον Παρατατικό.

1. Τα καταστήματα _____ κάθε Δευτέρα πρωί. (κλείνω)
2. Τι ώρα _____ τα μαθήματά σας; (τελειώνω)
3. Το αεροπλάνο _____ στο αεροδρόμιο μια ώρα αργότερα. (φτάνω)
4. Χτες το απόγευμα τα παιδιά _____ στον κήπο, καθώς _____ ένα τρομερό θόρυβο και _____ να δουν τι _____. (είμαι, παίζω, ακούω, τρέχω, συμβαίνω)
5. Όταν _____ φοιτητής _____ πολύ τις διακοπές, κύριε Νίκο; (είμαι, ταξιδεύω)
6. Ποιος _____ το βιβλίο μου; (κρύβω)
7. Τα παιδιά _____ γρήγορα τα ποτά τους και _____. (πίνω, φεύγω)
8. Προχτές τα αδέρφια μου _____ και _____ μια ωραία κωμωδία στο θέατρο. (πηγαίνω, βλέπω)
9. Κώστα, ο πατέρας σου _____ να σου μιλήσει. (θέλω)
10. Όταν _____ μικροί η μάνα _____ εμένα και τα αδέρφια μου κάθε απόγευμα στη θάλασσα. (είμαι, συνοδεύω)
11. Ο παππούς μου _____ πάντα την αλήθεια. (λέω)
12. Ο Γιώργος _____ για πρώτη φορά την γραβάτα. (βάζω)
13. Πέρσι τον _____ συχνά; (βλέπω)
14. Χθες το βράδυ δε _____ έξω με την παρέα μου γιατί _____ κρύο και _____. (βγαίνω, κάνω, βρέχω)
15. Ο λιστής _____ τα χρήματα και δεν _____ τι να κάνει παρακάτω. (κλέβω, ξέρω)
16. Κανένας δεν τον _____, όμως μόνο η Μαρία τον _____ και τελικά _____ δίκιο, αφού _____ την αλήθεια. (πιστεύω, έχω, λέω)
17. Όταν _____ στην Ιταλία, _____ διάφορα νόστιμα φαγητά. (ταξιδεύω, τρώω)
18. Ξέρεις ποιος _____ τα ερείπια αυτού του ναού; (ανακαλύπτω)
19. Από τους πόνους στο στομάχι το μωρό _____ μέρα νύχτα. (κλαίω)
20. Μου _____ όλα σου τα βιβλία. (δίνω)

Β' συζυγία

1. Να βάλετε τα ρήματα στον Παρατατικό στο ίδιο πρόσωπο.

πουλάς –

μπορούμε –

πεινούν –
παρακαλώ –
ζείτε –

αργείς –
προσπαθεί –
απαντάμε –

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό επίθημα

ρούφ___α – ρουφ___α
έζ___α – ζ___α
μπόρ___α – μπορ___α
αγαπ___α – αγάπ___α
πόν___α – πον___α
ξεχν___α – ξέχ___α

3. Να μετατρέψετε προτάσεις στον Αόριστο και στον Παρατατικό.

1. Τα παιδιά πάντα απαντάνε στα γράμματα.

Αόριστος:

Παρατατικός:

2. Περνάμε πολύ ωραία.

Αόριστος:

Παρατατικός:

3. Εσείς πετάτε τα παλιά σας ρούχα;

Αόριστος:

Παρατατικός:

4. Ο υπάλληλος εκτελεί τις διαταγές του διευθυντή.

Αόριστος:

Παρατατικός:

5. Γιατί κοιτάς στο παράθυρο;

Αόριστος:

Παρατατικός:

6. Σήμερα η Μαρία γελάει όλη τη μέρα.

Αόριστος:

Παρατατικός:

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρημάτα στον Παρατατικό.

1. Ο χρόνος _____ πολύ αργά. (κυλώ)
2. Η Νίκη _____ πολύ μα δεν τα κατάφερε. (προσπαθώ)
3. Οι γονείς του _____ ευτυχισμένοι στο σπιτάκι τους. (ζω)

4. Κάθε πρωί _____ στις 7 για να μην αργούμε στα μαθήματα. (ξυπνώ)
5. Ο ανιψιός _____ πολύ τον θείο του. (εκτιμώ)
6. Σε είδα στην αυλή, _____ σαν άλογο. (πηδώ)
7. Πάντα _____ τις οδηγίες του γιατρού. (ακολουθώ)
8. Δεν _____ με το τίποτα να καταλάβουμε γιατί τα κάνει όλα αυτά. (μπορώ)
9. Εμείς _____ πολύ προσεχτικά. (οδηγώ)
10. _____ ωραία σε κάθε πάρτι του; (περνώ)

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρημάτα στον Αόριστο ή στον Παρατατικό.

1. Πέρσι οι φίλοι μας μας _____ κάθε βδομάδα στο σπίτι τους. (καλώ)
2. _____ να λύσω αυτή την άσκηση αλλά δεν _____ . (προσπαθώ, μπορώ)
3. Από τον φόβο _____ ό,τι ήξερε. (ξεχνώ)
4. Χτες το βράδυ _____ πολύ το κεφάλι μου. (πονώ)
5. Νίκο, _____ το καπέλο όταν βγήκες έξω; (φορώ)
6. Το αυτοκίνητο _____ απότομα μπροστά στο κτίριο. (σταματώ)
7. Το καλοκαίρι εμείς _____ στους συγγενείς μας κάθε μήνα. (τηλεφωνώ)
8. Γιατί με _____, κύριε; (ξεγελώ)
9. Όταν _____, _____ τους φίλους μας. (μπορώ, κερνώ)
10. Από τα βάσανα και τον καημό _____ πολύ γρήγορα. (γερνώ)

2. Η μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική

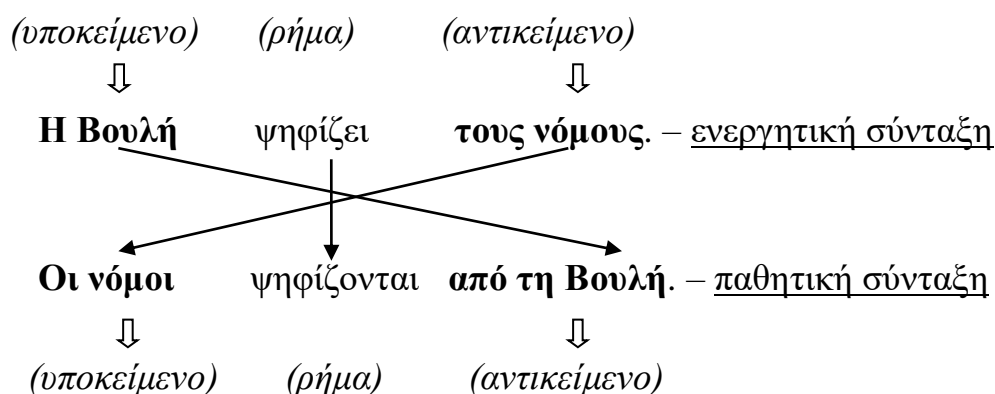
Κατά τη μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική γίνονται οι εξής αλλαγές:

- το αντικείμενο του μεταβατικού ρήματος γίνεται υποκείμενο του παθητικού,
- το υποκείμενο γίνεται το ποιητικό αίτιο του παθητικού ρήματος (από+όνομα σε Αιτιατική πτώση),
- το ενεργητικό ρήμα γίνεται παθητικό.

Κατά τη μετατροπή της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική γίνονται οι αντίστροφες αλλαγές.

Ο χρόνος του ρήματος, κατά τη μετατροπή δεν αλλάζει και παραμένει ο ίδιος.

Π.χ.

Ασκήσεις

1. Να μετατρέψετε τα ενεργητικά ρήματα σε παθητικά

ετοιμάζω –	γελάς –
κλίνει –	καλεί –
τρώνε –	χτυπάτε –

2. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

1. Η φωτιά καίει το δάσος.

2. Η μητέρα καθαρίζει την κουζίνα.

3. Ο πατέρας επισκευάζει τα αυτοκίνητα.

4. Εμείς χτίζουμε το σπίτι μας.

5. Οι κάτοικοι της πόλης αναζητούν δροσιά το καλοκαίρι.

6. Αυτοί οι καθηγητές διδάσκουν την ελληνική γλώσσα.

7. Η αλεπού κινηγάει το λαγό.

8. Το άγχος προκαλεί πολλές αρρώστιες.

9. Η Μαρία φοράει την μπλούζα.

10. Τα στελέχη απαιτούν την αύξηση του μισθού.

3. Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

1. Το έλατο στολίζεται από το παιδί.

2. Το φαγητό τρώγεται από τους καλεσμένους.

3. Το δέντρο κόβεται από εσάς.

4. Ο Αντρέας χτυπιέται από τον Βασίλη.

5. Οι ασκήσεις λύνονται από τη φίλη μου.

6. Αυτά τα μαθήματα θεωρούνται δύσκολα από τους φοιτητές.

7. Η κόρη υποστηρίζεται από τους γονείς της.

8. Το βιβλίο αποτελείται από τρεις ενότητες.

9. Ο άρρωστος χειρουργείται από έναν γνωστό χειρουργό.

10. Αυτή η ποδοσφαιρική ομάδα νικιέται πάντα από τον αντίπαλό της.

Κείμενα – Διάλογοι

1. Η Φιλική Εταιρεία

Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε επτά χρόνια πριν από την έναρξη της Μεγάλης Επανάστασης του 1821, με σκοπό την απελευθέρωση των υπόδουλων Ελλήνων. Η οργάνωση ιδρύθηκε μυστικά στην Οδησσό της Ρωσίας, το 1814, από τρεις εμπόρους, τον Εμμανουήλ Ξάνθο, το Νικόλαο Σκουφά και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ.

Οι Φιλικοί, όπως λέγονταν τα μέλη της χρησιμοποιούσαν κρυπτογραφικό κώδικα για να επικοινωνούν μεταξύ τους και υπέγραφαν με ψευδώνυμα. Η μύηση τους στην οργάνωση είχε τη μορφή ιεροτελεστίας, που τη σφράγιζε ο όρκος μπροστά σε ιερέα. Πολλοί πίστευαν ότι πίσω από την μυστική Αρχή της Φιλικής Εταιρείας κρυβόταν η Ρωσία, ωστόσο οι ηγέτες της γνώριζαν καλά, παρόλο που δεν το φάνέρωναν, ότι η οργάνωση στηριζόταν στον ενθουσιασμό των πατριωτών και στα

χρήματα που κατέβαλλαν τα εγγραφόμενα μέλη της, ιδίως οι υπάλληλοι και οι έμποροι.

Τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας στην αρχή ήταν ελάχιστα. Το 1818, όμως, η οργάνωση μετέφερε την έδρα της στην καρδιά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, την Κωνσταντινούπολη. Τότε η στρατολόγηση μελών επεκτάθηκε σε ολόκληρη την Οθωμανική Αυτοκρατορία και στη σημερινή Ελλάδα. Σ' αυτήν μυήθηκαν πολλοί από τους πρωταγωνιστές του Αγώνα, όπως ο αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας, ο πρώην κλέφτης Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, οι οπλαρχηγοί Ιωάννης Φαρμάκης και Γεωργάκης Ολύμπιος και αρκετοί άλλοι. Την οργάνωση βοήθησε αποφασιστικά και ο μεγαλέμπορος Παναγιώτης Σέκερης, που πρόσφερε μεγάλο μέρος της περιουσίας του.

Τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας σταδιακά αυξήθηκαν. Οι ηγέτες της πρότειναν στον Ιωάννη Καποδίστρια, που ήταν τότε υπουργός των Εξωτερικών της Ρωσίας, να τεθεί επικεφαλής της. Εκείνος αρνήθηκε, γιατί πίστευε ότι οι συνθήκες που επικρατούσαν στην Ευρώπη δεν ήταν ευνοϊκές για τους Έλληνες. Μετά την άρνησή του, η αρχηγία προσφέρθηκε το 1820 στον Αλέξανδρο Υψηλάντη, ο οποίος δέχτηκε με προθυμία τον ανώτατο τίτλο του Γενικού Εφόρου λαμβάνοντας άδεια απουσίας δυο χρόνων από τη ρωσική αυλή. Με την προσχώρηση του Υψηλάντη, εντάθηκαν οι προετοιμασίες για τη Μεγάλη Επανάσταση.

(πηγή: <http://anoixtosxoleio.weebly.com>)

Λεξιλόγιο

ιδρύομαι (αορ. ιδρύθηκα)	ιδίως
η έναρξη	η στρατολόγηση
η επανάσταση	ο πρωταγωνιστής
η απελευθέρωση	ο οπλαρχηγός
υπόδουλος,η,ο	αποφασιστικά
ο έμπορος	η περιουσία
το μέλος	αυξάνομαι (αορ. αυξήθηκαν)
κρυπτογραφικός,ή,ό	σταδιακά
ο κώδικας	ο ηγέτης
επικοινωνώ	ο υπουργός
υπογράφω	τίθεμαι (υποτ. να τεθεί)
η μύηση	ο επικεφαλής
η ιεροτελεστία	η συνθήκη
σφραγίζω	επικρατώ
ο όρκος	ευνοϊκός,ή,ό
ο ιερέας	η προθυμία

φανερώνω
στηρίζομαι
καταβάλλω
εγγραφόμενος,η,ο

ο έφορος
η προσχώρηση
εντείνομαι (αορ. εντάθηκαν)

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πότε, πού και από ποιον ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία;
2. Ποιος ήταν ο σκοπός της ίδρυσής της;
3. Πώς γινίταν η μύηση στην οργάνωση;
4. Να αναφέρετε τους πρωταγωνιστές του Αγώνα.
5. Γιατί ο Ι. Καποδίστριας αρνήθηκε να γίνει επικεφαλής της οργάνωσης;
6. Ποιος έγινε ο επικεφαλής της Φιλικής Εταιρείας;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις.

η απελευθέρωση, ο κώδικας, το ψευδώνυμο, η περιουσία, μυστικός

Γ. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων μέσα στο κείμενο.

η αρχή, παραδίνω, κυριαρχώ, σκλάβος, ο αρχηγός, παίρνω, η προπαρασκευή, η υπόσχεση

Δ. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τις λέξεις του κειμένου.

1. Ο πρόεδρος της δημοκρατίας ανακήρυξε _____ του συνέδριου.
2. Ο _____ λαός επιθυμεί την ελευθερία.
3. Αυτός έδωσε _____ ότι θα προστατεύει τους συμπολίτες του.
4. Κάθε μήνα _____ τα χρήματα στην τράπεζα.
5. _____ ήξερε την αλήθεια, δεν είπε τίποτα σε κανέναν.
6. Η Ρωμαϊκή _____ άρχισε να παρακμάζει τον 3^ο αιώνα μ.Χ.
7. Αυτή η κατάσταση που _____ δεν μ'αρέσει καθόλου.
8. Οι καιρικές _____ επηρεάζουν την οδική ασφάλεια.
9. Ο υπάλληλος με _____ προσφέρθηκε να μας βοηθήσει.
10. _____ στην Ελλάδα άρχισε τον Μάρτιο του 1821.

Ε. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. Ця компанія була заснована три роки тому.
2. Члени організації займаються проблемами захисту прав людини.
3. Цей процес має вид театральної постанови.
4. Я знаю, що я завжди можу спиратися на своїх друзів.

5. Він став на чолі революції.
6. Ми відмовились від їх пропозиції.
7. Героями боротьби були звичайні люди.
8. Вони рішуче сприяли звільненню від поневолення.

ΣΤ. Να βρείτε πληροφορίες για έναν από τους πρωταγωνιστές της επανάστασης.

2. Η επανάσταση του 1821

Η 25^η Μαρτίου είναι διπλή γιορτή για τους Έλληνες. Είναι θρησκευτική, γιατί γιορτάζεται ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και εθνική, γιατί η ημέρα αυτή σηματοδοτεί την έναρξη της ελληνικής επανάστασης ενάντια στην οθωμανική κυριαρχία το 1821.

Η Μεγάλη Επανάσταση του 1821 αποτελεί την κορυφαία προσπάθεια των Ελλήνων να αποκτήσουν την ελευθερία τους. Παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα, εσωτερικά και εξωτερικά, η Επανάσταση πέτυχε το στόχο της. Μέσα σε σχετικά σύντομο διάστημα, ως το 1830, η Ελλάδα κέρδισε την ανεξαρτησία της έστω και με περιορισμένα σύνορα. Η Επανάσταση ξεκίνησε από τη Πελοπόννησο και μετά εξαπλώθηκε σε όλη την Ελλάδα.

Οι Έλληνες επαναστάτες στην Πελοπόννησο με επικεφαλής τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη αποφάσισαν να πολιορκήσουν την Τριπολιτσά, που ήταν η στρατιωτική έδρα των Τούρκων στην περιοχή. Η πολιορκία της Τριπολιτσάς διαρκούσε περίπου έξι μήνες και η άλωσή της, τον Σεπτέμβριο του 1821, ήταν ιδιαίτερα σημαντική, καθώς είχε συντριβεί η βασική στρατιωτική βάση του οθωμανικού στρατού στην Πελοπόννησο και χιλιάδες τουρκικά όπλα πέρασαν στην κατοχή των Ελλήνων.

Κατά τη διάρκεια του 1821, οι Τούρκοι επιχείρησαν να στείλουν στην Πελοπόννησο τρία ασκέρια, για να καταπνίξουν την Επανάσταση. Κανένα τους όμως δεν κατάφερε να φτάσει στον προορισμό του, λόγω της ένοπλης αντίστασης των Ελλήνων αγωνιστών της Στερεάς Ελλάδας.

Η επανάσταση από την Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα μεταδόθηκε σύντομα στα νησιά του Αιγαίου.

Τα εξεγερμένα νησιά συμμετείχαν αποφασιστικά στον μεγάλο ξεσηκωμό του 1821. Τα ελληνικά καράβια, παρόλο που ήταν λιγότερα σε αριθμό και μικρότερα σε χωρητικότητα, κυριαρχούσαν στο Αιγαίο, καθώς ήταν ταχύτερα και διέθεταν πληρώματα με μεγάλη ναυτική εμπειρία.

Σημαντική δράση στη θάλασσα ανέπτυξαν, ανάμεσα σε άλλους, οι Δημήτριος Παπανικολής και Κωνσταντίνος Κανάρης καθώς και ο Ανδρέας Μιαούλης.

Οι αποτυχίες του τουρκικού στόλου κατά το 1821 ανάγκασαν τον Σουλτάνο να ζητήσει τη συνδρομή του πασά της Αιγύπτου. Σε ναυμαχία που πραγματοποιήθηκε τέλη Αυγούστου του 1824 στον κόλπο του Γέροντα, στα παράλια της Μικράς Ασίας, ο ελληνικός στόλος κατάφερε να νικήσει τον ογκώδη τουρκοαιγυπτιακό.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η επανάσταση πέρασε διάφορες φάσεις. Τέλος, το 1827, μετά τη ναυμαχία του Ναβαρίνου και την επέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων, ένα τμήμα του ελληνικού χώρου ελευθερώθηκε και δημιουργήθηκε το πρώτο ελληνικό κράτος.

(πηγή: <http://anoixtosxoleio.weebly.com>)

Λεξιλόγιο

διπλός,ή,ό	η κατοχή
ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου	επιχειρώ
σηματοδοτώ	το ασκέρι
ενάντια	καταπνίγω
οθωμανικός,ή,ό	ο προορισμός
η κυριαρχία	ένοπλος,η,ο
κορυφαίος,α,ο	η αντίσταση
αποκτώ	μεταδίδομαι (αορ. μεταδόθηκε)
πετυχαίνω	εξεγερμένος,η,ο
σχετικά	ο ξεσηκωμός
σύντομος,η,ο	η χωρητικότητα
το διάστημα	διαθέτω
η ανεξαρτησία	το πληρώμα
περιορισμένος,η,ο	η δράση
το σύνορο	η αποτυχία
εξαπλώνομαι (αορ. εξαπλώθηκα)	ο στόλος
πολιορκώ	αναγκάζω
στρατιωτικός,ή,ό	η συνδρομή
η έδρα	η ναυμαχία
η άλωση	ο κόλπος
η πολιορκία	ογκώδης,ης,ες
συντρίβομαι	η επέμβαση
πραγματοποιούμαι (αορ. πραγματοποιήθηκε)	ο στρατός

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι γιορτάζουν οι Έλληνες στις 25 Μαρτίου;
2. Από πού ξεκίνησε η επανάσταση;

3. Ποιο σημαντικό γεγονός έγινε στην Πελοπόννησο;
4. Πώς συμμετείχαν τα νησιά στην επανάσταση;
5. Πότε η Ελλάδα έγινε ανεξάρτητη;

Β. Να βρείτε τις ομόρριζες λέξεις.

κυριαρχώ	κατέχω
προσπαθώ	αγώνας
συντομεύω	όπλο
ορίζω	χωρώ
στρατός	τύχη
σημασία	όγκος

Γ. Να εξηγήσετε τις λέξεις.

σύντομα, εξεγερμένος, η αντίσταση, η ναυμαχία, η εμπειρία

Δ. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων μέσα στο κείμενο.

ο σκοπός, καταστρέφομαι, πετυχαίνω, προσπαθώ, έχω στη διάθεση, λαμβάνω χώρα, η ανάμειξη

Ε. Να μιλήσετε για την Επανάσταση του 1821 στην Ελλάδα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Γραμματική

1. Μέλλοντας Συνεχής των ρημάτων ενεργητικής και παθητικής φωνής.

Ο Μέλλοντας Συνεχής (ή Μέλλοντας Εξακολουθητικός) δείχνει την επανάληψη ή τη διάρκεια μιας πράξης στο μέλλον.

Σχηματίζεται με το μόριο **θα** και **το ρήμα στον ενεστώτα**.

π.χ. διαβάζω – θα διαβάζω

μιλώ – θα μιλώ

ετοιμάζομαι – θα ετοιμάζομαι

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στον Μέλλοντα Συνεχή.

δουλεύω – αυτός

μεθώ – εσύ

ανοίγω – εσείς

διαίρω – αυτοί

ζητώ – εμείς

γράφομαι – εσύ

πηγαίνω – εγώ

απαντώ – αυτοί

ξεχνιέμαι – εμείς

μαθαίνω – αυτοί

φεύγω – αυτή

καλώ – εσείς

κερνώ – αυτός

αρχίζω – εμείς

αργώ – εσύ

σπουδάζω – εσύ

φορώ – εσείς

ζω – αυτή

κάνω – εσείς

αποτελούμαι – αυτό

είμαι – εσύ

περιμένω – αυτά

πετιέμαι – εσείς

πεινώ – εσύ

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα στον Μέλλοντα Συνεχή.

1. Από αύριο _____ στην εταιρία του θείου μας. (δουλεύω)

2. Όταν πάμε στο Παρίσι, _____ στα δρομάκια και στις λεωφόρους του. (περπατώ)

3. Κάθε βδομάδα η Άννα _____ στη βιβλιοθήκη. (πηγαίνω)

4. Κορίτσια, από την άλλη βδομάδα _____ μόνα σας. (χτενίζομαι)

5. Χρίστο, θέλω να μάθω, πόσες ώρες _____ από αύριο; (μελετώ)

6. Ως τότε _____ αυτοί οι υπάλληλοι; (παραπονιέμαι)

7. Οι μαθητές _____ μαθήματα ελληνικών τρεις φορές την εβδομάδα. (κάνω)
8. Φεύγουμε από την πατρίδα μας και ξέρω ότι _____ πολύ. (νοσταλγώ)
9. Ελένη, πού _____ από τον επόμενο μήνα. (μένω)
10. Από τη Δευτέρα _____ από την τράπεζα. (πληρώνομαι)
11. Πριν πάμε για ύπνο, η μητέρα μας _____ μας _____ από μια ιστορία. (διηγούμαι)
12. Κάθε βράδυ ο Κώστας και ο Νίκος _____ έξω. (βγαίνω)
13. Από μεθαύριο _____ τα λάθη μόνη μου. (διορθώνω)
14. Κύριε, πόσο συχνά _____; (ταξιδεύω)
15. Κάθε πότε _____ με τους συμφοιτητές σας, όταν αποφοιτήσετε; (συναντιέμαι)
16. Πού _____ η κόρη σου, Μαρίνα; (σπουδάζω)
17. Όταν έχω παιδί, δε _____ το _____ καθόλου. (τιμωρώ)
18. Γιατί δε δουλεύεις; Τι θα κάνεις; _____ συνέχεια χρήματα από τον πατέρα σου; (ζητώ)
19. Κάθε μέρα _____ αυτό το τραγούδι, γιατί μας αρέσει πολύ. (ακούω)
20. Ο Αντρέας και η Σοφία _____ κάθε καλοκαίρι στην Ελλάδα. (περνώ)
21. Αυτό το λεξικό _____ από τους μαθητές του σχολείου. (χρησιμοποιούμαι)
22. Οι υπάλληλοι _____ από πέντε βιβλία τον χρόνο. (μεταφράζω)
23. Από σήμερα ο θείος μου _____ σ' αυτό το μεγάλο και όμορφο σπίτι. (κατοικώ)
24. Του χρόνου _____ τα μαθήματα της ιστορίας; (παρακολουθώ)
25. Παιδί μου, συνέχεια _____ όλα τα παιχνίδια σου; (χαλώ)

3. Να γράψετε μια ιστορία χρησιμοποιώντας το Μέλλοντα Συνεχή (το θέμα είναι της επιλογής σας).

2. Μέλλοντας Απλός των ρημάτων ενεργητικής φωνής.

Ο Μέλλοντας Απλός (ή Μέλλοντας Στιγμιαίος) δείχνει ότι μια πράξη θα γίνει στο μέλλον χωρίς επανάληψη ή διάρκεια.

Σχηματίζεται με το μόριο **θα** και το **θέμα του αορίστου** με τις καταλήξεις -ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν:

π.χ. αγοράζω – αγόρασα – θα αγοράσω,

σβήνω – έσβησα – θα σβήσω,

χτυπώ – χτύπησα – θα χτυπήσω,

ζω – έζησα – θα ζήσω.

Για την άρνηση χρησιμοποιείται το μόριο δε(ν), π.χ. **δε** θα ρωτήσω.

Όταν υπάρχει η προσωπική αντωνυμία, τίθεται ανάμεσα στο μόριο **θα** και το ρήμα, π.χ. δε **θα τον** ρωτήσω, **θα μας** φωνάζει.

Πίνακας ρημάτων που παρουσιάζουν δυσκολίες

<i>Ενεστώτας</i>	<i>Μέλλοντας Απλός</i>	<i>Ενεστώτας</i>	<i>Μέλλοντας Απλός</i>
ανεβαίνω	θα ανέβω (-ώ)	παθαίνω	θα πάθω
βάζω	θα βάλω	παίρνω	θα πάρω
βγάζω	θα βγάλω	παραγγέλνω	θα παραγγείλω
βγαίνω	θα βγω	πεθαίνω	θα πεθάνω
βλέπω	θα δω	πέφτω	θα πέσω
βρίσκω	θα βρω	πηγαίνω	θα πάω
δίνω	θα δώσω	πίνω	θα πιω
καίω	θα κάψω	πλένω	θα πλύνω
καταλαβαίνω	θα καταλάβω	προφταίνω	θα προφτάσω
κατεβαίνω	θα κατέβω (-ώ)	στέλνω	θα στείλω
κλαίω	θα κλάψω	τυχαίνω	θα τύχω
λέω	θα πω	τρώω	θα φάω
μαθαίνω	θα μάθω	υπάρχω	θα υπάρξω
μένω	θα μείνω	φέρνω	θα φέρω
μπαίνω	θα μπω	φεύγω	θα φύγω

Προσοχή!

έρχομαι – ήρθα – θα έρθω

γίνομαι – έγινα – θα γίνω

κάθομαι – κάθισα – θα καθίσω

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στον Μέλλοντα Απλό.

δουλεύω – αυτός

μεθώ – εσύ

ανοίγω – εσείς

διαιρώ – αυτοί

ζητώ – εμείς

γράφω – εσύ

πηγαίνω – εγώ

απαντώ – αυτοί

ξεχνώ – εμείς

μαθαίνω – αυτοί

φεύγω – αυτή

καλώ – εσείς

κερνώ – αυτός

αρχίζω – εμείς

αργώ – εσύ

σπουδάζω – εσύ

φορώ – εσείς

ζω – αυτή

κάνω – εσείς

αποτελώ – αυτό

είμαι – εσύ

περιμένω – αυτά

πετώ – εσείς

πεινώ – εσύ

2. Να συμπληρώσετε τα κενά της ιστορίας με τα ρήματα στο Μέλλοντα Απλό.

Το σαββατοκύριακο μόλις τελείωσε. Αύριο είναι Δευτέρα και εγώ _____
(ξυπνώ) στις 7.00 το πρωί γιατί _____ (πηγαίνω) στο σχολείο. Πρώτα
_____ (πηγαίνω) στο μπάνιο και _____ (βουρτσίζω) τα
δόντια μου. Μετά _____ (γυρίζω) στο δωμάτιο και _____
(φορώ) την κόκκινη μπλούζα με τον τίγρη και ένα τζιν παντελόνι. Μετά _____
(παίρνω) το λεωφορείο και _____ (πηγαίνω) στο σχολείο. Στις 14.00
_____ (γυρίζω) στο σπίτι με τα πόδια. Η μαμά _____
(μαγειρεύω) κάτι νόστιμο και _____ (τρώω) μαζί στις 15.00. Μετά
_____ (κάνω) τις ασκήσεις για το σχολείο. Στις 17.30 _____
(σταματώ) το διάβασμα γιατί στις 18.00 _____ (έρχομαι) η Ευαγγελία και
_____ (πηγαίνω) παρέα στο κολυμβητήριο. Στις 19.40 _____
(επιστρέφω) στο σπίτι και _____ (βλέπω) μία ταινία με τον αδερφό μου.
Γύρω στις 22.00 _____ (ξαπλώνω) στο κρεβάτι μου και αν δεν έχω ύπνο
_____ (διαβάζω) κανένα βιβλίο μέχρι να αποκοιμηθώ.

3. Να γράψετε τι θα κάνετε...

1. Αύριο _____
2. Μεθαύριο _____
3. Την άλλη βδομάδα _____
4. Τον επόμενο μήνα _____
5. Του χρόνου _____

4. Να διαλέξετε το σωστό.

1. Απόψε θα μαθαίνω / θα μάθω ένα μεγάλο ποίημα.
2. Η Αμαλία θα γεννάει / θα γεννήσει σε δύο μέρες.
3. Όταν επιστρέψω, θα συζητάμε / θα συζητήσουμε το θέμα αυτό.
4. Μέχρι αύριο θα αγοράζουμε / θα αγοράσουμε ένα διαμέρισμα σε μια καινούρια πολυκατοικία.
5. Αυτοί οι ληστές θα κλέβουν / θα κλέψουν όλη τη ζωή τους.
6. Από την επόμενη εβδομάδα η κόρη μου θα παρακολουθεί / θα παρακολουθήσει τα μαθήματα ζωγραφικής.
7. Θα παίρνετε / θα πάρετε μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις αφιερωμένες στις 25 Μαρτίου;
8. Θα ζητάω / θα ζητήσω τη βοήθειά σου κάθε φορά που θα το χρειάζομαι.
9. Όταν μεγαλώσεις, θα τρέχεις / θα τρέξεις τα πρωινά για να είσαι σε καλή φόρμα;
10. Οι φίλοι του θα συνεχίζουν / θα συνεχίσουν το έργο όλης της ζωής του.
11. Θα βλέπουμε / θα δούμε τηλεόραση μαζί μεθαύριο;
12. Θα αλλάζω / θα αλλάξω τα ρούχα αμέσως.
13. Πάντα θα προσκαλείς / θα προσκαλέσεις όλους τους φίλους σου στα πάρτι σου;
14. Μεθαύριο η αδερφή μου θα πηδάει / θα πηδήξει με αλεξίπτωτο.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο του Μέλλοντα.

1. _____ τέτοιο φόρεμα παντού μέχρι να το βρω. (ψάχνω)
2. Σε παρακαλώ, _____ εκεί το βιβλίο που χρειάζομαι; (κοιτάζω)
3. Αυτή τη φορά δε _____ με _____! Σας το υπόσχομαι! (ξεγελώ)
4. Αν θέλετε να φτάσετε στο ξενοδοχείο πιο γρήγορα, _____ στη γωνιά. (στρίβω)
5. Αν ζητήσουμε, ο καθηγητής _____ την άσκηση. (ξαναεξηγώ)
6. Τι _____, παιδιά, καφέ ή τσάι; (πίνω)
7. Μεθαύριο όλη την ημέρα _____ ο ισχυρός βοριάς. (φυσώ)
8. Ξέρω ότι στα μαθήματα _____ πολλές προτάσεις. (μεταφράζω)
9. Αργά ή γρήγορα (εσείς) _____ την αλήθεια. (αποκαλύπτω)
10. _____ τα πράγματά σου εδώ ή στο αεροδρόμιο; (αφήνω)

11. Δε _____ καθόλου ψωμί. (τρώω)
12. Οπωσδήποτε _____ να το κάνουμε. (μπορώ)
13. Τι _____; _____ στην εκδρομή ή όχι; (λέω, πηγαίνω)
14. Την επόμενη βδομάδα _____ οι εξετάσεις. (αρχίζω)
15. Αύριο _____ την ζακέτα σου, εντάξει; (φορώ)
16. Κάθε βδομάδα _____ σου _____ τα λουλούδια, μόνο σήμερα δε _____ τα _____ . (φέρνω)
17. Βεβαίως, _____ τους ηλικιωμένους να διασχίζουν το δρόμο. (βοηθώ)
18. Κώστα, _____ στο σπίτι σου το δώρο που αγοράσαμε για τον Γιάννη; (κρύβω)
19. _____ τένις σήμερα, μπαμπά; Από αύριο _____ τένις οπωσδήποτε, παιδί μου. (παίζω)
20. Είμαι σίγουρος ότι στα διαγωνίσματα ο Αντρέας _____ ψηλότερα απ' όλους. (πηδώ)
21. Πότε _____ του _____, Νίκο; (μιλώ)
22. Πώς νομίζετε, _____ αυτό το σπάνιο βιβλίο; (βρίσκω)
23. _____ όλα τα πράγματά τους και _____. (παίρνω, φεύγω)
24. Μου φαίνεται ότι αυτά τα παιδιά κάθε φορά _____ κάποια προβλήματα. (δημιουργώ)
25. Κυρία μου, _____ αυτή την άσχημη ιστορία, μην ανησυχείτε. (ξεχνώ)

6. Να συμπληρώσετε το κείμενο με το σωστό τύπο των ρημάτων (Αόριστο, Μέλλοντα, Παρατατικό και Υποτακτική).

Η συναυλία

Χτες το απόγευμα ο πατέρας μου _____ (έρχομαι) στο δωμάτιο μου. Ήταν πολύ χαρούμενος. _____ (κρατώ) στα χέρια του 4 εισιτήρια. Μου _____ (λέω) ότι _____ (πηγαίνω) σε μία συναυλία. - Η ορχήστρα της πόλης _____ (παίζω) κλασική μουσική ήταν τα λόγια του. Όταν _____ (βγαίνω) έξω από το σπίτι, η μητέρα μου _____ (κοιτώ) τον ουρανό και _____ (λέω) ότι _____ (βρέχω). Τη _____ (ρωτώ) γιατί το _____ (λέω) αυτό. Μας _____ (απαντώ) ότι ο ουρανός ήταν γεμάτος με σύννεφα. _____ (αποφασίζω – εμείς) να _____ (παίρνω) ταξί. Το θέατρο ήταν στην άλλη άκρη της πόλης. Δεν _____ (βρίσκω), όμως, εύκολα ταξί και φοβήθηκα ότι δε

_____ (φτάνω) στην ώρα μας. Η κίνηση στους δρόμους ήταν μεγάλη. Όταν _____ (φτάνω) μπροστά στο θέατρο, _____ (βγαίνω) γρήγορα από το ταξί. _____ (τρέχω) να _____ (μπαίνω) στην αίθουσα και να _____ (κάθομαι) στις θέσεις μας. Όλοι οι μουσικοί ήταν στην σκηνή. Ο μαέστρος _____ (σηκώνω) τα χέρια του ψηλά και η μουσική _____ (ξεκινώ). Δεν _____ (καταλαβαίνω) πως _____ (περνώ) η ώρα. _____ (περνώ – εμείς) μία υπέροχη βραδιά.

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων (Αόριστο, Μέλλοντα, Παρατατικό και Υποτακτική).

1. Ο Γιάννης _____ ψηλά και _____ την πρώτη θέση στον διαγωνισμό. (πηδώ, παίρνω)
2. Οι καλεσμένοι _____ τα ρούχα τους στην κρεμάστρα. (κρεμώ)
3. Για την εικόνα ο ζωγράφος _____ ανοιχτά χρώματα. (χρησιμοποιώ)
4. Η μαμά με _____ το γεύμα. (παρακαλώ, φτιάχνω)
5. Ο τροχονόμος μας _____ πώς _____ το κτίριο της Βουλής. (εξηγώ, μπορώ, βρίσκω)
6. Η Σοφία _____ ωραία στο πάρτι χθες. (τραγουδώ)
7. Εσύ πρέπει _____ στο Κίεβο αμέσως. (τηλεφωνώ)
8. Ο Γιώργος μας _____ ένα ανέκδοτο και εμείς _____. (λέω, γελώ)
9. Θέλω _____ κάποτε με ένα μέλος της Βουλής. (μιλώ)
10. Παιδιά, πρέπει _____ τον πατέρα σας _____ το ρολόι του τοίχου. (βοηθώ, επισκευάζω)
11. Αύριο εμείς δε _____ στη δουλειά μας. (αργώ, φτάνω)
12. Ποιος σας _____ τόσο πολύ; - Ο άντρας μου γιατί δεν _____ αυτό που τον _____. (στενοχωρώ, κάνω, παρακαλώ)
13. Αυτά τα φρούτα είναι της ώρας; - Όχι, _____ κιόλας. (χαλώ)
14. Από τότε _____ πολλά χρόνια. (περνώ)
15. Ο Θανάσης ήταν άρρωστος και γι' αυτό _____ ένα χάπι. (ρουφώ)
16. Η Μαρία _____ την μπάλα πολύ μακριά και η Βάσω την _____. (πετώ, πιάνω)

17. Ο Μάκης μου _____ εκατό δολάρια και δε μου τα _____ πίσω. (χρωστώ, δίνω)
18. Τον περασμένο μήνα η γυναίκα μου _____ κάθε πρωί στις έξι. (ξυπνώ)
19. _____ τον νέο κανόνα που μας _____ η δασκάλα. (ξεχνώ, εξηγώ)
20. Στο αυριανό πάρτι _____ με πολύ νόστιμο φαγητό. (κερνώ)
21. Το Σάββατο ο Τόλης _____ όλο το πρωί για τους φίλους του. (μαγειρεύω)
22. Ο παππούς και η γιαγιά μου _____ πολύ γρήγορα. (γερνώ)
23. Τα λόγια του μας _____. (συγκινώ)
24. Οι μετανάστες _____ όλη τη ζωή τους στην ξενιτιά. (περνώ)
25. Πέρσι σχεδόν κάθε βράδυ _____ πίτσα και _____ ρετσίνα. (τρώω, πίνω)
26. Προχτές η γυναίκα μου _____ τη θεία σου στο σινεμά. (βλέπω)
27. Εμείς το χειμώνα _____ στο κολυμβητήριο σχεδόν κάθε μέρα. (πηγαίνω)
28. Ελένη, από πού _____ τέτοια ζακέτα; (αγοράζω)
29. Εγώ πρόπερσι _____ ποδόσφαιρο 2 φορές την εβδομάδα. (παίζω)
30. Την άλλη Τρίτη _____ ο αδερφός μου από τη Βραζιλία. (γυρίζω)
31. Ελπίζω ότι δε _____ και πάλι να έρθετε στη γιορτή μου. (έρχομαι)
32. Με τη φίλη μου όταν ήμασταν μικρές _____ μόνο την ελληνική μουσική. (ακούω)
33. Γιατί _____ το αυτοκίνητό σου, Άρη; Ήταν καινούριο ακόμα. (πουλώ)
34. Την Παρασκευή αυτοί _____ ένα δέμα με βιβλία στη Γερμανία. (στέλνω)
35. Πριν εκατό χρόνια οι άνθρωποι _____ πιο πολύ τα πόδια τους. (χρησιμοποιώ)
36. Ο παππούς μου _____ για την Αυστραλία το 1958. (φεύγω)
37. Όταν _____ στον ενδέκατο όροφο, πόσο συχνά _____ με τα πόδια; (ζω, ανεβαίνω)
38. Ποιος _____ τον καφέ μου; (πίνω)
39. Χτες _____ πιο αργά γιατί δεν _____ δουλειά. (ξυπνώ, έχω)
40. _____ το πορτοφόλι σου, Νίνα; (βρίσκω)

8. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. Дмитро не зрозумів нових правил, і викладач ще раз їх пояснив.
2. Коли моя двоюрідна сестра була студенткою і вчилася в університеті іноземних мов, вона віддавала перевагу легкій їжі.
3. Хлопці почули новий жарт та довго сміялися.
4. Друзі зголодніли та вирішили піти поїсти в таверну в їх районі.
5. З завтрішнього дня ми будемо старатися вчити всі правила та виключення.
6. Коли мій дядько був молодий, він багато кури́в. Сподіваюсь, коли ти будеш дорослим, ти не будеш курити.
7. Подув сильний вітер, погода зіпсувалася, і ми пішли додому.
8. О котрій годині ти завтра прокинешся, Маріє?
9. Цілий місяць ліфт не працював, і кожен день ми спускались та підіймались пішки.
10. Вчора увесь вечір у мене боліла голова. Я випив таблетку, але вона мені не допомогла.
11. Їм необхідно скласти ці речення до завтра.
12. Завтра я з'їм все, що приготує моя мати.
13. У наступному місяці ми хочемо провести канікули на якомусь острові.
14. Мій друг вирішив відправитися у подорож до Італії.
15. У той час, як всі уважно слухали вчителя, Костик малював у зошиті.
16. Мама хоче, щоб її дочка наділа сьогодні нове пляття.
17. Чим ви поїдете з міста, поїздом чи літаком?
18. Завжди потібно вірити у краще – порадив мені батько.
19. Наступного літа я маю намір витратити багато грошей на відпочинок.
20. Ми всі очікували його дзвінка, а він все не дзвонив, і ми хвилювались.

3. Τα απόλυτα αριθμητικά (εκατοντάδες, χιλιάδες, εκατομμύρια)

100 – εκατό(ν)	600 – εξακόσιοι, -ες, -α
200 – διακόσιοι, -ες, -α	700 – εφτακόσιοι, -ες, -α
300 – τριακόσιοι, -ες, -α	800 – οχτακόσιοι, -ες, -α
400 – τετρακόσιοι, -ες, -α	900 – εννιακόσιοι, -ες, -α
500 – πεντακόσιοι, -ες, -α	
1.000 – χίλιοι, χίλιες, χίλια	
2.000 – δύο χιλιάδες	
1.000.000. – ένα εκατομμύριο	
2.000.000 – δύο εκατομμύρια	
1.000.000.000 – ένα δισεκατομμύριο	
2.000.000.000 – δύο δισεκατομμύρια	

Το αριθμητικό «εκατό» δεν κλίνεται.

Τα αριθμητικά που δηλώνουν εκατοντάδες (π.χ. διακόσια, τρακόσια κλπ.) και χίλιοι,-ες,α έχουν τρία γένη και κλίνονται μόνο στον πληθυντικό αριθμό όπως τα αντίστοιχα επίθετα. Συμφωνούν σε γένος και πτώση με τα ουσιαστικά, π.χ. διακόσιες γυναίκες, τετρακόσιων παιδιών, εφτακόσιους υπαλλήλους.

Τα αριθμητικά που συνοδεύουν τις χιλιάδες και τα εκατομμύρια πρέπει να συμφωνούν σε γένος, αριθμό και πτώση με τις χιλιάδες και τα εκατομμύρια, που είναι γένους θηλυκού και ουδέτερου αντίστοιχα, π.χ. τρεις χιλιάδες παιδιά, τέσσερα εκατομμύρια άντρες.

Ασκήσεις

1. Να γράψετε ολογραφώς τα αριθμητικά με τα ουσιαστικά.

- 500 (κίλο) –
- 704 (μέρες) –
- 331 (αθλητής) –
- 428.945 (σπουδαστής) –
- 853.463 (δέντρο) –
- 1.679.100 (δολάριο) –
- 4.297.082 (λέξη) –

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των αριθμητικών συμφωνώντας τα με τα ουσιαστικά.

1. Έχω στη συλλογή μου _____
(434, ο πίνακας).
2. Σ' αυτό το θέατρο υπάρχουν _____. (115,
η θέση)
3. Η χώρα τους αγόρασε _____
(543, ο τόνος) δημητριακών.
4. Το κράτος πήρε το δάνειο _____
(1.000.000, η στερλίνα)
5. Περισσότεροι από _____
(3.600.000, ο Βρετανός) θα συμμετέχουν στον αγώνα.
6. Πλήρωσαν το ποσό _____
(880.000, η δραχμή)

4. *Μέρες της εβδομάδας, μήνες και εποχές.*

Μέρες της εβδομάδας

η Δευτέρα
η Τρίτη
η Τετάρτη
η Πέμπτη
η Παρασκευή
το Σάββατο
η Κυριακή

Μήνες

ο Ιανουάριος ή Γενάρης
ο Φεβρουάριος ή Φλεβάρης
ο Μάρτιος ή Μάρτης
ο Απρίλιος ή Απρίλης
ο Μάιος ή Μάης
ο Ιούνιος ή Ιούνης
ο Ιούλιος ή Ιούλης
ο Αύγουστος
ο Σεπτέμβριος ή Σεπτέμβρης
ο Οκτώβριος ή Οκτώβρης
ο Νοέμβριος ή Νοέμβρης
ο Δεκέμβριος ή Δεκέμβρης

Εποχές

ο χειμώνας
η άνοιξη
το καλοκαίρι
το φθινόπωρο

Όταν οι μέρες της εβδομάδας, οι μήνες και οι εποχές χρησιμοποιούνται ως προσδιορισμοί του χρόνου (απαντώντας στην ερώτηση πότε;), τίθενται στην Αιτιατική πτώση **χωρίς** πρόθεση «σε», π.χ. *Την Κυριακή* πηγαίνουμε με την φίλη μου για ψώνια. *Το χειμώνα* κάνει πολύ κρύο.

Οι ημερομηνίες

Η πλήρης ημερομηνία γράφεται με απόλυτο αριθμητικό για την ημέρα, άναρθρη (χωρίς άρθρο) γενική για τον μήνα (στη λόγια μορφή του), απόλυτο αριθμητικό για το έτος, π.χ.

Πόσο του μηνός έχουμε (είναι) σήμερα; - Σήμερα έχουμε (είναι) τρεις του μηνός (για τον τρέχοντα μήνα).

Τι ημερομηνία έχουμε (είναι) σήμερα); - Σήμερα έχουμε (είναι) τρεις Απριλίου δύο χιλιάδες δεκαοχτώ.

Προσοχή! Αν χρησιμοποιείται η μορφή του μήνα σε -ης, τότε γράφεται με έναρθρη (με άρθρο) γενική, π.χ. τρεις του Απρίλη.

Για τη μέρα μπορεί να χρησιμοποιείται και το τακτικό αριθμητικό, π.χ. Σήμερα είναι η 23^η (εικοστή τρίτη) Μαρτίου.

Προσοχή! Για την πρώτη μέρα κάθε μήνα χρησιμοποιείται **μόνο** το τακτικό αριθμητικό.

Για να απαντήσουμε στην ερώτηση πότε;, για την ημέρα χρησιμοποιούμε την εμπρόθετη (με πρόθεση «σε») Αιτιατική πληθυντικού σε θηλυκό γένος, π.χ.

Πότε έχεις γενέθλια; - **Στις** 15 Αυγούστου.

Ρήματα και εκφράσεις που χρησιμοποιούνται για να δείξουν **Τι καιρό κάνει;**
κάνει κρύο
κάνει ζέστη
έχει καλό καιρό
έχει κακοκαιρία
βρέχει
χιονίζει
φυσάει
έχει υγρασία
έχει λιακάδα
κάνει παγωνιά
έχει ομίχλη
ψιχαλίζει
έχει νεφώσεις
το χιονόνερο
ο καύσωνας
ο καιρός είναι αίθριος
ρίχνει χαλάζι

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των λέξεων.

1. _____ κάνει καλό καιρό. (η άνοιξη)
2. _____ φοράμε τα ζεστά ρούχα. (ο χειμώνας)
3. Πόσες φορές _____ έχεις γερμανικά; (η εβδομάδα)
4. _____ θα πάω στην Αγγλία. (ο Σεπτέμβριος)

5. _____ μας αρέσει να κάνουμε μπάνιο στη θάλασσα. (το καλοκαίρι)
6. Θα πάμε στο θέατρο _____; (η Παρασκευή)
7. Τα σχολεία στη χώρα μας κλείνουν _____. (ο Ιούνιος)
8. _____ πηγαίνω στο γυμναστήριο. (το Σάββατο)

2. Να γράψετε τις ημερομηνίες (με δύο τρόπους).

5.01.1883
14.08.2014
23.10.1996
31.05.1541
1.09.1762
17.11.1475
29.04.2001

3. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πότε έχετε γενέθλια;
2. Πότε έχουν γενέθλια οι γονείς σας;
3. Πότε γιορτάζονται τα Χριστούγεννα στην Ουκρανία και στην Ελλάδα;
4. Πότε αρχίζει το σχολικό έτος στην Ουκρανία;
5. Πότε τελειώνει ο χρόνος;
6. Πότε γιορτάζονται οι κύριες εθνικές γιορτές στην Ουκρανία και στην Ελλάδα;

4. Να πείτε τι καιρό κάνει...

τον χειμώνα _____
την άνοιξη _____
το καλοκαίρι _____
το φθινόπωρο _____

5. Να γράψετε το δελτίο καιρού για την επόμενη βδομάδα χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις.

προβλέπομαι, αναμένομαι, στα νότια, στα βόρεια, στα δυτικά, στα ανατολικά, κυμαίνομαι, μέτριοι (ασθενείς, ισχυροί) άνεμοι, πυκνός

6. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. У середу у нашому місті відбудеться перший концерт сучасної музики.
2. Відомий грецький художник народився 14 березня 1903 року.
3. Взимку нам не подобається холод, але нам дуже подобається грати у сніжки.

4. Першого лютого почнеться його навчання.
5. Завтра вранці я зможу поїхати з міста.
6. 13 липня до мене приїдуть мої близькі друзі з інших міст.
7. Навесні ви спробуєте вступити до цього університету?
8. У вівторок о 12.45 я зустрів своїх родичів на залізничній станції.

Κείμενα – Διάλογοι

1. Οι εποχές του χρόνου

Ο χρόνος έχει τέσσερις εποχές: την άνοιξη, τον χειμώνα, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο.

Η άνοιξη είναι η ωραιότερη εποχή του χρόνου. Είναι η βασίλισσα των εποχών. Η γη ξυπνάει από τον χειμωνιάτικο λήθαργο και στολίζεται με πολύχρωμα λουλούδια. Τη σκεπάζει βελουδένιο χαλί. Τα πουλιά γυρίζουν στις παλιές τους φωλιές ή φτιάχνουν καινούριες. Οι μέλισσες πετούν από λουλούδι σε λουλούδι και παίρνουν το νέκταρ που θα γίνει νόστιμο μέλι. Την άνοιξη όλα ζωντανεύουν, όλα χαίρονται και τραγουδούν. Η εποχή αυτή έχει τρεις μήνες: το Μάρτιο, τον Απρίλιο και τον Μάιο.

Μετά την άνοιξη έρχεται το καλοκαίρι. Οι μήνες του είναι ο Ιούνιος, ο Ιούλιος και ο Αύγουστος. Το καλοκαίρι οι μέρες είναι μεγάλες και οι νύχτες μικρές. Ο ουρανός είναι καταγάλανος. Τα δέντρα γεμίζουν ωραία φρούτα. Τα παιδιά αγαπούν πολύ το καλοκαίρι γιατί κλείνουν τα σχολεία και αρχίζουν οι διακοπές. Όλοι πηγαίνουν στην εξοχή, στη θάλασσα, κάνουν εκδρομές και ταξιδεύουν.

Ακολουθεί το φθινόπωρο. Αλλάζουν όλα γύρω μας. Γκρίζα σύννεφα σκεπάζουν τον ουρανό. Τα φύλλα των δέντρων κιτρινίζουν και πέφτουν στη γη. Αρχίζουν οι βροχές. Ανοίγουν τα σχολεία. Τα πουλιά φεύγουν για τις θερμές χώρες. Για τους γεωργούς αρχίζουν οι εργασίες στα χωράφια.

Οι άνθρωποι ετοιμάζονται να υποδεχτούν το Γέρο-Χειμώνα. Ο χειμώνας μας χαρίζει τις μεγαλύτερες γιορτές: τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά. Οι μήνες του είναι ο Δεκέμβριος, ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος. Το χιόνι σκεπάζει τη γη και τα δέντρα, όλα γίνονται κάτασπρα. Τα παιδιά παίζουν με το χιόνι, φτιάχνουν χιονάνθρωπο, κάνουν πατινάζ ή σκι.

Αγαπώ όλες τις εποχές γιατί κάθε εποχή έχει τις δικές τις χάρες.

(Πηγή: 50 усних тем по новогреческому языку)

Λεξιλόγιο

η βασίλισσα
ο λήθαργος
βελουδένιος,α,ο,

η εκδρομή
ακολουθώ
ο γεωργός

το χαλί
η μέλισσα
το μέλι
ζωντανεύω
η εξοχή

το χωράφι
υποδέχομαι (να υποδεχτούν)
το πατινάζ
το σκι
η χάρη

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πόσες εποχές έχει ο χρόνος;
2. Ποια είναι η ωραιότερη εποχή του χρόνου;
3. Ποια εποχή έρχεται μετά την άνοιξη;
4. Τι μπορείς να πεις για το φθινόπωρο;
5. Τι εποχή είναι ο χειμώνας;
6. Ποια εποχή σ'αρέσει περισσότερο;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις και τις φράσεις στα ελληνικά.

ο χιονάνθρωπος, οι θερμές χώρες, καυτερός, ζωντανεύω, ο λήθαργος

Γ. α) Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

καλύπτω, ζεστός, οι δουλειές, χτίζω, κάνω δώρο, διακοσμούμαι

β) Να βρείτε τα αντώνυμα από το κείμενο.

ο χειμώνας, το έτος, κοιμάμαι, πεθαίνω, παλιός, η μέρα, η λύπη

Δ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

ακολουθώ, η φωλιά, υποδέχομαι, κάνω σκι, κάνω εκδρομή, βελουδένιος, χαίρομαι

Ε. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Οι θεοί των αρχαίων Ελλήνων έπιναν ένα υπέροχο ποτό που το έλεγαν _____.
2. Την ημέρα των γενέθλιών μου _____ πολλούς καλεσμένους στο σπίτι.
3. Αυτή η γυναίκα ζει μέσα στη χλιδή και με όλες τις ανέσεις σαν _____.
4. Η Αγγέλα ζαλίστηκε και βγήκε έξω. Μόλις τη χτύπησε ο καθαρός αέρας _____.
5. Για να αποφύγουμε πολλά προβλήματα σχεδιάζουμε _____ μας από πριν.

6. Τον χειμώνα προτιμώ τον καφέ μου _____, ενώ το καλοκαίρι το πίνω _____.
7. Ο Αϊ Βασίλης _____ δώρα μόνο σε υπάκουα παιδάκια.
8. Αυτός ο άνθρωπος δεν δείχνει κανένα αίσθημα, είναι πραγματικός _____.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά.

1. Кожна пора року по своєму радує нас своїми подарунками та сюрпризами.
2. Діти завжди радіють приходу зими, тому що взимку вони мають можливість кататися на лижах та ковзанах.
3. В канун Нового року майже ніхто не спить, бо всі з нетерпінням очікують зміну року.
4. Існує дуже гарна різдвяна традиція – робити один одному подарунки та обмінюватися теплими побажаннями.
5. Багато людей віддають перевагу святкуванню новорічних свят в теплих країнах.
6. Поети часто порівнюють молодість з весною, а старість з осінню.
7. Ось і прийшла осінь – небо вкрилося темними хмарами, подув сильний вітер і землю вкрила різнокольорова ковдра з листя.
8. Літо – це найкраща пора для відпочинку та подорожей.

Z. Να περιγράψετε τέσσερις εποχές του χρόνου.

2. Η αγαπημένη μου εποχή.

Φυσικά κάθε εποχή έχει τα δικά της χαρακτηριστικά από τα οποία άλλα μας αρέσουν και άλλα δεν μας αρέσουν.

Εμένα σε γενικές γραμμές μου αρέσουν όλες οι εποχές, αλλά η αγαπημένη μου είναι ο χειμώνας και ο κύριος λόγος γι' αυτό είναι, ότι τότε γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα τα οποία λατρεύω. Μου αρέσει το κρύο από το οποίο μπορώ να γυρίσω σ' ένα ζεστό σπίτι. Μου αρέσει το χιόνι που πέφτει κι όλα καλύπτονται από ένα λευκό στρώμα. Τρελαίνομαι για το χιονοπόλεμο και μου αρέσει να φτιάχνω χιονάνθρωπο. Μου αρέσει να στολίζω το σπίτι γιορτινά για την - κατά την γνώμη μου - ομορφότερη γιορτή του χρόνου.

Η άνοιξη μου αρέσει γιατί όλα αρχίζουν ξαφνικά να πρασινίζουν μετά από τα κουραστικά γκριζα χρώματα του χειμώνα. Όλος ο τόπος μοσχομοιρίζει από τα λουλουδάκια που ξετρυπώνουν μέσα από τη γη κι εμφανίζονται σιγά - σιγά μερικά πουλάκια.

Από το καλοκαίρι μου αρέσει η ζέστη που έχει, αν και μερικές φορές ο καύσωνας γίνεται ανυπόφορος, αλλά ευτυχώς γι' αυτό υπάρχει η θάλασσα, όπου μπορούμε να πάμε για δροσούλα. Δεν μου αρέσει καθόλου που πολλά απο τα φυτά κιτρινίζουν επειδή τα καίει ο ήλιος, αν και στο θέμα του σιταριού αυτό είναι απαραίτητο για να έχουμε να φάμε ψωμάκι!

Από το φθινόπωρο μου αρέσουν τα πολύχρωμα φύλλα που πέφτουν από τα δέντρα και όλος ο τόπος γίνεται ενα υπέροχο μωσαϊκό με γήινες αποχρώσεις από το κίτρινο μέχρι το καφέ. Δεν κάνει ούτε πολλή ζέστη, ούτε πολύ κρύο. Σιγά σιγά ο καιρός αλλάζει και γίνεται όλο και πιο βροχερός. Μου αρέσει να κάθομαι στο παράθυρο μέσα στη ζεστούλα του σπιτιού μου και να βλέπω έξω την βροχή να πέφτει.

(Πηγή: <http://www.mwrakia.gr>)

Λεξιλόγιο

σε γενικές γραμμές	ο καύσωνας
ο κύριος λόγος	ανυπόφορος,η,ο
καλύπτομαι	ευτυχώς
τρελαίνομαι	η δροσούλα
ο χιονοπόλεμος	το σιτάρι
κατά την γνώμη	απαραίτητος,η,ο
ξαφνικά	υπέροχος,η,ο
μοσχομοιρίζω	το μωσαϊκό
ξετρυπώνω	γήινος,η,ο
εμφανίζομαι	η απόχρωση

A. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.
φυσικά, σε γενικές γραμμές, ζεστός, ανυπόφορος.

B. Να βρείτε τα σύνωνυμα μέσα στο κείμενο.

η αιτία –	μοσχοβολώ –
γλεντώ –	αναγκαίος –
άσπρος –	θαυμάσιος –

Γ. Να διηγηθείτε για την αγαπημένη σας εποχή παίρνοντας υπ' όψιν τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια είναι η αγαπημένη σου εποχή; Ποιους μήνες περιλαμβάνει;
2. Τι σου αρέσει σε αυτήν την εποχή; Πώς είναι ο καιρός; Πώς είναι η φύση;(τα δέντρα, η θάλασσα κ.τ.λ.)

3. Τι δραστηριότητες κάνεις αυτήν την εποχή; (είτε μόνος, είτε με την οικογένειά σου).
4. Ποιες μεγάλες γιορτές έχει αυτή η εποχή;
5. Ποιες σκέψεις ή συναισθήματα σου προκαλεί;

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Γραμματική

1. Επίθετα σε -ής,ιά,ί.

Τα επίθετα σε -ής,ιά,ί δηλώνουν το χρώμα από το αντικείμενο, π.χ. το πορτοκάλι – πορτοκαλής.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο πορτοκαλ-ής	η πορτοκαλ-ιά	το πορτοκαλ-ί
Γεν.	του πορτοκαλ-ή (ιού)	της πορτοκαλ-ιάς	του πορτοκαλ-ιού
Αιτ.	τον πορτοκαλ-ή	την πορτοκαλ-ιά	το πορτοκαλ-ί
Κλητ.	- πορτοκαλ-ή	- πορτοκαλ-ιά	- πορτοκαλ-ί
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι πορτοκαλ-ιοί	οι πορτοκαλ-ιές	τα πορτοκαλ-ιά
Γεν.	των πορτοκαλ-ιών	των πορτοκαλ-ιών	των πορτοκαλ-ιών
Αιτ.	τους πορτοκαλ-ιούς	τις πορτοκαλ-ιές	τα πορτοκαλ-ιά
Κλητ.	- πορτοκαλ-ιοί	- πορτοκαλ-ιές	- πορτοκαλ-ιά

Ασκήσεις

1. Να γράψετε τα επίθετα από τα ουσιαστικά.

η θάλασσα –	το χρυσάφι –
ο καφές –	η κανέλα –
το στάχτι –	η σοκολάτα –
το βύσσινο –	ο μενεξές –
ο ουρανός –	το λάχανο –

2. Να γράψετε το επίθετο σε άλλο αριθμό.

τον σταχτή –	οι βυσσινιές –
της θαλασσίας –	των χρυσαφιών (αρσ.) –
ο τριανταφυλλής –	τα κανελιά –
το πορτοκαλί –	τις σταχτιές –
την καφετιά –	τους μολυβιούς –

3. Να γράψετε το επίθετο με το ουσιαστικό στην πτώση που προτείνεται.

ο (κανελής) σκύλος – οι
η (θαλασσίας) φούστα – την
το (πορτοκαλής) λουρί – του
το (σταχτής) σύννεφο – τα

ο (καφετής) φράχτης – του
 η (χρυσ αφής) μπλούζα – οι
 η (βυσσινής) ζώνη – της

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων.

1. Ο φίλος μου διάλεξε το σπίτι με _____ σκεπή. (κεραμιδής)
2. Αυτή η κοπέλα έχει _____ μάτια. (μενεξεδής)
3. Το πουκάμισο έχει _____ χρώμα. (πορτοκαλής)
4. Μου άρσε το σχέδιο _____ τραπεζιού. (καφετής)
5. Αγοράσαμε δύο _____ καναπέδες. (σταχτής)
6. Χθες είδα τα παπούτσια με _____ κορδέλες. (θαλασσής)
7. Για τα γενέθλια μου χάρισαν _____ σκύλο. (καφετής)
8. Η εικόνα _____ ουρανού είναι θαυμάσια. (χρυσ αφής)

2. Σχηματισμός των λέξεων

Στη ΝΕ γλώσσα υπάρχουν δύο τρόποι του σχηματισμού των λέξεων:

- η παραγωγή
- η σύνθεση.

Την παραγωγή την έχουμε όταν μια λέξη σχηματίζεται από την άλλη με τη βοήθεια της παραγωγικής κατάληξης.

Η παραγωγική κατάληξη μπορεί να έχει μία ή περισσότερες συλλαβές.

Παράγωγα ρήματα

<i>από ρήματα</i>	<i>από ονόματα</i>	<i>από άκλιτα</i>
κλαίω – κλαψουρίζω φέγγω – φεγγίζω ψάχνω - ψαχουλεύω	δόξα – δοξάζω αρχή – αρχίζω σημάδι – σημαδεύω κλειδί – κλειδώνω ζεστός – ζεσταίνω	συχνά – συχνάζω καλημέρα – καλημερίζω γαβ – γαβγίζω κοντά – κοντεύω χαμηλά – χαμηλώνω

Παράγωγα ουσιαστικά

<i>από ρήματα</i>	<i>από ουσιαστικά</i>	<i>από επίθετα</i>
θερίζω – θεριστής λυτρώνω – λυτρωμός στολίζω – στολίδι εκπαιδεύω - εκπαιδευτήριο	αρνί – αρνάκι βαρέλι – βαρέλα αμπέλι – αμπελώνας βάρκα – βαρκάρης	-άδα σκληρός – σκληράδα -ίλα άσπρος – ασπρίλα -οσύνη

		καλός – καλοσύνη -ότητα αθώος – αθωότητα -ύτητα βαρύς – βαρύτητα -α, -η πικρός – πίκρα ζεστός - ζέστη
--	--	---

A. Ουσιαστικά παράγωγα από ρήματα σημαίνουν

το πρόσωπο που ενεργεί	την ενέργεια ή το αποτέλεσμα	το όργανο, το μέσο ή τον τόπο μιας ενέργειας
-της, ιστής υφαίνω – υφαντής τραγουδώ – τραγουδιστής ράβω – ράφτης -(α)τορας συμβουλεύω – συμβουλάτορας εισπράττω – εισπράκτορας -έας, -ιάς γράφω – γραφέας κουρεύω – κουρέας	-μος χάνω – χαμός έρχομαι – ερχομός -ση (-ξη, -ψη) απαντώ – απάντηση φυλάγω – φύλαξη λάμπω – λάμψη -σιμο (-ξιμο, -ψιμο) στρώνω – στρώσιμο τρέχω – τρέξιμο -μα φορτώνω – φόρτωμα κεντώ – κέντημα -ιδι σκουπίζω – σκουπίδι -ητό βογκώ – βογκητό παραμιλώ – παραμιλητό -ούρα κλείνω – κλεισούρα -α ανασαίνω – ανάσα -ι, -ιο, -ος κολυμπώ – κολύμπι γελώ – γέλιο κοστίζω – κόστος -ιά, -ία μιλώ – μιλιά -ειά, -εία δουλεύω – δουλειά	-τήρας καταβρέχω – καταβρεχτήρας λουζώ – λουτήρας -τήρι κλαδεύω – κλαδευτήρι ξυπνώ – ξυπνητήρι -τήριο γυμνάζω – γυμναστήριο δικάζω – δικαστήριο

	θεραπεύω – θεραπεία -εια (προπαροξύτονα) καλλιεργώ – καλλιέργεια προσπαθώ -προσπάθεια	
--	---	--

B. Ουσιαστικά παράγωγα από ουσιαστικά

Τύπος	Καταλήξεις	Παραδείγματα
1. Υποκοριστικά	-ακι -άκης -άκος -ίτσα -ούδα, ούδι -ούλα -ούλης -ούλι -όπουλο, -οπούλα	ψάρι – ψαράκι κόσμος – κοσμάκης δρόμος – δρομάκος κλωστή – κλωστήτσα άγγελος – αγγελούδι κόρη – κορούλα αδερφός – αδερφούλης σακί – σακούλι βασιλιάς - βασιλόπουλο
2. Μεγεθυντικά	-α -αρα -αράς -αρος	κολοκύθι – κολοκύθα φέτα – φετάρια κοιλιά – κοιλαράς σκυλί – σκυλάρος
3. Τοπικά	-αριό -άδικο, -ίδικο -ιο -είο	καμπάνα – καμπαναριό γαλατάς – γαλατάδικο φύλακας – φυλάκιο γιατρός -γατρείο
4. Περιεκτικά	-ιά, -ιάς -ώνας, -ιώνας	άμμος – αμμουδιά αμπέλι – αμπελώνας καλάμι – καλαμιώνας
5. Εθνικά	-ίτης -αίτης -ιάτης -ώτης, -ιώτης -ανός, -ιανός -άνος -ινός -ιός -ιος -αίος -έζος	Ανατολή – Ανατολίτης Μοριάς – Μοραΐτης Σπάρτη – Σπαρτιάτης Ήπειρος – Ηπειρώτης Αφρική – Αφρικανός Πρέβεζα – Πρεβεζάνος Λάρισα – Λαρισινός Θεσσαλονίκη – Θεσσαλονικιός Αίγυπτο – Αιγύπτιος Ευρώπη – Ευρωπαίος Κίνα – Κινέζος

6. Επαγγελματικά	-άς -άρης -ιάρης -άριος -τζης	γάλα – γαλατάς βάρκα – βαρκάρης κάρβουνο – καρβουνιάρης αποθήκη – αποθηκάριος κουλούρι – κουλουρτζής
7. Ανδρωνυμικά	-αινα -ίνα	Γιωργαίνα Θοδωρίνα
8. Διάφορες σημασίες	-ιά -ιστής -ισμός -ίας -λό(γ)ι (περιληπτικά) -ουριά (περιληπτικά)	σύννεφο – συννεφιά άνθρωπος – ανθρωπιστής χριστιανός – χριστιανισμός επάγγελμα – επαγγελματίας άρχοντας – αρχοντολό(γ)ι κλέφτης – κλεφτουριά

Παράγωγα επίθετα

<i>από ρήματα</i>	<i>από ουσιαστικά</i>	<i>από επίθετα</i>	<i>από επιρρήματα</i>
-τικός ενοχλώ – ενοχλητικός -ερός, -τήριος θλίβω – θλιβερός κινώ – κινητήριος -τός ξυπνώ – ξυπνητός κλείνω – κλειστός -σιμος έφαγα – φαγώσιμος κατοικώ – κατοικήσιμος -τέος αφαιρώ – αφαιρετέος μειώνω – μειωτέος	-άρης, -ιάρης πείσμα – πεισματάρης -άτος αφρός – αφράτος -ένιος ασήμι – ασημένιος -ινος μαλλί – μάλλινος -ερός βροχή – βροχερός -ής βύσσινο – βυσσινής -ωτός μετάξι – μεταξωτός -ακός, -ιακός, -ικός ήλιος – ηλιακός έθνος – εθνικός -άτικος, -ιάτικος άνοιξη – ανοιξιάτικος -ίστικος αγόρι – αγορίστικος -ίσιος αρνί – αρνίσιος	-ούλης άσπρος – ασπρούλης μικρός – μικρούλης -ούτσικος καλός – καλούτσικος ψηλός – ψηλούτσικος -ωπός άγριος – αγριωπός κόκκινος – κοκκινωπός -ιδερός μαύρος – μαυριδερός -ουλός βαθύς – βαθουλός μακρύς – μακρουλός	-ινός κοντά – κοντινός σήμερα – σημερινός -ιανός παρακάτω – παρακατιανός αύριο – αυριανός

	-ιος αιώνας – αιώνιος -είος άντρας – αντρείος -ειος (από κύρια ονόματα) Κύκλωπας – κυκλώπειος		
--	---	--	--

Τη σύνθεση την έχουμε όταν μια λέξη σχηματίζεται από δύο άλλες λέξεις αν ενώσουμε τα θέματά τους.

Οι λέξεις που ενώνονται για να δώσουν τη σύνθετη λέξη λέγονται *συνθετικά*: *πρώτο συνθετικό* και *δεύτερο συνθετικό*.

Το πρώτο συνθετικό μπορεί να είναι όνομα (ουσιαστικό ή επίθετο), αριθμητικό, ρήμα ή άκλιτο (επίρρημα ή πρόθεση). Συνήθως *το συνδετικό φωνήεν* είναι **-ο-**. Τα επίθετα σε -ύς έχουν συνδετικό φωνήεν το -υ- ή το -ιο-, -ο-, -ι-, π.χ. βαρυ-χειμωνιά, βαριό-μοιρος.

Μερικά ονόματα παρουσιάζουν ανωμαλίες στο θέμα τους
 γη – γη-, γεω-, γαι(ο) (γαιοκτήμονας),
 πατέρας – πατρο- (πατρογονικός),
 μητέρα – μητρο- (μητρόπολη),
 χέρι – χερο-, χειρο- (χειρόγραφο),
 καλός – καλο-, καλλι- (καλλιγραφία)
 μεγάλος – μεγάλο-, μεγ(α)- (μεγάφωνο)

Τα αριθμητικά ως πρώτα συνθετικά παίρνουν τους ακόλουθους τύπους:
 ένα – μόνο- (μονομαχία),
 δύο – δι-, δισ- (δίδραχμο, δισεκατομμύριο),
 τρία – τρι-, τρισ- (τρίγωνο, τρισάγιο),
 τέσσερα – τέτρα- (τετράγωνο).

Από πέντε ως ενενήντα έχουν συνδετικό φωνήεν -α-, π.χ. πεντάμορφη, εξάμηνο.

Προσοχή!

Να μην μπερδευτεί το αχώριστο μόριο δυσ- και το δισ- του δύο, π.χ. δυστυχία – δίστιχο.

Για τα ρήματα πιο συχνά χρησιμοποιείται το αοριστικό τους θέμα, π.χ. χάνω (έχασα) – χασομέρης.

Τα επιρρήματα συνήθως φυλάγουν το -ω, εκτός από το χάμω (χαμογελώ).

Όλες οι λέξεις που βγήκαν από την ίδια απλή λέξη με παραγωγή ή με σύνθεση αποτελούν **μια οικογένεια**.

Τα σύνθετα σχηματίζονται με δύο τρόπους:

- μια λέξη παίρνει στην αρχή της ένα αχώριστο μόριο,
- δύο ή περισσότερες λέξεις ενώνονται σε μία.

1. Σύνθεση με αχώριστα μόρια

Υπάρχουν μερικές λέξεις μονοσύλλαβες ή δισύλλαβες που δε λέγονται πότε μόνες τους, συνηθίζονται μόνο στη σύνθεση ως πρώτα συνθετικά και λέγονται **αχώριστα μόρια**.

Το αχώριστο μόριο **α-**(**αν-** μπροστά από φωνήεν) σημαίνει άρνηση ή στέρηση εκείνου που δηλώνεται από το β' συνθετικό.

Π.χ. ά-κακος, α-ξέχαστος, αν-αιμία

Το αχώριστο μόριο **ξε-**(**ξ-** μπροστά από φωνήεν) μπορεί να σημαίνει έξω, πολύ, εντελώς, την αναίρεση εκείνου που φανερώνει το β' συνθετικό.

Π.χ. ξέ-χειλος, ξε-μακραίνω, ξε-πουλώ, ξε-βάφω

Το αχώριστο μόριο **ανά-** μπορεί να σημαίνει απάνω, πίσω και διάφορα

Π.χ. αναδίνω, αναγέννηση, αναβουίζω

Στη ΝΕ γλώσσα χρησιμοποιούνται και **λόγια αχώριστα μόρια** (εις, εκ-εξ, εν, προ, συν, δια, αμφί, επί, περί, υπό, υπέρ κ.α)

Π.χ. αμφιβολία, διαδίδω, ενήλικος, επιβλέπω, σύνδεσμος

1. Σύνθεση λέξεων

Υπάρχουν τέσσερα κυριότερα είδη των συνθέτων, κατά τη σημασία τους: παρατακτικά, προσδιοριστικά, κτητικά και αντικειμενικά.

Παρατακτικά λέγονται σύνθετα τα οποία σημαίνουν ό,τι και τα δύο συνθετικά τους, ενωμένα με το σύνδεσμο και

Π.χ. γυναικόπαιδα – γυναίκες και παιδιά

στενόμακρος – στενός και μακρύς

αναβοσβήνω – ανάβω και σβήνω

Προσδιοριστικά λέγονται σύνθετα στα οποία το πρώτο συνθετικό προσδιορίζει το δεύτερο.

Π.χ. αγριοπερίστερο – άγριο περιστέρι

συχορωτώ – ρωτώ συχνά

αετοφωλιά – φωλιά αετού

Κτητικά λέγονται σύνθετα τα οποία σημαίνουν εκείνον που έχει κάτι σαν δικό του, κτήμα του.

Π.χ. καλόκαρδος – εκείνος που έχει καλή καρδιά
μεγαλόσωμος – εκείνος που έχει μεγάλο σώμα

Αντικειμενικά λέγονται σύνθετα που το ένα τους συνθετικό γίνεται αντικείμενο του άλλου.

Π.χ. μελισσοφάγος – το πουλί που τρώει τις μέλισσες
χασομέρης – εκείνος που χάνει τη μέρα του

Ασκήσεις

1. Να σχηματίσετε ουσιαστικά από τα παρακάτω ρήματα σύμφωνα με το σχήμα «γράφω – γραφή – γράμμα».

στρέφω
βάλλω
αλείφω
συντάσσω
ράβω
προστάζω

2. Σύμφωνα με το σχήμα: άνθρωπος — ανθρωπισμός - ανθρωπιστής, να σχηματίσετε παράγωγες λέξεις από τα παρακάτω ουσιαστικά.

ύλη _____
Έλληνας _____
Ιουδαίος _____
Βούδας _____
άτομο _____

3. Να σχηματίσετε υποκοριστικά και μεγεθυντικά ουσιαστικά που να παράγονται από τις παρακάτω λέξεις.

πρωτότυπα υποκοριστικό μεγεθυντικό
χέρι
γυναίκα
παιδί
σκυλί
ψάρι

4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τα ρήματα που παράγονται από τις ακόλουθες λέξεις.

όμορφος, καμάρι, θρίαμβος, άγριος, ζεστός, ταξίδι, ψώνια

1. Ό,τι και να γίνει, στο τέλος _____ η αλήθεια.
2. Η γιαγιά _____ τα χέρια στη σόμπα.
3. Τα καλλυντικά _____ τις γυναίκες.
4. Η Εύα _____ με τις φίλες της όλο το απόγευμα.
5. Η μητέρα _____ για το γιο της διότι έγινε γιατρός.
6. Φοβάμαι όταν _____ με το πλοίο.
7. Ο δάσκαλος _____ όταν τα παιδιά κάνουν φασαρία.

5. Να σχηματίσετε οικογένειες λέξεων.

παράς

άνθος

πέτρα

αγώνας

6. Να σχηματίσετε σύνθετα με τα αχώριστα λαϊκά μόρια και τις παρακάτω λέξεις:

α – στερητικό, ανα, ξε, αν

φλούδα

ξεφλουδίζω

τρέχω

αέρας

φεύγω

σκέλη

θεμιτός

αίμα

φέρω

αντικαθιστώ

τρυπώνω

δασώνω

πόρτα

νύχτα

αξιόπιστος

ήθος

όπλο

μπορώ

βροχή
ελπίζω
οχυρώνω

7. Να βρείτε το πρώτο συνθετικό των παρακάτω λέξεων.

συγγενής
αλεξίπτωτο
συλλέγω
υφήλιος
έφιππος
γεωγραφία
καλλιέργεια
μεθεόρτια
χειροβομβίδα
ανθυγιεινός

8. Να εντάξετε το καθένα από τα παρακάτω σύνθετα στην κατάλληλη στήλη ανάλογα με τη σημασία του.

σκληροκέφαλος, λαχανόκηπος, λαογράφος, αλατοπίπερο, κοντόχοντρος, πικροδάφνη, πανωφόρι, καλόκαρδος, χαρτοπαίχτης, τρεμοσβήνω, ρυζόγαλο, κάτασπρος, ξαναβλέπω, κακόμοιρος, δημοσιογράφος, κοντόθωρος, νεροχύτης, στενόμακρος, μερόνυχτο, σπιτονοικοκυρά, μικρόσωμος, νεκροθάφτης, μπαινοβγαίνω

παρατακτικά προσδιοριστικά κτητικά αντικειμενικά

9. Να σχηματίσετε σύνθετα ενώνοντας τα παρακάτω ζευγάρια λέξεων και να σχηματίσετε πέντε προτάσεις με τα σύνθετα της επιλογής σας.

ο άρχοντας	το σπίτι
η άκρη	ο γιαλός
καλός	γράφω
μικρός	ο οργανισμός
α-	λυγίζω
η αρχή	ο επίσκοπος
επι	η βλάβη
η γυναίκα	κρατώ
περί	το μέτρο
το ξύλο	η τέχνη

πυγμή	σφαίρα
πόδι	βολώ
χιόνι	μάχομαι
ύδατα	δρόμος
σφαίρα	σφαίρα

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

10. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις των οποίων το α΄ συνθετικό είναι «αθλ-»

1. Το μπάσκετ είναι ομαδικό _____.
2. _____ καθημερινά στο γυμναστήριο της γειτονιάς.
3. Τα τελευταία χρόνια _____ στη χώρα μας σημειώνει μεγάλη πρόοδο.
4. Ο φίλος μου είναι γνωστός _____.
5. Αγόρασα χθες τα καινούρια _____ παπούτσια.

Κείμενα – Διάλογοι

1. Η Ελλάδα

Η Ελλάδα είναι ανεξάρτητο κράτος της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της Βαλκανικής Χερσονήσου στο σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Η Ελλάδα συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, Δημοκρατία των Σκοπίων (την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) και Βουλγαρία, ανατολικά με την Τουρκία. Βρέχεται νότια από το Λιβυκό Πέλαγος, ανατολικά από το Αιγαίο Πέλαγος και δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος. Η Ελλάδα κατέχει την 11η θέση στις χώρες με τη μεγαλύτερη ακτογραμμή στα 13.676 χιλιόμετρα. Η χώρα έχει έκταση 132.000 τ.χμ. και πληθυσμό περίπου 10.000.000 κατοίκους.

Το έδαφος της Ελλάδας είναι κατά κύριο λόγο ορεινό ή λοφώδες. Τα υψηλότερα βουνά της είναι ο Όλυμπος (2918 χμ), ο Σμόλικας (2637 χμ), ο Βόρας (2524 χμ) κ.α. Η Ελλάδα έχει αρκετές λίμνες, οι περισσότερες των οποίων βρίσκονται στο ηπειρωτικό της τμήμα. Πολλοί ποταμοί διαρρέουν την Ελλάδα, από τους οποίους κανένας δεν είναι πλεύσιμος. Ποταμοί όπως ο Πηνειός στην Θεσσαλία, υδροδοτούν μεγάλες γεωργικές εκτάσεις με την βοήθεια καναλιών, ενώ σε άλλα

έχουν δημιουργηθεί τεχνητές λίμνες για τη λειτουργία υδροηλεκτρικών εργοστασίων. Άλλοι ποταμοί είναι ο Αλιάκμονας, ο Αχελώος, ο Έβρος κ.λ.π.

Η Ελλάδα χωρίζεται σε ηπειρωτική και νησιώτικη. Γεωγραφικά η Ελλάδα διαιρείται σε 9 διαμερίσματα, τα οποία χωρίζονται σε 51 νομούς. Τα γεωγραφικά διαμερίσματά της είναι τα εξής: Ήπειρος, Μακεδονία, Θράκη, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος, Νησιά Αιγαίου, Νησιά Ιονίου και Κρήτη. Η Ελλάδα χωρίστηκε σε γεωγραφικά διαμερίσματα με βάση γεωγραφικά και ιστορικά κριτήρια κυρίως. Έτσι οι περιοχές που ανήκουν στο ίδιο γεωγραφικό διαμέρισμα έχουν αρκετές ομοιότητες στη μορφή του εδάφους, και στις κλιματικές συνθήκες. Σε αρκετές περιπτώσεις τα γεωγραφικά διαμερίσματα χωρίζονται από φυσικά σύνορα, δηλαδή οροσειρές, ποτάμια, κ.α. Η Ελλάδα έχει πάνω από 2.500 νησιά, από τα οποία περίπου τα 165 κατοικούνται.

Το κλίμα της Ελλάδας είναι εύκρατο μεσογειακό γιατί επηρεάζεται από τη Μεσόγειο θάλασσα. Οι χειμώνες είναι ήπιοι και υγροί, ενώ τα καλοκαίρια ζεστά και ξηρά. Η ηλιοφάνεια είναι μεγάλη όλο το χρόνο. Το κλίμα δεν είναι το ίδιο σε όλες τις περιοχές της χώρας μας. Μία περιοχή που βρίσκεται κοντά στη θάλασσα, έχει πιο ήπιο χειμώνα από μια άλλη που βρίσκεται μακριά από τη θάλασσα. Οι περιοχές που βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο (ορεινές περιοχές) έχουν πιο ψυχρό κλίμα (χαμηλές θερμοκρασίες) από τις περιοχές που βρίσκονται σε μικρό υψόμετρο (πεδινές περιοχές). Οι τοπικές συνθήκες διαμορφώνονται από το ανάγλυφο μιας περιοχής. Η Πίνδος, η οροσειρά της Ελλάδας, εμποδίζει τους υγρούς ανέμους να περάσουν στην ανατολική Ελλάδα κι έτσι η δυτική Ελλάδα έχει περισσότερες βροχοπτώσεις όλο το χρόνο.

Η Ελλάδα έχει πολύπλοκο ανάγλυφο, θαυμάσιο κλίμα και είναι πλούσια σε αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά μνημεία που προσελκύουν εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο.

(πηγή: διασκευή από την Βικιπαίδεια)

Λεξιλόγιο

ανεξάρτητος,η,ο	το διαμέρισμα (γεωγραφικό)
το κράτος	ο νομός
το άκρο	με βάση
η χερσόνησος	κυρίως
το σταυροδρόμι	ανήκω
συνορεύω	η ομοιότητα
βόρεια	η συνθήκη
ανατολικά	η περίπτωση
νότια	η οροσειρά

δυτικά
βρέχομαι
κατέχω
η ακτογραμμή
η έκταση
ο πληθυσμός
το έδαφος
ορεινός,η,ο
λοφώδης,ης,ες
ηπειρωτικός,η,ο
διαρρέω
πλεύσιμος,η,ο
υδροδοτώ
τεχνητός,η,ο
χωρίζομαι

εύκρατος,η,ο
μεσογειακός,ή,ό
επηρεάζομαι
ήπιος,α,ο
ξηρός,ή,ό
η ηλιοφάνεια
το υψόμετρο
πεδινός,ή,ό
διαμορφώνομαι
το ανάγλυφο
εμποδίζω
πολύπλοκος,η,ο
το μνημείο
θαυμάσιος,α,ο
προσελκύω

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πού βρίσκεται η Ελλάδα;
2. Με ποια κράτη συνορεύει;
3. Από ποια πελάγη βρέχεται;
4. Τι έκταση και πληθυσμό έχει;
5. Τι χώρα είναι η Ελλάδα ως προς το ανάγλυφό της;
6. Ποια είναι η διαίρεση της Ελλάδας;
7. Τι κλίμα έχει η Ελλάδα;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις.

συνορεύω, ανεξάρτητος, το διαμέρισμα (γεωγραφικό), πλεύσιμος, ηπειρωτικός, υδροδοτώ

Γ. Να βρείτε στο κείμενο τα αντώνυμα.

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Υπάρχουν τα κράτη που δεν _____ από τις θάλασσες.
2. Η χώρα μας _____ την πρώτη θέση όσον αφορά την παραγωγή των αυτοκινήτων.
3. Κάθε κράτος _____ σε μερικές περιοχές.
4. Τα εργοστάσια είναι μία από τις αιτίες _____ αλλαγών.

5. Κάθε χώρα έχει το δικό της _____, μπορεί να είναι ορεινό είτε πεδινό.
6. Υπάρχουν διάφορα _____ της διαίρεσης ενός κράτους σε νομούς.
7. Η θάλασσα _____ σε μεγάλο βαθμό το κλίμα μιας χώρας.
8. Ο χειμώνας στη χώρα μας είναι _____, έχουμε συνήθως χαμηλές θερμοκρασίες.
9. Όταν το κλίμα είναι υγρό, η περιοχή έχει πολλές _____.
10. Τα Ουράλια Όρη είναι _____ της Ευρώπης.

Ε. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. На Балканському півострові знаходяться країни Європи, одна з яких – це Греція.
2. Наша країна межує з Румунією та Білоруссю.
3. Населення Греції проживає переважно у містах.
4. Більшість річок знаходиться у континентальній частині країни.
5. Штучні озера створюють, як правило, для роботи гідроелектростанцій.
6. Мені подобається середземноморський клімат, тому що зима не холодна, а літо тепле та дещо посушливе.
7. Кліматичні умови регіону залежать також від рел'єфу.
8. Високі гори заважають вітрам проходити.
9. Частина Греції є островною, але не всі острови є заселеними.
10. Окрім державних кордонів є ще природні кордони, по яким розділяються регіони держави.

2. Η επίσκεψη της Ελλάδας

- Ε. – Γεια σου, Κώστα! Τι κάνεις;
- Κ. – Γεια σου, Ελένη! Μια χαρά είμαι! Εσύ;
- Ε. – Πολύ καλά, ευχαριστώ! Ξέρεις, λέω να πάω το καλοκαίρι στην Ελλάδα, αλλά γνωρίζω λίγα πράγματα για την Ελλάδα. Ξέρω ότι έχει ωραίο κλίμα, πολλά νησιά και αυτά. Μήπως ξέρεις περισσότερο, μπορείς να με βοηθήσεις;
- Κ. – Έχεις δίκιο, Ελένη μου. Ξέρω αρκετά πράγματα για την Ελλάδα, επειδή μ'ενδιαφέρει πολύ αυτή η θαυμάσια χώρα. Τι θέλεις να μάθεις πρώτα;
- Ε. – Είναι αλήθεια ότι έχει ωραίο κλίμα η Ελλάδα;
- Κ. – Ναι, είναι αλήθεια. Η Ελλάδα είναι γνωστή ως χώρα του ηλίου. Το κλίμα της Αττικής θεωρείται το καλύτερο του κόσμου. Δεν είναι πολύ ψυχρό, μα δεν είναι και πολύ θερμό. Το καλοκαίρι ο αέρας είναι δροσερός. Και ο χειμώνας δεν είναι τραχύς. Η διαφορά ανάμεσα στο χειμώνα και στο καλοκαίρι δεν είναι

πολύ μεγάλη. Μπορεί να πει κανείς ότι το κλίμα της Ελλάδας είναι μαλακό και γλυκό.

Ε. – Έχει πολλά νησιά η Ελλάδα;

Κ. – Έχει πάρα πολλά νησιά, αλλά όχι όλα απ'αυτά είναι κατοικήσιμα. Υπάρχουν στην Ελλάδα και τα συμπλέγματα των νησιών όπως είναι οι Κυκλάδες, οι Σποράδες, τα Δωδεκάνησα. Τα μεγαλύτερα νησιά είναι η Κρήτη και η Εύβοια. Στην Κρήτη βρίσκεται ένας από τους πιο γνωστούς αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, η Κνωσός με το περίφημο παλάτι του.

Ε. – Ποιες πόλεις να επισκεφτώ; Ξέρω μόνο ότι η πρωτεύουσα της Ελλάδας είναι η Αθήνα.

Κ. – Ναι, η Αθήνα είναι πολύ μεγάλη και όμορφη πόλη με μακρά ιστορία πολλών αιώνων και πολλές αρχαιότητες. Σ' αυτήν την πόλη υπάρχουν πολλά αξιοθέατα. Η Ακρόπολη της Αθήνας θεωρείται ως αιώνιο σύμβολο του πολιτισμού. Επάνω της βρίσκονται ο Παρθενώνας, ο ναός της Απτέρου Νίκης, τα Προπύλαια. Πρέπει οπωσδήποτε να επισκεφτείς την Ακρόπολη! Αλλά, βέβαια, υπάρχουν και άλλες μεγάλες και όμορφες πόλεις, η Θεσσαλονίκη, ο Πειραιάς, η Πάτρα, ο Βόλος, η Καβάλα, τα Ιωάννινα κ.α.

Ε. – Η Ελλάδα είναι βιομηχανική χώρα;

Κ. – Όχι, η οικονομία της χώρας είναι γεωργική και, κυρίως, τουριστική. Η Ελλάδα έχει πολλούς αρχαιολογικούς χώρους όπως οι Δελφοί, το θέατρο της Επιδαύρου, η Ολυμπία κ.α. Έχει ξεκάθαρη θάλασσα με υπέροχες παραλίες, νόστιμο φαγητό και φιλόξενους κατοίκους. Γι'αυτό χιλιάδες τουρίστες επισκέπτονται την Ελλάδα κάθε χρόνο.

Ε. – Είδα μια φορά τη σημαία της Ελλάδας. Μήπως ξέρεις τι σημαίνει;

Κ. – Η σημαία της Ελλάδας έχει ένα σταυρό, σύμβολο της ορθοδοξίας, πέντε μπλε ρίγες που συμβολίζουν τη θάλασσα και το γαλανό ελληνικό ουρανό και τέσσερις λευκές που συμβολίζουν την αγνότητα της ελληνικής φυλής.

Ε. – Ευχαριστώ πάρα πολύ, Κώστα μου! Με βοήθησες πολύ με τις πληροφορίες αυτές. Θα σου πω μετά τις εντυπώσεις μου από την επίσκεψη αυτής της θαυμάσιας χώρας.

Λεξιλόγιο

λέω να

τα αξιοθέατα

έχω δίκιο

ο πολιτισμός

τραχύς,ιά,ύ

ο ναός

η διαφορά

βιομηχανικός,ή,ό

ανάμεσα σε

ξεκάθαρος,η,ο

μαλακός,ή,ό

φιλόξενος,η,ο

κατοικήσιμος,η,ο
το σύμπλεγμα
περίφημος,η,ο
το παλάτι
η πρωτεύουσα
ο αιώνας
η αρχαιότητα

η σημαία
ο σταυρός
η ορθοδοξίας
η ρίγα
η αγνότητα
η φυλή
η εντύπωση

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι κλίμα έχει η Ελλάδα;
2. Ποια συμπλέγματα νησιών γνωρίζετε;
3. Ποια πόλη είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας;
4. Ποια αξιοθέατα βρίσκονται στην Αθήνα;
5. Ποιες είναι οι μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας;
6. Τι οικονομία έχει η Ελλάδα;
7. Γιατί οι τουρίστες επισκέπτονται την Ελλάδα;
8. Τι συμβολίζει η ελληνική σημαία;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

το σύμβολο, η πρωτεύουσα, τα αξιοθέατα, περίφημος

Γ. α) Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

τα αρχαία μνημεία, αγροτικός, ο τόπος, η ακροθαλασσιά, γαλάζιος, ξακουστός

β) Να βρείτε τα αντώνυμα από το κείμενο.

ήπιος, μολυσμένος, θερμός, απαίσιος, ακατοίκητος, το χωριό, έχω άδικο

Δ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

η αρχαιότητα, αιώνιος, η εντύπωση, ο αιώνας, θεωρούμαι, φιλόξενος

E. Να σημειώσετε πάνω στο χάρτη της Ελλάδας τα γεωγραφικά στοιχεία.

ΣΤ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Το κλίμα της Ελλάδας είναι _____, δεν είναι πολύ _____, μα δεν είναι και πολύ _____.
2. Τα Δωδεκάνησα είναι _____, το οποίο αποτελείται από δώδεκα νησιά.
3. Η Αθήνα είναι _____ της Ελλάδας που έχει _____ ιστορία και πολλά _____.
4. _____ της χώρας είναι κυρίως γεωργική.
5. Η επίσημη θρησκεία της Ουκρανίας είναι _____.
6. Η φιλία ουκρανικής _____ με την ελληνική έχει μακρόχρονη ιστορία.
7. Το περισσότερι _____ συνήθως την ειρήνη.
8. Κάποτε οι βασιλιάδες ζούσαν σε _____.

Ζ. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά.

1. Грецька культура почала свій розвиток ще в прадавні часи.
2. У Егейському морі знаходяться комплекси островів.

3. Прапор є головним національним символом країни.
4. Туристів завжди приваблюють історичні пам'ятки, зокрема давні архітектурні споруди.
5. Греція відома у всьому світі як країна моря та сонця.
6. У мене залишились тільки приємні враження від відвідування археологічних місць Греції.
7. Українці, як і греки, є дуже гостинними, вони раді вітати гостей на своїй землі.
8. Окрім столиці в цій країні можна відвідати і інші маленькі, але так само прекрасні, міста.

Η. Να μιλήσετε για την Ελλάδα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Γραμματική

1. Τα παραθετικά των επιθέτων

Οι βαθμοί του επιθέτου είναι τρεις:

- θετικός
- συγκριτικός
- υπερθετικός που διακρίνεται σε σχετικό και απόλυτο υπερθετικό

Ο **θετικός βαθμός** δηλώνει απλώς το χαρακτηριστικό, την ποιότητα ή την ιδιότητα ενός ουσιαστικού, π.χ. Το μάθημα είναι εύκολο.

Ο **συγκριτικός βαθμός** δηλώνει ότι ένα ουσιαστικό έχει ένα χαρακτηριστικό, μια ποιότητα ή ιδιότητα σε μεγαλύτερο βαθμό από ένα άλλο ουσιαστικό, π.χ. Το μάθημα της ιστορίας είναι ευκολότερο από το μάθημα της φυσικής.

Ο **σχετικός υπερθετικός βαθμός** δηλώνει ότι ένα ουσιαστικό έχει ένα χαρακτηριστικό, μια ποιότητα ή μια ιδιότητα σε βαθμό μεγαλύτερο από όλα τα άλλα ουσιαστικά του ίδιου είδους, π.χ. Το μάθημα της ιστορίας είναι το ευκολότερο από όλα τα άλλα μαθήματα.

Ο **απόλυτος υπερθετικός βαθμός** δηλώνει ότι ένα ουσιαστικό έχει ένα χαρακτηριστικό, μια ποιότητα ή μια ιδιότητα σε μέγιστο βαθμό, χωρίς σύγκριση, π.χ. Το μάθημα της ιστορίας είναι ευκολότατο.

Τα παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με δύο τρόπους – **μονολεκτικό**, δηλαδή με μία λέξη, και **περιφραστικό**, δηλαδή με περισσότερες λέξεις.

Ο μονολεκτικός τύπος σχηματίζεται με την προσθήκη του *επιθέματος* και ο περιφραστικός με τα επιρρήματα *πιο* και *πολύ* μπροστά στο επίθετο.

Σχηματισμός των παραθετικών των επιθέτων με μονολεκτικό τρόπο.

θετικός	συγκριτικός	σχετικός υπερθετικός	απόλυτος υπερθετικός
-ος,η (α),ο έξυπνος,η,ο	-ότερος,ότερη,ότερο έξυπν- <u>ότερος,η,ο</u>	ο (η, το) -ότερος,ότερη,ότερο ο <u>έξυπν-ότερος</u> , η <u>έξυπν-ότερη</u> , το <u>έξυπν-ότερο</u>	-ότατος,ότατη,ότατο έξυπν- <u>ότατος,η,ο</u>
-ύς,ιά,ύ βαρύς,ιά,ύ	-ύτερος,ύτερη,ύτερο βαρύ- <u>τερος,η,ο</u>	ο (η, το) -ύτερος,ύτερη,ύτερο ο <u>βαρ-ύτερος</u> , η <u>βαρ-ύτερη</u> , το <u>βαρ-ύτερο</u>	-ύτατος,ύτατη,ύτατο βαρ- <u>ύτατος,η,ο</u>
-ής,ής,ές	-έστερος,έστερη,έστερο	ο (η, το)	-έστατος, έστατη, έστατο

συνεπής,ής,ές	συνεπ- <u>έστερος,η,ο</u>	έστερος,έστερη,έστερο ο <u>συνεπ-έστερος,</u> η <u>συνεπ-έστερη,</u> το <u>συνεπ-έστερο</u>	συνεπ- <u>έστατος,η,ο</u>
---------------	---------------------------	---	---------------------------

Προσοχή!

Δε σχηματίζουν το μονολεκτικό τύπο τα επίθετα που λήγουν σε -ης,α,ικο, -ής,ιά,ί, -ων,ουσα,ον.

Σχηματισμός των παραθετικών των επιθέτων με περιφραστικό τρόπο.

θετικός	συγκριτικός	σχετικός υπερθετικός	απόλυτος υπερθετικός
-ος,η (α),ο έξυπνος,η,ο	πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πιο</u> έξυπνος,η,ο	ο (η, το) πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό ο <u>πιο</u> έξυπνος, η <u>πιο</u> έξυπνη, το <u>πιο</u> έξυπνο	πολύ + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πολύ</u> έξυπνος,η,ο
-ύς,ιά,ύ βαρύς,ιά,ύ	πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πιο</u> βαρύς,ιά,ύ	ο (η, το) πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό ο <u>πιο</u> βαρύς, η <u>πιο</u> βαριά, το <u>πιο</u> βαρύ	πολύ + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πολύ</u> βαρύς,ιά,ύ
-ής,ής,ές συνεπής,ής,ές	πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πιο</u> συνεπής,ής,ές	ο (η, το) πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό ο <u>πιο</u> συνεπής, η <u>πιο</u> συνεπής, το <u>πιο</u> συνεπές	πολύ + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πολύ</u> συνεπής,ής,ές
-ης,α,ικο τεμπέλης,α,ικο	πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πιο</u> τεμπέλης,α,ικο	ο (η, το) πιο + επίθετο σε θετικό βαθμό ο <u>πιο</u> τεμπέλης, η <u>πιο</u> τεμπέλα, το <u>πιο</u> τεμπέλικο	πολύ + επίθετο σε θετικό βαθμό <u>πολύ</u> τεμπέλης,α,ικο

Προσοχή!

➤ Κάποια παραθετικά είναι **ελλειπτικά**: ή δεν έχουν θετικό βαθμό, διότι σχηματίστηκαν από επιρρήματα ή αρχαίες προθέσεις (κατώτερος – κατώτατος /

ανώτερος – ανώτατος / υπέρτερος – υπέρτατος), ή δεν έχουν υπερθετικό βαθμό (προτιμότερος / προγενέστερος / μεταγενέστερος κ.λπ.).

➤ Μερικά επίθετα τα οποία δηλώνουν ύλη, κατάσταση που δεν αλλάζει, χρόνο, τόπο, καταγωγή, δε σχηματίζουν παραθετικά, π.χ. ξύλινος, νεκρός, αυριανός, θαλασσινός, πατρικός.

Ανώμαλα παραθετικά

θετικός	συγκριτικός	σχετικός υπερθετικός	απόλυτος υπερθετικός
απλός	απλούστερος	ο απλούστερος	απλούστατος
άσχημος	χειρότερος	ο χειρότερος	(χειρίστος)
κακός	χειρότερος	ο χειρότερος	(χειρίστος)
γέρος	γεροντότερος	ο γεροντότερος	-
καλός	καλύτερος	ο καλύτερος	άριστος
λίγος	λιγότερος	ο λιγότερος	ελάχιστος
μεγάλος	μεγαλύτερος	ο μεγαλύτερος	(μέγιστος)
μικρός	μικρότερος	ο μικρότερος	ελάχιστος
πολύς	περισσότερος	ο περισσότερος	(πλείστος)

Προσοχή!

Μερικά επίθετα σχηματίζουν παραθετικά με δύο καταλήξεις:

γλυκός (-ύς) – γλυκότερος – γλυκύτερος

ελαφρός (-ύς) – ελαφρότερος – ελαφρύτερος

κοντός – κοντότερος – κοντύτερος

Όροι της σύγκρισης

Όροι της σύγκρισης ονομάζονται δυο ουσιαστικά (που φανερώνουν πρόσωπα, ζώα, πράγματα, καταστάσεις, ιδιότητες) ή άλλα μέρη του λόγου, όταν συγκρίνονται μεταξύ τους.

Ο πρώτος (α') όρος σύγκρισης δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, από το οποίο «ξεκινάμε», όταν κάνουμε σύγκριση.

Ο δεύτερος (β') όρος σύγκρισης δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, με το οποίο γίνεται η σύγκριση.

Ο β' όρος σύγκρισης εκφέρεται:

- συνήθως με την πρόθεση από + Αιτιατική (όταν ο β' όρος σύγκρισης είναι ονομαστική φράση), π.χ. Η Μαρία είναι νεότερη από την Ελένη.
- με την πρόθεση παρά + ομοιότροπα με τον α' όρο σύγκρισης (συνήθως όταν δεν είναι ουσιαστικό, αλλά άλλη λέξη, κάποια φράση ή πρόταση), π.χ. Η Μαρία προτιμά να βλέπει τηλεόραση παρά να διαβάζει τα βιβλία.

- με Γενική, όταν είναι η προσωπική αντωνυμία, π.χ. Η Μαρία είναι μεγαλύτερή μου.

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα παραθετικά του επιθέτου που δίνεται (να χρησιμοποιήσετε και τους δύο τύπους όπου είναι δυνατό).

1. Το αεροπλάνο είναι ταχύ.

Το αεροπλάνο είναι _____ από το τρένο.

Το αεροπλάνο είναι _____ από όλα τα μέσα συγκοινωνίας.

Το αεροπλάνο είναι _____.

2. Ο Ιούλιος είναι ζεστός.

Ο Ιούλιος είναι _____ από τον Ιούνιο.

Ο Ιούλιος είναι _____ μήνας του χρόνου.

Ο Ιούλιος είναι _____.

3. Η αδερφή μου είναι ακριβής στα ραντεβού της.

Η αδερφή μου είναι _____ από τον αδερφό μου.

Η αδερφή μου είναι _____ της οικογένειας.

Η αδερφή μου είναι _____.

4. Η τούρτα είναι νόστιμη.

Η τούρτα είναι _____ από τα μπισκότα.

Η τούρτα αυτή είναι _____ που έφαγα ποτέ μου.

Η τούρτα αυτή είναι _____.

5. Αυτό το πρόβλημα είναι απλό.

Αυτό το πρόβλημα είναι _____ από εκείνο.

Αυτό το πρόβλημα είναι _____ στο βιβλίο.

Αυτό το πρόβλημα είναι _____.

6. Ο Ειρηνικός ωκεανός είναι βαθύς.

Ο Ειρηνικός ωκεανός είναι _____ από τον Ινδικό.

Ο Ειρηνικός ωκεανός είναι _____ του πλανήτη.

Ο Ειρηνικός ωκεανός είναι _____.

7. Ο Νίκος είναι τεμπέλης.

Ο Νίκος είναι _____ από τον Αντρέα.

Ο Νίκος είναι _____ στην τάξη.

Ο Νίκος είναι _____.

2. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τα παρακάτω επίθετα βάζοντάς τα στο Συγκριτικό και τον Υπερθετικό βαθμό.

ακριβός, δύσκολος, πλατύς, ειλικρινής, μικρός, καλός

3. Από τα παρακάτω επίθετα να βρείτε αυτά που δεν σχηματίζουν παραθετικά και να τα κατατάξετε.

χρυσός, αθάνατος, έξυπνος, χθεσινός, γλυκός, μαρμάρινος, ελληνικός, ηπειρωτικός, σκοτεινός, πολύτεκνος, πονηρός, ουράνιος, αιώνιος, σιδερένιος, ικανός, ιταλικός

Ύλη _____

Κατάσταση που δεν αλλάζει _____

Χρόνος _____

Τόπος _____

Καταγωγή _____

4. Να αντικαταστήσετε τους μονολεκτικούς τύπους παραθετικών με τους περιφραστικούς και αντίστροφα.

1. Σ' αυτό το σπίτι τα διαμερίσματα είναι πολυτελέστατα (_____)
2. Το δωμάτιό μου είναι πιο φωτεινό (_____) από το δικό σου.
3. Η απάντησή του είναι πολύ σαφής (_____).
4. Είναι ο πιο καλός (_____) μαθητής της τάξης.
5. Η γάτα είναι πιο πονηρή (_____) από τον σκύλο.
6. Η απόδοσή του στις εξετάσεις είναι πολύ μικρή (_____).
7. Το δέμα αυτό φαίνεται βαρύτερο (_____) από εκείνο.
8. Ο καθηγητής μας είναι ο πιο ειπικής (_____) στο σχολείο.
9. Μας κάνει πολύ δύσκολες (_____) ερωτήσεις.
10. Η νέα υπάλληλος είναι ικανότερη (_____) από τον συνάδελφό της.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο του συγκριτικού ή του υπερθετικού βαθμού των επιθέτων (να χρησιμοποιήσετε και τους δύο τύπους όπου είναι δυνατό).

1. Το Ιόνιο πέλαγος είναι _____ από το Αιγαίο. (βαθύς)
2. Οι οδηγίες της Μίκης ήταν _____ από τις οδηγίες του Γιάννη. (σαφής)
3. Έζησε _____ μέρα της ζωής του. (ωραίος)
4. Το κλίμα της Αφρικής είναι _____ του πλανήτη (θερμός)
5. Είμαι _____ από σένα. (ειλικρινής)
6. Αυτά τα δύο προϊόντα έχουν _____ διαφορά στην τιμή. (λίγος)

7. Η κόρη του είναι _____ από τον γιο. (πεισματάρης)
8. Έχω διαβάσει _____ βιβλία από τη φίλη μου. (πολύς)
9. Το γερμανικό αυτοκίνητο είναι _____ από το γαλλικό.
(ακριβός)
10. Σ'εκείνο τον κήπο βρίσκεται _____ δέντρο που
έχω δει. (ψηλός)
11. Το φόρεμά μου είναι _____. (φαρδύς)
12. Η μητέρα μου φτιάχνει _____ κουραμπιέδες
σ'όλη την πόλη. (νόστιμος)
13. Το πορτοκάλι είναι _____ από το λεμόνι. (γλυκός)
14. Αυτή η τσάντα είναι μικρή. Θέλω _____. (μεγάλος)
15. Ο θεός μου είναι _____ άνθρωπος που γνωρίζω.
(υγιής)
16. Αυτό το εγχειρίδιο ήταν _____ των τελευταίων
χρονών. (πλήρης)
17. Είναι η γυναίκα _____. (αυστηρός)
18. Ο δρόμος προς το νοσοκομείο είναι _____ από τον
δρόμο προς το φαρμακείο. (μακρύς)
19. Ο χειμώνας φέτος ήταν _____. (ψηχρός)
20. Ο ελάφαντος είναι _____ ζώο. (μεγάλος)

2. Η αιτιατική περιεχομένου

Μετά τα ουσιαστικά που δηλώνουν μέτρο ή ποσό και τα επίθετα γεμάτος, όλος χρησιμοποιείται η Αιτιατική πτώση.

Ασκήσεις

Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. Мій наречений подарував мені великий кошик квітів.
2. Його дід курил дві пачки цигарок у день.
3. У ресторані компанія замовила пляшку білого вина.
4. магазин був заповнений людьми.
5. Ти можеш мені принести скланку води?
6. Діти випили цілу пляшку соку.
7. Він додав до страви ложку оцту та ложку цукру.
8. Я візьму тільки чашку кави.
9. У нас з собою був пакет цукерок та три пакети печива.

10. Після дощу вулиця була вся у калюжах.
 11. У цій таверні я з'їв велику порцію картоплі та порцію м'яса.
 12. Я сповнений радістю.

3. Τα αναλογικά αριθμητικά

Τα αναλογικά αριθμητικά δηλώνουν πόσες φορές ένα ποσό είναι μεγαλύτερο από ένα άλλο και λήγουν σε –πλάσιος,α,ο, π.χ. Το βάρος του δέματος είναι διπλάσιο από το βάρος του γράμματος (δηλ. δύο φορές μεγαλύτερο).

Κλίνονται όπως τα επίθετα σε –ος,α,ο.

<i>Απόλυτα αριθμητικά</i>	<i>Αναλογικά αριθμητικά</i>
δύο	διπλάσιος,α,ο
τρία	τριπλάσιος,α,ο
τέσσερα	τετραπλάσιος,α,ο
πέντε	πενταπλάσιος,α,ο
είκοσι	εικοσαπλάσιος,α,ο
εκατό	εκατονταπλάσιος,α,ο
χίλια	χιλιαπλάσιος,α,ο

Ασκήσεις

1. Να γράψετε τα αναλογικά αριθμητικά ολογράφως.

5 –	40 –
8 –	70 –
10 –	90 –
11 –	20 –

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα αναλογικά αριθμητικά.

1. Πήρα _____ ποσότητα ζάχαρη. (3)
2. Ο μισθός του είναι _____ από τον δικό της. (6)
3. Το καινούριο μου διαμέρισμα είναι _____ από το παλιό. (2)
4. Χθες φάγαμε _____ μερίδες γλυκό. (4)
5. Γι'αυτή τη δουλειά έλαβε _____ χρήματα. (80)
6. Ο αριθμός των χρηστών του διαδικτύου θα γίνει _____ έως _____ . (100, 300)
7. Ο ρυθμός εξαφάνισης της βιοποικιλότητας είναι _____ σε σύγκριση με τους περασμένους αιώνες. (1000)
8. Προστίθεται _____ όφκος νερού. (9)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Η εργάσιμη μου μέρα

Με λένε Μαρία. Είμαι 19 χρονών και είμαι φοιτήτρια του δεύτερου έτους στο Πανεπιστήμιο της πόλης μας. Κάθε μέρα έχω να κάνω πολλές δουλειές, γι' αυτό οι μέρες μου είναι αρκετά κουραστικές και οι ελεύθερες ώρες που μου μένουν είναι λίγες.

Το πρωί σηκώνομαι στις 6.30. Μου αρέσει να χουζουρεύω μερικά λεπτά στο κρεβάτι μετά το ξύπνημα. Ύστερα πηγαίνω στο μπάνιο, πλένομαι, βουρτσίζω τα δόντια μου, χτενίζομαι και πάω στο δωμάτιό μου όπου ντύνομαι. Δεν παίρνω το πρωινό μου, έχω συνήθεια να πίνω έναν καφέ μόνο. Έπειτα παίρνω τα πράγματά μου και φεύγω για το Πανεπιστήμιο. Συνήθως έχω 4 μαθήματα την ημέρα. Στα διαλείμματα κουβεντιάζουμε με τους συμμαθητές μου, συζητάμε τα προβλήματά μας και καμιά φορά βοηθάμε ο ένας τον άλλο. Όταν πεινάω, πηγαίνω στο κυλικείο στο μεγάλο διάλειμμα και τρώω. Περίπου στις 15.00 γυρίζω στο σπίτι, αλλάζω τα ρούχα μου, παίρνω το μεσημεριανό μου και ξεκουράζομαι λίγο. Δύο φορές την εβδομάδα στο Πανεπιστήμιό μας λειτουργεί ο θεατρικός όμιλος. Μου αρέσει πολύ το θέατρο γι' αυτό παίρνω μέρος σε μερικές παραστάσεις του. Το βράδυ κατά τις 18.00 ετοιμάζω τα μαθήματά μου γιατί δεν μπορώ να πάω αδιάβαστη στο Πανεπιστήμιο. Προσπαθώ να κάνω όλα γι' αυτό πάω καλά στα μαθήματά μου. Όταν τα μαθήματά μου είναι έτοιμα, συνήθως βλέπω τηλεόραση ή ακούω μουσική. Πολλές φορές προτιμώ να διαβάζω κανένα βιβλίο παρά να βλέπω τηλεόραση. Και κάθε μέρα παίρνω τηλέφωνο την καλύτερη φίλη μου, την Ελένη, και μιλάμε με τις ώρες. Στις 20.00 μαζευόμαστε με την οικογένειά μου στην κουζίνα, παίρνουμε το βραδινό και λέμε τα νέα μας. Κατά τις 22.00 πηγαίνω για ύπνο.

Έτσι περνάει η μέρα μου.

Λεξιλόγιο

χουζουρεύω	ο όμιλος
βουρτσίζω τα δόντια	παίρνω μέρος
η συνήθεια	η παρασάση
το κυλικείο	αδιάβαστος,η,ο

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πώς είναι οι μέρες της Μαρίας;
2. Πώς περνάει συνήθως η μέρα της Μαρίας;
3. Η Μαρία είναι καλή φοιτήτρια;

4. Τι κάνει η Μαρία το βράδυ;

Β. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

προγευματίζω, αναπαύομαι, τηλεφωνώ, ο σύλλογος, η είδηση, συμμετέχω

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

ελεύθερος, φεύγω, ο συμφοιτητής, αδιάβαστος, μένω

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Σήμερα στο θέατρο ανεβάζουν την καινούρια _____.
2. Εμείς πάντα _____ μέρος στις εκδηλώσεις του Πανεπιστημίου μας.
3. Πού σας αρέσει να _____, στο σπίτι ή έξω;
4. Η μητέρα μου _____ τον καφέ παρά το τσάι.
5. Το πρωί _____ και _____ στο λουτρό.
6. Σε παρακαλώ, να μην πετάς _____ σου!
7. Ο καιρός _____ πολύ γρήγορα.
8. Ο θεός μου έχει πολλές βλαβερές _____.

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. О котрій годині ви прокидаєтесь?
2. Зазвичай мій друг намагається допомагати всім своїм однокурсникам.
3. Як ти проводиш час, коли залишаєшся вдома сам?
4. Я приймаю участь у змаганнях.
5. Під час перерви ми вирішуємо наші проблеми.
6. Коли діти приходять зі школи, вони перевдягаються та відпочивають.
7. Магази́ни працюють з 8.00 до 16.00.
8. Опівдні, коли ми хочемо їсти, ми йдемо до ресторану.

ΣΤ. Να περιγράψετε τη δική σας εργάσιμη μέρα.

2. Μια μέρα στη ζωή του Χασάν

Ο Χασάν είναι δώδεκα χρονών. Πηγαίνει στην έκτη τάξη. Η καθημερινή ζωή του Χασάν είναι κουραστική.

Κάθε πρωί σηκώνεται στις επτά ακριβώς. Πλένεται, βουρτσίζει τα δόντια του, χτενίζεται και τέλος ντύνεται.

Στις επτά και είκοσι περίπου τρώει το πρωινό του. Συνήθως τρώει δημητριακά με γάλα ή ψωμί με βούτυρο και μαρμελάδα.

Πηγαίνει στο σχολείο στις οχτώ. Εκεί συναντά τους φίλους του και παίζει ποδόσφαιρο ή μπάσκετ. Το σχολείο αρχίζει στις οχτώ και τέταρτο και τελειώνει στη μία και μισή.

Τότε, ο Χασάν χαιρετά τους φίλους του και τους συμμαθητές του και αναχωρεί βιαστικά για το σπίτι. Αφήνει την τσάντα του δίπλα στο γραφείο του και ετοιμάζει τον φάκελο με τα αγγλικά, το βιολί και το σακίδιο για την προπόνηση.

Το μεσημέρι κάθεται στο τραπέζι με τον μπαμπά ή τη μαμά του, τρώνε και κουβεντιάζουν μέχρι τις δύο και τέταρτο περίπου.

Ο Χασάν αντιπαθεί την ακαταστασία. Καθαρίζει το τραπέζι και τοποθετεί τα πιάτα στον νεροχύτη. Ύστερα, παίρνει τα πράγματά του και φεύγει.

Πηγαίνει στα αγγλικά από τις δύο και μισή μέχρι τις τρεις και μισή, στο ωδείο από τις τέσσερις παρά τέταρτο μέχρι τις τέσσερις και τέταρτο και στον γυμναστικό σύλλογο από τις τέσσερις και μισή μέχρι τις πέντε και μίση.

Ο Χασάν αθλείται καθημερινά κι αυτό τον ευχαριστεί. Όταν φτάνει στο σπίτι, διαβάζει τα μαθήματα του για την άλλη μέρα και το βράδυ, γύρω στις εννέα, τρώει το βραδινό φαγητό μαζί με τους γονείς του, κουβεντιάζει και αστειεύεται. Γενικά είναι ήρεμος και καλόβολος. Προσπαθεί να μη στεναχωρεί τους άλλους, αν και μερικές φορές δεν τα καταφέρνει. Ο Χασάν πηγαίνει για ύπνο στις δέκα, για να σηκωθεί νωρίς το πρωί.

(πηγή: Η καθημερινή ζωή)

Λεξιλόγιο

τα δημητριακά	η ακαταστασία
το γάλα	τοποθετώ
το βούτυρο	ο νεροχύτης
αναχωρώ	το ωδείο
ο φάκελος	ο σύλλογος
το βιολί	αθλούμαι
το σακίδιο	αστειεύομαι
η προπόνηση	ήρεμος,η,ο
αντιπαθώ	καλόβολος,η,ο

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πόσων χρονών είναι ο Χασάν;
2. Τι κάνει ο Χασάν το πρωί;
3. Πότε αρχίζουν και τελειώνουν τα μαθήματά του;
4. Με τι ασχολείται ο Χασάν μετά το μεσημέρι;
5. Τι κάνει ο Χασάν, όταν γυρίζει στο σπίτι;

6. Πώς είναι ο Χασάν;

Β. Να γράψετε τι κάνει ο Χασάν στις....

15.45

7.00

8.15

14.30

22.00

13.30

17.30

7.20

21.00

Γ. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

κουραστικός, το ποδόσφαιρο, ο συμμαθητής, η ακαταστασία, το βιολί, αθλούμαι, στεναχωρώ, ο σύλλογος

Δ. α) Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

σταματώ, το πρόγευμα, αποχαιρετώ, μιλώ, βάζω, γυμνάζομαι, κάποτε, ήσυχος

β) Να βρείτε τα αντώνυμα από το κείμενο.

αναπαυτικός, πηγαίνω για ύπνο, έρχομαι, λερώνω, αποτυχαίνω, ξεντόνομαι

Ε. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Κάθε πρωί το παιδί _____ στις 6 το πρωί και _____ στις 10 το βράδυ.
2. Το πρωί συνήθως η μητέρα μου δεν _____ τίποτε.
3. Μια φορά την εβδομάδα _____ τη θεία μας στη στάση.
4. Το παιδί δεν _____ ποτέ τα πράγματά του στο πάτωμα.
5. Η φίλη μου πηγαίνει για _____ στο στάδιο.
6. Ο Νίκος είναι πολύ τυχερός, ό,τι και να κάνει _____.
7. Δεν μπορώ να καταλάβω, το λέτε σοβαρά ή _____;
8. Οι φοιτητές _____ να μαθαίνουν όλα στην ώρα.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Нам не подобиється прокидатися дуже рано.
2. О 7.45 я беру свої речі та йду до школи.

3. Мій племінник ходить у восьмий клас, і зазвичай перед заняттями нічого не їсть, а тільки п'є чай.
4. Зранку він вмивається, чистить зуби, розчісується, вдягається та йде до школи.
5. Ми дуже часто граємо, розмовляємо та жартуємо з моїми однокласниками.
6. Ви тренуетесь кожен день? – Так, ми тренуємось кожен день, але відвідуємо спортивний клуб тільки три рази на тиждень.
7. Коли ти повертаєшся додому? – Я повертаюсь додому о дев'ятій годині вечора, готую домашнє завдання, вечеряю та йду спати.
8. Ті школярі дуже стараються, тому їм все вдається як на заняттях, так і на екзаменах.
9. Після тренування Михайло прощається з друзями та поспішає додому.
10. Я знаю, що ви спокійна людина та ніколи не засмучуєте своїх батьків.

Z. Να σχηματίσετε το πρόγραμμα της ημέρας για το διπλανό σας, σύμφωνα με το οποίο ο συμφοιτητής σας θα μιλήσει για την εργάσιμη μέρα του.

3. Πώς περνάς τη μέρα σου;

Η Ράνια Βενέτη είναι ένα από τα μεγαλύτερα αστέρια του ελληνικού κινηματογράφου. Ακούστε ένα μέρος από τη συνέντευξη που έδωσε πριν από λίγες μέρες στη ρεπόρτερ Μίνα Χαροκόπου για το δεύτερο κανάλι της τηλεόρασης.

Μίνα ... Και τώρα, Ράνια, κάτι άλλο. Πολλοί θαυμαστές σου θέλουν να ξέρουν πώς περνάς τη μέρα σου.

Ράνια Να σου πω. Αυτό τον καιρό δεν έχω πολλή δουλειά και η ζωή μου είναι μάλλον άνετη.

Μίνα Δηλαδή;

Ράνια Το πρωί ξυπνάω κατά τις οχτώ, οχτώ και μισή.

Μίνα Σηκώνεσαι τόσο νωρίς;

Ράνια Δεν κατάλαβες καλά. Είπα ότι ξυπνάω κατά τις οχτώ. Δεν είπα ότι σηκώνομαι την ίδια ώρα.

Μίνα Θέλεις να πεις ότι...

Ράνια Ακριβώς. Παίρνω το πρωινό μου στο κρεβάτι, ρίχνω μια ματιά στις εφημερίδες και μετά διαβάζω τα γράμματα που παίρνω.

Μίνα Αλήθεια, διαβάζεις όλα τα γράμματα που σου στέλνουν;

Ράνια Όλα. Είναι πολύ σημαντικό να ξέρεις τι νομίζουν οι άλλοι για σένα.

Μίνα Τελικά, τι ώρα σηκώνεσαι;

Ράνια Μμ... κατά τις δέκα. Μετά πάω στο μπάνιο, πλένομαι, χτενίζομαι, ντύνομαι και πάω μια βόλτα με τον Αλέξανδρο.

Μίνα Με τον Αλέξανδρο; Ποιος είναι ο Αλέξανδρος; Μήπως είναι το καινούριο σου φλερτ;

Ράνια Όχι, είναι ο σκύλος μου. Είναι πολύ όμορφος και πάρα πολύ έξυπνος.

Μίνα Το μεσημέρι τρως;

Ράνια Συνήθως, ναι. Κάπως αργά, βέβαια. Και δε θα το πιστέψεις. Το μεσημέρι ετοιμάζω εγώ το φαγητό μου. Συχνά φτιάχνω μια ομελέτα με τυρί και σαλάτα από φρέσκα λαχανικά.

Μίνα Μετά το φαγητό ξεκουράζεσαι;

Ράνια Συνήθως όχι.

Μίνα Τώρα πες μου κάτι άλλο, Ράνια. Ποιος κάνει τις δουλειές του σπιτιού; Με άλλα λόγια, ποιος πλένει τα πιάτα, ποιος σκουπίζει, ποιος ξεσκονίζει, ποιος στρώνει το κρεβάτι;

Ράνια Προτείνω να αφήσουμε αυτό το θέμα για μια άλλη φορά. Τώρα βιάζομαι λιγάκι. Εντάξει;

(πηγή: Επικοινωνήστε ελληνικά 2)

Λεξιλόγιο

το αστέρι

το τυρί

η συνέντευξη

φρέσκος,ια,ο

ο θαυμαστής

ξεσκονίζω

άνετος,η,ο

στρώνω το κρεβάτι

ρίχνω μια ματιά

προτείνω

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι είναι η Ράνια Βενέτη;
2. Πώς είναι η ζωή της Ράνιας τώρα τελευταία;
3. Τι κάνει η Ράνια μετά το ξύπνημα;
4. Ποιος είναι ο Αλέξανδρος;
5. Το μεσημέρι η Ράνια παίρνει το μεσημεριανό;
6. Η Ράνια κάνει τις δουλειές του σπιτιού;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

η συνέντευξη, ο θαυμαστής, σημαντικός, βιάζομαι, ξεκουράζομαι

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

ρίχνω μια ματιά, με άλλα λόγια, πιστεύω, προτείνω

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Κάθε μήνα στέλνω _____ στην αγαπημένη θεία μου.
2. Τα Σαββατοκύριακα _____ και _____ την ίδια ώρα, κυρία Μαρία;
3. Η μητέρα μου _____ πολύ νόστιμη τούρτα.
4. Ο παππούς μου _____ πολλές δυσκολίες σε _____ του.
5. _____, πώς τελείωσε η ιστορία;
6. _____ η αδερφή μου σκουπίζει και ξεσκονίζει, αλλά σήμερα θα τα κάνω εγώ.
7. Για αύριο διαβάζουμε το πρώτο _____ του κειμένου.
8. _____ ότι είναι σημαντικό να κάνουμε τις δουλειές του σπιτιού μαζί.

Ε. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά.

1. Ми завжди вдягаємось модно.
2. Вони проводять свої дні дуже цікаво.
3. Я не вірю тобі, ти не кажеш всієї правди.
4. Діти цього класу дуже розумні. Мені подобається займатися з такими розумними учнями.
5. Де ти залишаєш свої речі?
6. Зранку вона швидко продивляється журнали, коли снідає.
7. Коли ви не поспішаєте, ви застеляєте ліжко?
8. Дуже корисно їсти свіжі овочі та фрукти.
9. Коли вони відпочивають? Мені здається, що вони тільки працюють.
10. Ми з друзями прогулюємося кожен тиждень біля моря.

ΣΤ. Να σχηματίσετε το διάλογο για την εργάσιμη μέρα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Γραμματική

1. Τα ουδέτερα σε -ον,-ως, -ας, -αν, -υ, -εν, -ος.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	το προΐ-όν	το φω-ς	το γεγονό-ς	το κρέα-ς
Γεν.	του προΐ-όντος	του φω-τός	του γεγονό-τος	του κρέα-τος
Αιτ.	το προΐ-όν	το φω-ς	το γεγονό-ς	το κρέα-ς
Κλητ.	- προΐ-όν	- φω-ς	- γεγονό-ς	- κρέα-ς
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	τα προΐ-όντα	τα φώ-τα	τα γεγονό-τα	τα κρέα-τα
Γεν.	των προΐ-όντων	των φώ-των	των γεγονό-των	των κρέα-των
Αιτ.	τα προΐ-όντα	τα φώ-τα	τα γεγονό-τα	τα κρέα-τα
Κλητ.	- προΐ-όντα	- φώ-τα	- γεγονό-τα	- κρέα-τα

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	το σύμπ-αν	το φωνή-εν	το μηδέν	το πρωί
Γεν.	του σύμπ-αντος	του φωνή-εντος	του μηδενός	του πρωινού
Αιτ.	το σύμπ-αν	το φωνή-εν	το μηδέν	το πρωί
Κλητ.	- σύμπ-αν	- φωνή-εν	- μηδέν	- πρωί
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	τα σύμπ-αντα	τα φωνή-εντα	τα μηδενικά	τα πρωινά
Γεν.	των συμπ-άντων	των φωνη-έντων	των μηδενικών	των πρωινών
Αιτ.	τα σύμπ-αντα	τα φωνή-εντα	τα μηδενικά	τα πρωινά
Κλητ.	- σύμπ-αντα	- φωνή-εντα	- μηδενικά	- πρωινά

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	το οξύ	το δάκρυ	το βράδυ	το δόρυ
Γεν.	του οξέος	του δακρύ-ου	του βραδιού	του δόρατος
Αιτ.	το οξύ	το δάκρυ	το βράδυ	το δόρυ
Κλητ.	- οξύ	- δάκρυ	- βράδυ	- δόρυ
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	τα οξέα	τα δάκρυ-α	τα βράδια	τα δόρατα
Γεν.	των οξέων	των δακρύ-ων	των βραδιών	των δοράτων
Αιτ.	τα οξέα	τα δάκρυ-α	τα βράδια	τα δόρατα
Κλητ.	- οξέα	- δάκρυ-α	- βράδια	- δόρατα

Όμοια με το προϊόν κλίνονται: το ιόν, το ον, το παρελθόν, το παρόν, το ενδιαφέρον, το καθήκον, το μέλλον, το όζον, το περιβάλλον, το συμφέρον κ.α.

Προσοχή!

Όταν το ουδέτερο τονίζεται στη παραλήγουσα, καταβάζει τον τόνο στη Γενική πληθυντικού κατά μία συλλαβή, π.χ. το καθήκον – των καθηκόντων.

Όμοια με το φως κλίνεται: το καθεστώς.

Προσοχή!

Στη Γενική ενικού το καθεστώς δεν καταβάζει τον τόνο στη λήγουσα.

Όμοια με το κρέας κλίνονται: το πέρας, το τέρας κ.α.

Όμοια με το σύμπαν κλίνονται: το παν, το συμβάν, το άπαν κ.α.

Προσοχή!

Στο ουδέτερο το πάν στη Γενική ενικού ο τόνος πέφτει στη λήγουσα: το παν – του παντός.

Όμοια με το δάκρυ κλίνονται: το δίχτυ, το στάχτυ

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε προφορικώς.

το ενδιαφέρον, το τέρας, το παν

2. Να βάλετε τα ουδέτερα στον άλλο αριθμό.

το φως –	των φωνηέντων –
του παρελθόντος –	το γεγονός –
τα συμφέροντα –	του πέρατος –
το οξύ –	των καθηκόντων –
τα δώρατα –	το συμβάν –

3. Να αλλάξετε τον αριθμό των φράσεων.

το αρχαίο δόρυ –
προφέρω το φωνήεν –
αγοράζω το κρέας –
η αλλαγή του καθεστώτος –
οι περιγραφές των γεγονότων –
η ασχημιά του τέρατος –
σβήνω το φως –
τα πολύπλευρα ενδιαφέροντα –
τρέχει το δάκρυ –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουδετέρων.

1. Ξέρω _____ για αυτό το επάγγελμα. (το παν)
2. Η εκπλήρωση _____ προδιαγράφεται από τους κανόνες. (το καθήκον)
3. Προς _____ της χώρας να βρει η κυβέρνηση τη λύση του προβλήματος. (το συμφέρον)
4. Στην εικόνα ο αρχάγγελος κρατάει _____. (το δόρυ)
5. Η ένταση _____ ήταν πολύ μεγάλη. (το φως)
6. Η προστασία _____ απασχολεί τις κυβερνήσεις όλων των χωρών στον πλανήτη. (το περιβάλλον)
7. Ο αριθμός «εκατό» γράφεται με δύο _____. (το μηδέν)
8. Πριν πολλά χρόνια είχαμε ολοκληρωτικά _____. (το καθεστώς)
9. Για ποια ιστορικά _____ πρόκειται; (το γεγονός)
10. _____ συνηθίζαμε να κάνουμε βόλτα στο πάρκο. (το βράδυ – πληθ.)
11. Η πρώτη παρασκευή _____ αποδίδεται σ'έναν αλχημιστή το 800. (το οξύ)
12. Τα τελευταία χρόνια μειώνεται το στρώμα _____. (το όζον)
13. Πόσο μεγάλο είναι _____; (το σύμπαν)
14. Χθες αγόρασα τρία κιλά _____. (το κρέας)
15. Στη βιβλιοθήκη μας έχουμε _____ του Σέξπηρ. (το άπαν)

2. Η ενεργητική μετοχή

Η ενεργητική μετοχή είναι ένας ρηματικός τύπος και φανερώνει τον τρόπο που εκδηλώνεται η ενέργεια του ρήματος. Προσδιορίζει το ρήμα και λειτουργεί σαν επίρρημα.

Η ενεργητική μετοχή είναι άκλιτη.

Σχηματίζεται με **το θέμα του ενεστώτα** και καταλήξεις **-οντας** (για τα ρήματα Α` συζυγίας) ή **-ώντας** (για τα ρήματα Β` συζυγίας), π.χ.

σβήνω – σβήνοντας

ζητώ – ζητώντας

τρώω – τρώγοντας

Τα συνηρημένα ρήματα λέω, ακούω κ.λ.π παίρνουν ένα -γ- μπροστά στην κατάληξη.

Η ενεργητική μετοχή δηλώνει τον τρόπο (πώς;), την αιτία (γιατί;), τον χρόνο (πότε;) ή την υπόθεση (αν).

Η άρνηση της ενεργητικής μετοχής είναι **μη(v)**.

Ασκήσεις

1. Να σχηματίσετε τις ενεργητικές μετοχές.

μελετώ –	τρέχω –
καίω –	ετοιμάζω –
αδιαφορώ –	ρωτώ –
διαβάζω –	λέω –
κρατώ –	αλλάζω –

2. Να ξαναγράψετε τις προτάσεις αλλάζοντας τα υπογραμμισμένα ρήματα σε ενεργητικές μετοχές.

1. Ενώ άνοιγα την πόρτα, άκουσα το τηλέφωνο να χτυπάει.

2. Ο Νίκος τρώει και βλέπει τηλεόραση.

3. Αν ψάξεις στο διαδίκτυο, θα βρεις τις πληροφορίες που χρειάζεσαι.

4. Ακούω μουσική και καθαρίζω το σπίτι.

5. Έκλαιγε και έφτασε στο σπίτι.

6. Ο καθηγητής γελάει και μπαίνει στην αίθουσα.

7. Θα περάσουμε υπέροχα στο πάρτι σου, γιατί θα τραγουδήσουμε και θα χορέψουμε εκεί.

8. Καθώς μιλούσε, ανέβηκε στο λεωφορείο.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις ενεργητικές μετοχές των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Τα παιδιά περνούσαν τον καιρό τους _____ στην αυλή. (παίζω)

2. Πάντα διηγείται αυτή την ιστορία _____. (κλαίω)

3. _____ θα καταφέρεις να αγοράσεις ένα σπίτι. (δουλεύω)

4. _____ στο δρόμο, είδα μια παλιά μου συμφοιτήτρια. (περπατώ)

5. _____ αυτό το μονοπάτι, θα φτάσεις στον προορισμό σου. (ακολουθώ)
6. Έγινε πλούσιος _____ τα διαμερίσματα. (πουλώ)
7. Χαρακτηρίζουμε τις προτάσεις _____ τη σωστή λέξη στην παρένθεση. (σημειώνω)
8. _____ μπορούμε να βρούμε τη λύση του προβλήματος. (συζητώ)
9. Το παιδί κατάπιε ένα χάπι _____ ότι είναι καραμέλα. (νομίζω)
10. _____ καθάρισε την μπλούζω της. (πλένω)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Ιστορία του Πάσχα

Το Πάσχα είναι μεγαλύτερη θρησκευτική γιορτή για τον ελληνικό λαό. Τελείται σαν ανάμνηση της Ανάστασης του Χριστού. Αρχικά ήταν εβραϊκή γιορτή που γινόταν σε ανάμνηση της εξόδου (ελευθερίας) τους από την Αίγυπτο. Οι Εβραίοι πήραν τη γιορτή του Πάσχα από τους Αιγύπτιους.

Η ιστορία του γιορτασμού του Πάσχα είναι πανάρχαια. Οι πρώτοι που καθιέρωσαν το γιορτασμό του Πάσχα ήταν οι Αιγύπτιοι. Τη γιορτή τους ονόμαζαν «Πισάχ» και σήμαινε την εαρινή ισημερία. Γιόρταζαν τον ερχομό της άνοιξης.

Από τους Αιγύπτιους πήραν το Πάσχα και οι Εβραίοι, όταν ύστερα από αιώνων διαμονής τους στην Αίγυπτο έφυγαν από εκεί με τον Μωσή. Έχοντας συνηθίσει να γιορτάζουν το «Πάσχα» κάθε ανοιξιάτικη ισημερία οι Εβραίοι εξακολουθούσαν την ίδια εποχή να γιορτάζουν. Ο Μωσής δεν ήθελε να γιορτάζουν οι Εβραίοι την ίδια γιορτή με τους Αιγύπτιους, έτσι καθιέρωσε κι αυτός τη γιορτή με το όνομα «Πεσάχ», αλλά με διαφορετικό νόημα - ελευθερία από τους Αιγύπτιους.

Σιγά-σιγά η ονομασία «Πεσάχ» έγινε «Πάσχα».

Οι πρώτοι χριστιανοί Ιουδαίοι συνέχισαν να γιορτάζουν το Πάσχα με τη σημασία της ελευθερίας. Επειδή τα Πάθη και η Ανάσταση του Χριστού συνέπεσαν με το Πάσχα των Εβραίων, οι μαθητές του - απόστολοι - καθιέρωσαν τη γιορτή του Πάσχα ως χριστιανική γιορτή για την Ανάσταση του Χριστού.

Το 325 μ.Χ. (μετά Χριστών) αποφάσισαν το Πάσχα να είναι κινητή γιορτή. Και σύμφωνα με το Γρηγοριανό ημερολόγιο να γιορτάζεται την Κυριακή που ακολουθεί το πανσέληνο μετά την εαρινή ισημερία.

Το Πάσχα όλη η Ελλάδα γιορτάζει και στέλνει παντού το μήνυμα της αγάπης, της συναδέλφωσης των ανθρώπων και των λαών.

(πηγή:

Λεξιλόγιο

τελούμαι

η διαμονή

η ανάμνηση
η ανάσταση
εβραϊκός,ή,ό
πανάρχαιος,α,ο
καθιερώνω
η εαρινή ισημερία

τα Πάθη
συμπίπτω (αορ. συνέπεσα)
κινητός,ή,ό
το ημερολόγιο
το πανσέληνο
η συναδέλφωση

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι ήταν αρχικά το Πάσχα;
2. Πότε άρχισε ο εορτασμός του Πάσχα;
3. Πώς ονομαζόταν η γιορτή του Πάσχα;
4. Πώς μετατράπηκε το εβραϊκό Πάσχα σε χριστιανική γιορτή;
5. Το Πάσχα είναι σταθερή ή κινητή γιορτή;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

κινητός, η διαμονή, η ανάμνηση, η συναδέλφωση, καθιερώνω

Γ. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

συνεχίζω, το νόημα, γιορτάζω, αρχικά

Δ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

ο γιορτασμός, σύμφωνα με, αποφασίζω, ο λαός, η ελευθερία

E. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Έχω πολύ ωραίες _____ από την επίσκεψη του νησιού σας.
2. Σε κάθε κτίριο πρέπει να υπάρχουν _____ κινδύνου.
3. Χθες μας έδωσαν το πρόγραμμα _____ μας στην Ελλάδα.
4. Τα παιδιά _____ να παίρνουν μέρος στις παραστάσεις του σχολείου.
5. Σε κάθε χώρα οι γιορτές γιορτάζονται με _____ τρόπο.
6. Θέλω να μάθουν _____ για αυτό το γεγονός.
7. Δεν έχει _____ πόσες μέρες θα διαρκεί αυτό το ταξίδι.
8. Οι απόψεις μας δεν _____.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Приїзд моєї подруги співпав з початком святкування Дня міста.
2. Згідно з цим рішенням ми поїдемо 23 квітня.

3. Деякі релігійні свята не мають постійної дати, вони є перехідними.
4. Спочатку свято мало іншу назву, яка з часом змінилася на сучасну «Пасха».
5. Святкування саме цього дня започаткували стародавні греки.
6. Грецький та український народи є християнами, але не всі їх свята співпадають як щодо дат, так і щодо проведення.
7. Ви відправили багато послань з привітаннями на Пасху?
8. «Свобода, рівноправність, братерство» - такий лозунг мали французи під час революції.
9. Ми притримуємось старих звичаїв та традицій.
10. Цей привок має зовсім інше значення.

Z. Να σχηματίσετε τους διαλόγους πάνω στο θέμα «Ιστορία του Πάσχα».

2. Το Πάσχα

Το Πάσχα είναι μία από τις μεγαλύτερες και λαμπρότερες γιορτές όλων των Χριστιανών. Είναι γεμάτο από ωραία έθιμα και όμορφες συνήθειες. Με μεγάλη χαρά όλοι οι Χριστιανοί γιορτάζουν την Ανάσταση του Χριστού. Τα μεσάνυχτα οι καμπάνες χτυπούν δυνατά, και όλοι οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, πηγαίνουν στην εκκλησία, παίρνουν μαζί τους τις άσπρες λαμπάδες και κόκκινα αυγά. Όλες οι εκκλησίες είναι γεμάτες κόσμο. Σβήνουν τα φώτα και ο παπάς ψάλνει, κρατώντας το Άγιο Φως, φερμένο από τους Αγίους Τόπους των Ιεροσολύμων, από το οποίο οι άνθρωποι ανάβουν τις δικές τους λαμπάδες. Μετά βγαίνουν στην αυλή. Οι καμπάνες χτυπούν χαρούμενα. Ο ένας εύχεται στον άλλον:

-Χριστός Ανέστη!

-Αληθώς Ανέστη!

Τα παιδιά βγάζουν από τις τσέπες τους κόκκινα αυγά και τα τσουγκρίζουν. Πριν μπούνε στο σπίτι κάνουν ένα σταυρό στο κεφαλόπορτο με την αναμμένη λαμπάδα. Οι νοικοκυρές στρώνουν το τραπέζι. Τα φαγητά μοσχοβολούν ωραία: η μαγειρίτσα, το ψητό αρνί, τα τσουρέκια και τα γλυκίσματα.

Η Ανάσταση του Χριστού δίνει στους ανθρώπους χαρά, αγάπη και ειρήνη. Μεγάλη είναι η γιορτή του Πάσχα, η γιορτή όλων των Χριστιανών.

(πηγή: 50 устных тем по новогреческому языку)

Λεξιλόγιο

λαμπρός,ή,ό
το έθιμο
η καμπάνα
το αυγό

το κεφαλόπορτο
μοσχοβολώ
η μαγειρίτσα
ψητός,ή,ό

ψάλνω
ο παπάς
τσουγκρίζω

το αρνί
το τσουρέκι
η ειρήνη

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι γιορτή είναι το Πάσχα;
2. Πώς γιορτάζεται το Πάσχα;
3. Τι κάνουν οι άνθρωποι μετά την εκκλησία;

B. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

η γιορτή, το έθιμο, ο κόσμος, η ευχή

Γ. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

η συνήθεια, η εκκλησία, τσουγκρίζω, μοσχοβολώ

Δ. Να βρείτε τα συνώνυμα για τις λέξεις του κειμένου.

το έθιμο, λαμπρός, η νοικοκυρά, γιορτάζω

E. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Το Πάσχα είναι μια από τις θρησκευτικές _____.
2. Υπάρχουν πολλά _____ για τον εορτασμό του Πάσχα.
3. Στα παιδιά τους αρέσει πολύ να _____ τα αυγά.
4. Την ημέρα του Πάσχα γιορτάζεται _____ του Χριστού.
5. Είμαστε υπέρ _____ σ'όλο τον κόσμο.
6. Το Πάσχα στις εκκλησίες χτυπούν _____.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Пасха – це одне з моїх улюблених свят.
2. Існує багато християнських свят, які святкуються однаково як в Греції, так і в Україні.
3. Зі всіх звичаїв найбільше мені подобається звичай розбивати яйця.
4. В мене є звичка ходити до церкви кожної неділі.
5. Воскресіння Христа принесло людям радість, любов та щастя.
6. Всі господарки на свята накривають багаті столи.
7. На Пасху всі бажають один одному «Христос Воскрес! – Воістину Воскрес!»
8. Моя бабуся пече найсмачніші пасхальні кулічі в світі!

Z. Πώς γιορτάζετε το Πάσχα στην οικογένειά σας;

3. Φυσιογνωμία του ελληνικού Πάσχα

Η μεγαλύτερη γιορτή της Χριστιανοσύνης, αφιερωμένη στα Πάθη του Χριστού. Η εβδομάδα πριν από την Κυριακή του Πάσχα λέγεται Μεγάλη Εβδομάδα. Κάθε βράδυ οι εκκλησίες γεμίζουν από πιστούς που παρακολουθούν με ευλάβεια τη θεία λειτουργία. Τη Μ. Παρασκευή όλη μέρα οι καμπάνες χτυπούν λυπητερά και το βράδυ γίνεται η περιφορά του επιταφίου. Την Κυριακή του Πάσχα γιορτάζεται με ιδιαίτερη λαμπρότητα η Ανάσταση του Χριστού.

Την ιδιαίτερη φυσιογνωμία του ελληνικού Πάσχα την αποτελούν πολλά και διαφορετικά έθιμα, όλα όμως έχουν τη δική τους σφραγίδα, αξία και ποικιλία, και όλα έχουν τις ρίζες τους μέσα σε παράδοση αιώνων ή ακόμη και χιλιετηρίδων.

Πρώτη ομάδα αποτελούν οι πασχαλινοί χαιρετισμοί, όπως π.χ. το «Χριστός Ανέστη» και η τυπική απάντηση «Αληθώς Ανέστη». Αιώνες τώρα η ευχή «Καλή Ανάσταση» είχε συμβολική σημασία, γιατί σήμαινε τον ξεσηκωμό εναντίον κάθε εχθρικής τυραννίας.

Δεύτερη, καθαρά ελληνική, ομάδα πασχαλινών εθίμων είναι αυτή που την αποτελούν τα κουλούρια, τα τσουρέκια, τα κόκκινα αυγά και οι μεγάλες κουλούρες, αυτές που έχουν ένα σταυρό στη μέση και ένα κόκκινο αυγό στο κέντρο του σταυρού. Στα ψωμιά των Χριστουγέννων, τα Χριστόψωμα, όπως λέγονται, αντιστοιχούν τώρα οι Λαμπριάτικες κουλούρες, πλασμένες με τέχνη, στολισμένες με κεντίδια και αλειμμένες με άφθονο κρόκο αυγού. Τα είδη αυτά - κόκκινα αυγά, κουλούρια και κουλούρες - είναι και τα ιερότερα δώρα που συνηθίζουμε τη Λαμπρή να χαρίζουμε ο ένας στον άλλο.

Τρίτη έκφραση της ιδιαίτερα ελληνικής φυσιογνωμίας του Πάσχα είναι ο περίφημος οβελίας, δηλαδή το αρνί που ψήνεται στη σούβλα. Ο τρόπος της προπαρασκευής, της ετοιμασίας και του συμποσίου που ακολουθεί, οδηγούν όλα προς την ίδια αρχή. Ο οβελίας είναι το ιερό σφάγιο της οικογένειας και γύρω του θα συγκεντρώσει τις θερμές ευχές των στενών συγγενών και των φίλων.

Άλλο χαρακτηριστικό του ελληνικού Πάσχα είναι το έθιμο της Αγάπης που γίνεται το βράδυ της Ανάστασης. Όλοι, συγγενείς και φίλοι, φιλιούνται σταυρωτά στο μάγουλο και ανταλλάσσουν θερμές ευχές. Φιληθείτε γλυκά χείλη με χείλη, Πέστε Χριστός Ανέστη, εχθροί και φίλοι. Έτσι γράφει ο εθνικός μας ποιητής για τη μέρα της Λαμπρής.

(πηγή: Εγχειρίδιο ελληνικής γλώσσας για ξένους σπουδαστές)

Λεξιλόγιο

η φυσιολογία	πλασμένος,η,ο
αφιερωμένος,η,ο	η τέχνη
η ευλάβεια	το κεντίδι
θείος,α,ο	αλειμμένος,η,ο
λυπητερός,ή,ό	άφθονος,η,ο
η περιφορά του επιταφίου	ο κρόκος
η λαμπρότητα	ο οβελίας
ιδιαίτερος,η,ο	η προπαρασκευή
η σφραγίδα	η σούβλα
η ρίζα	το συμπόσιο
η παράδοση	το σφάγιο
η χιλιετηρίδα	συγκεντρώνω
ο ξεσηκωμός	φιλιέμαι
εναντίον	σταυρωτά
αντιστοιχώ	ανταλλάσσω
λαμπριάτικος,η,ο	εθνικός,ή,ό

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πώς γιορτάζεται το Πάσχα;
2. Ποιες και πόσες είναι οι ομάδες των ελληνικών γιορτών;
3. Εκτός της πασχαλινής ποια άλλη σημασία έχει η ευχή «Καλή Ανάσταση!»
4. Τι είναι τα ιερότερα δώρα του Πάσχα;
5. Τι είναι ο οβελίας;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

αφιερωμένος, συμβολικός, η τυραννία, ιερός, η προπαρασκευή

Γ. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

η σημασία, θρήσκιος, ξεχωριστός, κάνω δώρο, μαζεύω

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Κάθε πράγμα έχει τη δική του _____.
2. Τα κουλούρια, τα τσουρέκια και οι κουλούρες _____ μια ξεχωριστή ομάδα ελληνικών εθίμων.
3. _____ που μου χάρισε ο Γιώργος μου άρεσε πολύ.
4. Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος ήταν ο πόλεμος _____ των φασιστών.

5. Πριν τις γιορτές οι νοικοκυρές _____ συνήθως τα σπίτια τους.
6. Η άσχημη συμπεριφορά _____ στην τιμωρία.
7. Χτες οι ερωτευμένοι _____ τα δώρα και τις ευχές με την ευκαιρία της γιορτής της 14^{ης} Φεβρουαρίου.
8. Εμείς _____ να πηγαίνουμε στο θέατρο μια φορά τον μήνα.

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις.

1. Ваші знання не відповідають нашим вимогам.
2. В кожній країні свої різноманітні пасхальні традиції.
3. На свята зичать щастя, здоров'я та успіху.
4. Деякі традиції беруть свій початок з давнини.
5. Моя бабуся готує дуже смачні святкові страви.
6. Символічним є те, що саме в цей день наш народ переміг могутнього ворога.
7. Характерною рисою святкувань Пасхи є обмін побажаннями та святкування з родиною та друзями на свіжому повітрі.
8. Типовим привітанням на Пасху є вираз «Χριστος Воскрес!»
9. Особливу увагу ми приділили вправам, які складають виключення з γραμματικηων правил.
10. Чоловікам більш за все подобається дивитися футбольні матчі.

ΣΤ. Να περιγράψετε τον εορτασμό του Πάσχα στην Ελλάδα και στην Ουκρανία.

4. Πασχαλινά ήθη και έθιμα

Την ξεχωριστή χαρά των πασχαλινών ημερών, την εκφράζουν οι ευχές «Χριστός Ανέστη», «Αληθώς Ανέστη», το πλούσιο τραπέζι με το αρνί της σούβλας και το σπιτικό κρασί, η «Λαμπριάτικη κουλούρα» με το σταυρό και το κόκκινο αυγό στη μέση, οι άσπρες λαμπάδες, τα τσουρέκια, τα κουλούρια, το τσούγκρισμα των κόκκινων αυγών και το «φιλί της αγάπης».

Τα δώρα

Σε πολλά μέρη της Ελλάδας τη Λαμπρή υπάρχει η συνήθεια να στέλνει ο νουνός στο παιδί που έχει βαφτίσει λαμπάδα, κουλούρια, καινούρια ρούχα και παπούτσια.

Τα Λαμπροκέρια

Σε πολλά χωριά, οι κάτοικοι έχουν έθιμο να πλάθουν μόνοι τους τα λαμπριάτικα κεριά, δηλαδή τις λαμπάδες της Λαμπρής, από αγνό κερί. Τη λαμπάδα

που ανάβουν το βράδυ της Ανάστασης, τη φέρνουν άσβηστη στο σπίτι τους «για το καλό» και ανάβουν μ' αυτήν το καντήλι.

Κόκκινα αβγά

Οι νοικοκυρές βάζουν τα αβγά τη Μεγάλη Πέμπτη. Ένα απ' αυτά το βάζουν στο εικονοστάσι και το αφήνουν εκεί μέχρι το επόμενο Πάσχα. Λένε μάλιστα ότι αυτό το αβγό δε χαλάει. Κανένας δεν μπορεί να φανταστεί τη Λαμπρή χωρίς κόκκινα αβγά. Το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου, ο καθένας έχει στην τσέπη του από ένα αβγό. Μόλις ακουστεί το «Χριστός Ανέστη» ανταλλάσσουν ευχές και τσουγκρίζουν τα αβγά.

Το αρνί της σούβλας

Στα χωριά ο καθένας έχει το δικό του αρνί και το ψήνει στη σούβλα. Τη φωτιά την ανάβουν συνήθως με κληματόβεργες γιατί το ψητό γίνεται πιο νόστιμο. Δίπλα στο σουβλισμένο αρνί γυρίζει και η σούβλα με το κοκορέτσι.

Αυτή τη μέρα, παρέες παρέες οι χωριανοί πηγαίνουν από φωτιά σε φωτιά. Στους επισκέπτες προσφέρονται αβγά, μεζέδες, κρασί και όλοι εύχονται το «Χριστός Ανέστη». Όταν ανάψει το γλέντι, για το καλό της μέρας σε μερικά μέρη της Ελλάδας ρίχνουν και καμιά ντουφεκιά στον αέρα.

Λεξιλόγιο

ξεχωριστός,ή,ό

ο νουνός

πλάθω

αγνός,ή,ό

το κερί

άσβηστος,η,ο

το εικονοστάσι

η κληματόβεργα

το κοκορέτσι

ρίχνω ντουφεκιά

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι εκφράζει τη χαρά των πασχαλινών ημερών;
2. Τι συνήθεια υπάρχει στην Ελλάδα όσον αφορά τα δώρα;
3. Τι έθιμο παρέμεινε σε μερικά χωριά της Ελλάδας;
4. Τι κάνουν οι νοικοκυρές με τα αβγά;
5. Πώς γιορτάζουν το Πάσχα στα χωριά;

B. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

ο τόπος, φτιάχνω, προτείνω, ιδιαίτερος

Γ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Ο αδερφός μου _____ το παιδί του φίλου του.
2. Ένα ωραίο έθιμο που αρέσει στα παιδιά είναι _____.

3. Δεν μπορώ να τον _____ έτσι όπως είναι. Πρέπει να τον βοηθήσω.
4. Το Πάσχα γιορτάζεται _____ του Χριστού.
5. Στα χωριά συνηθίζουν να ψήνουν _____.
6. Πολλές φορές γιορτάζουμε την πρώτη Μαΐου με τις _____ μας.
7. _____ τι θα γίνει αν δεν ετοιμάσεις τις κουλούρες;
8. Οι Έλληνες στολίζουν τα κουλούρια με _____ στη μέση.

Δ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Я хочу висловити вам подяку.
2. Мій хрещений завжди прислав мені подарунки, але цього року він не прислав подарунок, тому що, напевно, забув.
3. Ми повинні розпалити багаття.
4. Гостинні хазяйва запропонували нам смачні закуски та своє домашнє вино.
5. Колись давно мешканці села моїх бабусь самі виготовляли красиві пасхальні свічки.
6. Деякі мої знайомі красять багато яєць на Пасху, тому потім вони повинні їх швидко з'їсти, щоб вони не зіпсувались.
7. В неділю на Пасху у нас багато відвідувачів.
8. На Пасху люди обмінюються не тільки побажаннями, а й поцілунками.

Ε. Να σχηματίσετε το λεξιλόγιο με τις λέξεις και τις εκφράσεις που έχουν σχέση με το Πάσχα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Γραμματική

1. Η Προστακτική Απλή

Η **Προστακτική** είναι μια έγκλιση που δηλώνει προσταγή, επιθυμία, ευχή, οδηγία ή συμβουλή. Έχει δύο τύπους: προστακτική απλή και προστακτική συνεχή.

Η **Προστακτική Απλή** (ή Προστακτική του αορίστου) δηλώνει ότι κάποιος πρέπει να κάνει κάτι αυτή τη στιγμή ή για ορισμένες φορές, δηλ. συνοπτικά.

Χρησιμοποιείται σε δύο πρόσωπα: δεύτερο πρόσωπο ενικού και δεύτερο πρόσωπο πληθυντικού.

Σχηματίζεται με το **θέμα του αορίστου** και τις καταλήξεις **-ε** (για ενικό αριθμό), **-τε** (για πληθυντικό αριθμό), π.χ.

σβήνω – έσβησα – σβήσε

σβήστε

απαντώ – απάντησα – απάντησε

απαντήστε

- Τα ρήματα που έχουν τρεις και πάνω συλλαβές τονίζονται στο β' πρόσωπο ενικού **στην τρίτη συλλαβή**, π.χ. *αλλάζω – άλλαξε*. Στο β' πρόσωπο πληθυντικού τα ρήματα τονίζονται **στη δεύτερη συλλαβή**, π.χ. *αλλάζω – αλλάζτε*.
- Για **την άρνηση** χρησιμοποιείται το μόριο *μη(ν)* και ο τύπος της Υποτακτικής Απλής, π.χ.
σβήσε – μην σβήσεις
απαντήστε – μην απαντήσετε
- Για να δηλωθεί η προτροπή στο α' πρόσωπο πληθυντικού και γ' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού χρησιμοποιείται το μόριο *ας* και ο τύπος της Υποτακτικής Απλής, π.χ.
ας σβήσουμε τον πίνακα
ας απαντήσει ο Πέτρος
- Όταν χρησιμοποιούνται οι προσωπικές αντωνυμίες, μπαίνουν μετά το ρήμα στην Προστακτική (πρώτα σε Γενική πτώση, μετά σε Αιτιατική), π.χ.
απάντησέ μου
δώσε μου το

Με την άρνηση η προσωπική αντωνυμία μπαίνει μεταξύ του μόριου μην και του ρήματος, π.χ. *μην μου απαντήσεις, μην μου το δώσεις*.

Προσοχή!

Τα ρήματα που έχουν την εσωτερική αύξηση στον Αόριστο, δεν την έχουν στην Προστακτική, π.χ.

καταστρέφω – κατέστρεψα – κατὰστρεψε
 επιτρέπω – επέτρεψα – επίτρεψε

Ανώμαλα ρήματα

<i>Ενεστώτας</i>	<i>Προστακτική Απλή</i>	<i>Ενεστώτας</i>	<i>Προστακτική Απλή</i>
ανεβαίνω	ανέβα ανεβείτε	λέω	πες πείτε (πέστε)
αφήνω	άσε / άφησε άστε / αφήστε	μένω	μείνε μείνετε
βγαίνω	βγες βγείτε (βγείτε)	μπαίνω	μπες μπείτε (μπέστε)
βρίσκω	βρες βρείτε (βρέστε)	παίρνω	πάρε πάρτε
βλέπω	δες δείτε (δέστε)	πηγαίνω	πάνε (πήγαινε) πάτε
γίνομαι	γίνε γίνετε	πίνω	πιες πιείτε (πιέστε)
έρχομαι	έλα ελάτε	περιμένω	περίμενε περιμένετε
κάθομαι	κάθισε / κάτσε καθίστε	πλένω	πλύνε πλύνετε
καταλαβαίνω	κατάλαβε καταλάβετε	τρώω	φάε φάτε
κατεβαίνω	κατέβα κατεβείτε	φεύγω	φύγε φύγετε

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στην Προστακτική Απλή.

ρωτώ –	καλώ –
κλείνω –	τρέχω –
ποτίζω –	σφίγγω –
ζητώ –	ξεχνώ –
μαζεύω –	ετοιμάζω –
δαπανώ –	βαδίζω –

2. Να αλλάξετε την Υποτακτική Απλή σε Προστακτική.

1. Να αγοράσεις γαι αύριο ένα κιλό κιμά.

2. Να φάτε όλο το μεσημεριανό σας.

3. Να βρεις τις πληροφορίες που χρειάζεσαι στο εγχειρίδιο.

4. Να ξυπνήσεις την Άννα στις 7 το πρωί.

5. Να πάρετε αμέσως τηλέφωνο τον γιατρό.

6. Να τελειώσετε τη δουλειά σας μέχρι τις 8 το βράδυ.

7. Να πεις στον Χρήστο να περάσει από το γραφείο.

8. Να έρθετε σήμερα στην εκδήλωση.

9. Να μην συζητήσεις αυτό το θέμα χωρίς εμένα.

10. Να μην οδηγήσετε σήμερα, είστε κουρασμένος.

3. Να αλλάξετε τις προτάσεις σε αρνητικές.

1. Άφησε τις βαλίτσες σου εδώ.

2. Διαβάστε το κείμενο μέχρι τη σελίδα 23.

3. Δώσε στη φίλη σου τη συνταγή της τούρτας.

4. Φώναξε τη Λένα, σε παρακαλώ.

5. Γράψτε τρεις παραγράφους για το γεγονός αυτό.

6. Ανέβα στο διαμέρισμά μου για να σου πω κάτι.

7. Παιδιά, στείλτε τα βιβλία ταχυδρομικώς.

8. Ανάψτε το φως, παρακαλώ.

9. Κάλεσε και τον Γιώργο στο πάρτι σου.

10. Βρες τα κλειδιά μου, τα χρειάζομαι.

11. Ζητήστε τη βοήθειά του.

12. Πείτε μου, παρακαλώ, τι πρέπει να κάνω.

4. Να αντικαταστήσετε τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά με αντωνυμίες.

1. Φώναξε τα παιδιά στο σπίτι.
2. Φόρεσε αυτές τις κάλτσες.
3. Αφήστε τον Κώστα ήσυχο.
4. Μαρία, στείλε τις κάρτες στις φίλες σου.
5. Φέρε σ'εμένα την εφημερίδα.
6. Πλύνε τα χέρια σου.
7. Τηλεφωνήστε στους συναδέλφους σας.
8. Ετοίμασε στην κόρη το ζεστό τσάι.
9. Αγόρασε στα αγόρια τα αυτοκινητάκια.
10. Μαμά, ξέχασε αυτή την ιστορία επιτέλους.
11. Ρώτησε τον δάσκαλο και πες στον συμμαθητή σου τι πρέπει να μάθει.
12. Βρείτε τα κείμενα που χρειάζεστε στο διαδίκτυο.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά της συνταγής με τα ρήματα στην Απλή Προστακτική και να γράψετε τη δική σας συνταγή όπως στο παράδειγμα.

Σαλάτα με μελιτζάνες και ντομάτες

Υλικά:

- 1 κιλό μελιτζάνες στρογγυλές
- 1/2 κιλό ντομάτες για σαλάτα
- 1 κουταλιά σούπας θυμάρι τριμμένο
- 1 κρεμμύδι μεγάλο ψιλοκομμένο
- 1 φλιτζάνι μαϊντανό ψιλοκομμένο
- λίγο ξίδι
- 1 ½ φλιτζάνι καφέ ελαιόλαδο

Αλάτι

Εκτέλεση: _____ (παίρνω) τις μελιτζάνες και _____ (τρυπώ) τες σε διάφορα σημεία και _____ (ψήνω) τες στη σχάρα του φούρνου

στους 200 βαθμούς για 40 λεπτά περίπου, μέχρι η εξωτερική φλούδα τους να καεί και να μαυρίσει. _____ (βγάζω) τες, _____ (αφήνω) τες να κρυώσουν λίγο και κρατώντας τες από το κοτσάνι _____ (αφαιρώ) τη φλούδα τους.

_____ (κόβω) το κοτσάνι και _____ (ακουμπώ) τες σε ένα σουρωτήρι να σουρώσουν όσο περισσότερο γίνεται. Σε μια κατσαρόλα με βραστό νερό _____ (ρίχνω) τις ντομάτες για 4 λεπτά κι αμέσως μετά _____ (αφαιρώ) τη φλούδα τους εύκολα. _____ (κόβω) τις ντομάτες στη μέση, _____ (αφαιρώ) τα σπόρια και _____ (ψιλοκόβω) τες σε ένα μπολ. _____ (ρίχνω) από πάνω τους το ψιλοκομμένο κρεμμύδι και το μαϊντανό. _____ (ανακατεύω) καλά όλα τα υλικά. _____ (ρίχνω) το μισό ελαιόλαδο και λίγο αλάτι κι _____ (ανακατεύω) ξανά. _____ (παίρνω) το ψαχνό από τις μελιτζάνες, _____ (ψιλοκόβω) το με ένα μαχαίρι, _____ (ανακατεύω) τα με το σκόρδο και _____ (ρίχνω) το σε μια σαλατιέρα. _____ (αλατίζω), _____ (περιχύνω) με το υπόλοιπο λάδι και το λεμόνι και _____ (πασπαλίζω) με το θυμάρι. _____ (παίρνω) το μείγμα με τη ντομάτα, το ψιλοκομμένο κρεμμύδι και το μαϊντανό και _____ (απλώνω) το πάνω από τη μελιτζάνα.

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα στην Απλή Προστακτική.

1. Μαρία, _____ τα μαλλιά σου, θα σου πάει. (κόβω)
2. Παιδί μου, _____ το διαμέρισμα. (ξεσκονίζω)
3. _____ τη μυρωδιά αυτού του αρώματος. (νιώθω)
4. _____ αυτά που σας είπα. (ξεχνώ)
5. Κώστα, _____ όλο το χυμό σου. (πίνω)
6. _____ αμέσως στο γιατρό σου. (πηγαίνω)
7. _____ το σχοινί αν θέλετε να σας ανοίξουν. (τραβώ)
8. Μαθητές, _____ τη σωστή απάντηση. (σημειώνω)
9. Μη _____ αυτό το γλυκό, θα πονέσει το στομάχι σου. (τρώω)
10. Μη _____ τη μητέρα σας, μη της _____ τι κάνατε. (στενοχωρώ, λέω)
11. _____ καλά τα χρήματα για να μην τα χάσετε. (κρύβω)
12. _____ γρήγορα για να προλάβεις. (τρέχω)
13. _____ στον πέμπτο όροφο, μην _____ στον έκτο. (ανεβαίνω)
14. Αν θέλετε, _____ τους φίλους σας σοκολατάκια. (κερνώ)

15. _____ για τον εαυτό σας αυτό το ήσυχο μέρος. (ανακαλύπτω)
 16. _____ όλα τα νέα πρώτος. (μαθαίνω)
 17. _____ όλες τις δυνάμεις σας για να πετύχετε. (καταβάλλω)
 18. _____ ό,τι μπορέσεις για να τον βοηθήσεις. (κάνω)
 19. _____ δύο εισιτήρια για αύριο, Μάρκο. (κρατώ)
 20. Όταν τελειώσεις το τεστ, _____ από την αίθουσα. (βγαίνω)

2. Προστακτική Συνεχής

Η Προστακτική Συνεχής (ή Προστακτική του ενεστώτα) χρησιμοποιείται για την προσταγή, την προτροπή κ.α. που πρέπει να κάνει κανείς συνέχεια ή με επανάληψη.

Η Συνεχής Προστακτική σχηματίζεται από **το θέμα του ενεστώτα** + καταλήξεις:

Α΄ συζυγία –	-ε, -ετε:	γράφε, γράφετε
Β΄ συζυγία α΄ τάξη –	-α, -άτε:	ρώτα, ρωτάτε
Β΄ συζυγία α΄ τάξη –	να -εις, -είτε:	να οδηγείς, οδηγείτε

Προσοχή!

ακούω – άκουγε, ακούγετε (ακούτε)

λέω – λέγε, λέγετε (λέτε)

τρώω – τρώγε, τρώγετε (τρώτε)

τρέχω – τρέχα, (τρεχάτε)

φεύγω – φεύγα, (φευγάτε)

Για την άρνηση χρησιμοποιείται το μόριο μη(ν) και ο τύπος της Συνεχούς Υποτακτικής, π.χ. μη γράφεις, μην ρωτάς, μην οδηγείτε

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στην Προστακτική Συνεχή (καταφατικό και αρνητικό τύπο).

Ενεστώτας	Προστακτική Συνεχής (κατάφαση)	Προστακτική Συνεχής (άρνηση)
ζητώ		
εξυπηρετώ		
κλαίω		
δείχνω		

πετώ		
μπαίνω		
μελετώ		
τιμωρώ		
πιάνω		
αερίζω		

2. Να μετατρέψετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας την Συνεχή Προστακτική (καταφατικό και αρνητικό τύπο)

1. Ο Πέτρος πίνει το τσάι κάθε πρωί.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

2. Τα παιδιά ποτίζουν τα λουλούδια κάθε Τετάρτη.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

3. Η Μαρία συνεχίζει να μαθαίνει όλους τους κανόνες.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

4. Οι μαθητές παίζουν στα διαλείμματα.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

5. Το κορίτσι χαιρετάει τους μεγαλύτερους.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

6. Η μητέρα μετράει πάντα τα ρέστα της.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

7. Τα παιδιά ξυπνάνε κάθε πρωί στις 9.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

8. Η κόρη τηλεφωνεί κάθε μέρα στη μητέρα της.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

9. Οι επιβάτες ενοχλούν τον οδηγό.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

10. Ο φίλος μου προσπαθεί να λύνει τα προβλήματά του μόνος του.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

11. Η Ελένη τρώει κάθε βράδυ ένα αυγό.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

12. Τα παιδιά κλαίει συνεχώς.

Κατάφαση: _____

Άρνηση: _____

3. Να σχηματίσετε 8-10 συμβουλές χρησιμοποιώντας την Συνεχή Προστακτική (το θέμα της επιλογής).

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της Προστακτικής (Συνεχούς ή Απλής) των ρημάτων στην παρένθεση.

1. _____ αυτά τα ηλεκτρονικά εργαλεία για τη δουλειά σας.
(χρησιμοποιώ)

2. Πέτρο, _____ μου το αυτοκίνητό σου. (πουλώ)

3. Γιαγιά, _____ κάθε Σαββατοκύριακο την πίτα που μ'αρέσει.
(μαγειρεύω)

4. _____ τα παιδιά σας από τον κίνδυνο, _____ τα με
ζώνη ασφάλειας. (προφυλάσσω, δένω)

5. _____ αμέσως έξω, σε περιμένουν κάτω. (βγαίνω)

6. _____ την ψυχραιμία σε οποιαδήποτε κατάσταση. (διατηρώ)

7. _____ με τώρα! Μην _____ τα λόγια αλλοιών. (ακούω)

8. Όταν φύγω, _____ τη γάτα μου κάθε μέρα. (ταΐζω)

9. _____ τα χέρια πριν το φαγητό. (πλένω)

10. Μην _____ τόσο γρήγορα, δε σε προλαβαίνω. (περπατώ)

11. _____ από το σπίτι μου στις 6 το βράδυ. (περνώ)

12. Τάκη, _____ τα σκουπίδια καθημερινά. (πετώ)

13. Απόψε _____ πριν τις εννιά, μην _____. (γυρίζω,
αργώ)

14. _____ την εικόνα και _____ τι συναισθήματα σου
προκαλεί. (βλέπω, λέω)

15. Μην _____ τον χρόνο σου! (σπαταλώ)

16. Τον χειμώνα _____ τα χοντρά ρούχα. (φορώ)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Το σπίτι μου

Με λένε Κατερίνη. Μένω στη Μαριούπολη με τη γιαγιά μου και την αδερφή μου. Η διεύθυνσή μου είναι η Κεντρική περιοχή, η οδός Ειρήνης, αριθμός 71, και το διαμέρισμά μου έχει νούμερο 44. Το σπίτι μου έχει χρώμα γκρίζο. Υπάρχουν 9 όροφοι. Μπροστά στο σπίτι μου είναι ένας ωραίος μικρός κήπος και ένα μικρό γήπεδο. Στα παιδικά μου χρόνια περνούσα στην αυλή ολόκληρες ώρες παίζοντας με τους φίλους μου.

Στο σπίτι υπάρχει το ασανσέρ. Το διαμέρισμά μου είναι στο δεύτερο όροφο και εγώ πάντα ανεβαίνω και κατεβαίνω με τα πόδια. Το διαμέρισμά μου είναι μικρό και συμπαθητικό. Έχει ένα σαλόνι, μία κρεβατοκάμαρα, μία ευρύχωρη κουζίνα και ένα μπάνιο. Έχει δύο μπαλκόνια: ένα μικρό και ένα μεγάλο. Το μεγάλο μπαλκόνι είναι το αγαπημένο μέρος του διαμερίσματος για όλη την οικογένεια. Εκεί βρίσκονται δύο πολυθρόνες με το τραπεζάκι και συνηθίζουμε να πίνουμε τον πρωινό μας καφέ εκεί. Και το βράδυ μ' αρέσει να κάθομαι στην πολυθρόνα και να θαυμάζω το ηλιοβασίλεμα.

Έχω το δικό μου δωμάτιο, αυτό δεν είναι πολύ μεγάλο, αλλά είναι φωτεινό και καθαρό. Είναι επιπλωμένο με γούστο. Μένω σ' αυτό το δωμάτιο με την αδερφή μου. Μέσα στο δωμάτιο υπάρχουν δυο κρεβάτια, ένα ντουλάπι και δυο τραπέζια. Έχει ένα παράθυρο με ωραίες πολύχρωμες κουρτίνες και γλάστρες με λουλούδια. Από το παράθυρο βλέπω τη θάλασσα. Είναι πολύ ωραία. Εμείς με την αδερφή μου αγαπάμε πολύ τα λουλούδια, γι' αυτό στο δωμάτιο υπάρχουν πολλές γλάστρες με λουλούδια διάφορων ειδών.

Μέσα σ' ένα τραπέζι έχουμε πολλά βιβλία. Στους τοίχους είναι πολλά ωραία έγχρωμα τοπία, στο ταβάνι είναι ένα ωραίο πολύφωτο. Κάθε μέρα εγώ και η αδερφή μου καθαρίζουμε και αερίζουμε το δωμάτιό μας και ποτίζουμε τα λουλούδια.

Μέσα στο δεύτερο δωμάτιο υπάρχουν δυο πολυθρόνες, ένα ντιβάνι, ένα ντουλάπι, ένα τραπέζι και μια τηλεόραση. Είναι το σαλόνι. Και το τρίτο δωμάτιο είναι κρεβατοκάμαρα της γιαγιάς μου. Σ' αυτό το δωμάτιο υπάρχει ένα κρεβάτι, ένα ντουλάπι και ένα μικρό τραπέζι.

Ένας μικρός διάδρομος οδηγεί από το σαλόνι στην κουζίνα. Στην κουζίνα υπάρχει ένα ψυγείο, μία ηλεκτρική κουζίνα, ένα τραπέζι με τέσσερις καρέκλες και ντουλάπια για τα σκεύη. Εδώ μαγειρεύουμε και τρώμε.

Αυτό είναι το διαμέρισμά μου και εκεί μέσα περνώ τις περισσότερες ώρες. Όλα στο σπίτι μου μέσα και έξω είναι όμορφα. Κάθε γωνιά του μου θυμίζει κάτι ευχάριστο, αστείο, σοβαρό. Γι' αυτό αγαπώ κάθε πράγμα στο διαμέρισμά μου.

Λεξιλόγιο

η διεύθυνση	επιπλωμένος,η,ο
το γήπεδο	η κουρτίνα
το ασανσέρ	έγχρωμος,η,ο
το σαλόνι	το τοπίο
η κρεβατοκάμαρα	το πολύφωτο
ευρύχωρος,η,ο	ο διάδρομος
η κουζίνα	το ψυγείο
το μπάνιο	τα σκεύη
η πολυθρόνα	η γωνιά
το ηλιοβασίλεμα	θυμίζω

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Που μένει η Κατερίνη;
2. Σε ποιο όροφο της πολυκατοικίας μένει;
3. Πώς είναι το διαμέρισμά της;
4. Πού συνηθίζει η Κατερίνη να πίνει το πρωινό της καφέ;
5. Τι έπιπλα έχει το δωμάτιο της Κατερίνης;
6. Πόσα δωμάτια έχει το διαμέρισμα;
7. Τι θέα βλέπει η Κατερίνη από το παράθυρο του δωματίου της;
8. Γιατί η Κατερίνη αγαπάει κάθε πράγμα στο διαμέρισμά της;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

ευρύχωρος, το γήπεδο, θαυμάζω, ο διάδρομος

Γ. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

ο πολυέλαιος, το υπνοδωμάτιο, η κάμαρα, το πάτωμα, το καθιστικό, το πέλαγος

Δ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

συμπαθητικός, ηλεκτρικός, θαυμάζω, επιπλωμένος, η διεύθυνση

E. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του θέματος «Το σπίτι».

1. Για να κάνεις μπάνιο στο σπίτι μου πρέπει να περάσεις από ένα μακρύ _____.
2. Υπάρχουν πολυκατοικίες στην Αθήνα που δεν έχουν _____ και οι κάτοικοι ανεβοκατεβαίνουν με τα πόδια.
3. Είναι δύσκολο να νοικιάσεις σπίτι με τα _____.

4. Η μπανιέρα ήταν καθαρή και άστραφτε από την _____.
5. Συνήθως τρώμε στο _____ όπου έχουμε ένα μεγάλο στρογγυλό τραπέζι.
6. Το παιδικό δωμάτιο πρέπει να είναι _____ και _____.
7. Το γράμμα μου επέστρεψε γιατί δεν ήταν σωστά γραμμένη η _____ του παραλήπτη.
8. Το διαμέρισμα είναι _____ με γούστο.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. У новому районі нашого міста багато сучасних багатоповерхових будинків.
2. Бабуся сидить у її улюбленому креслі та розглядає кольорові фото.
3. Мій друг переїхав у новий будинок, але ще не повідомив мені свою нову адресу.
4. У нашому місті побудували великий сучасний стадіон.
5. Будинок відібражає смак його господаря.
6. З вікон моєї кімнати я часто милуюся заходом сонця.
7. У моїй однокімнатній квартирі на проспекті Леніна дуже затишно.
8. Наша кухня має сучасне обладнання- електричну піч, посудомийну машину та холодильник.
9. Мій батько має звичку вранці пити міцну каву та читати свіжу газету.
10. Я люблю чистоту, тому прибираю свою кімнату двічі на тиждень, кожного дня її провітрюю та поливаю квіти.

Z. Περιγράψτε το σπίτι των ονείρων σας.

2. Ψάχνοντας για σπίτι

Ο Γιάννης και η Μαρία έφτασαν στην Ελλάδα πριν από δύο μήνες. Μένουν σε φίλους τους στην Αθήνα. Τώρα όμως βρήκαν δουλειά και αποφάσισαν να νοικιάσουν σπίτι. Αρχίζουν την καινούργια ζωή τους. Θέλουν να βρουν σπίτι κοντά στη δουλειά τους. Έτσι θα κερδίζουν χρόνο και θα έχουν λιγότερα έξοδα. Ψάχνοντας στις μικρές αγγελίες των εφημερίδων τα ενοικιαστήρια, βρήκαν μια καλή ευκαιρία. Πήραν τηλέφωνο τον ιδιοκτήτη και έκλεισαν ραντεβού.

Γιάννης: Γεια σας, είστε ο ιδιοκτήτης του σπιτιού;

Ιδιοκτήτης: Μάλιστα. Εσείς ποιος είστε;

Γιάννης: Είμαι ο κ. Αβραμίδης που σας πήρα τηλέφωνο το πρωί. Από δω η γυναίκα μου.

Ιδιοκτήτης: Θέλετε να δείτε το διαμέρισμα; Από εδώ, παρακαλώ.

Γιάννης: Ευχαριστούμε πολύ!

Ιδιοκτήτης: Όπως βλέπετε έχει δύο μεγάλα υπνοδωμάτια! Σας βεβαιώνω ότι είναι πολύ άνετο και φωτεινό. Έχω μείνει και εγώ εδώ.

Μαρία: Ωραίο είναι! Η κρεβατοκάμαρα που βλέπει στον δρόμο είναι μεγαλύτερη.

Γιάννης: Ναι. Υπάρχει αρκετός χώρος για τα κρεβάτια των παιδιών.

Μαρία: Θα έχει όμως θόρυβο.

Γιάννης: Ας δούμε και τα άλλα δωμάτια.

Μαρία: Το σαλόνι είναι πολύ άνετο.

Γιάννης: Και το μπάνιο αρκετά μεγάλο.

Μαρία: Και η κουζίνα ευρύχωρη.

Γιάννης: Έχει χώρο για το τραπέζι και τις καρέκλες.

Μαρία: Έχει και αρκετά ντουλάπια.

Ιδιοκτήτης: Πώς το βρίσκετε;

Γιάννης: Καλό είναι. Πόσο είναι το ενοίκιο;

Ιδιοκτήτης: Το ενοίκιο είναι 50.000 δραχμές τον μήνα και δύο ενοίκια προκαταβολή.

Μαρία: Με τα κοινόχρηστα όμως τα έξοδα ανεβαίνουν. Έτσι δεν είναι;

Γιάννης: Να μας κάνετε μια καλύτερη τιμή.

Ιδιοκτήτης: Δεν είναι ακριβό. Είναι τριάρι, δεύτερος όροφος, με μεγάλη βεράντα. Δεν θα βρείτε φτηνότερο.

Γιάννης: Σύμφωνοι.

Ιδιοκτήτης: Για τα κοινόχρηστα είναι υπεύθυνος ο διαχειριστής, ο κ. Γεωργίου,
(πηγή: Η Ελληνική γλώσσα)

Λεξιλόγιο

τα έξοδα	ο θόρυβος
η αγγελία	ευρύχωρος,η,ο
το ενοικιαστήριο	το ενοίκιο
η ευκαιρία	η προκαταβολή
ο ιδιοκτήτης	τα κοινόχρηστα
κλείνω ραντεβού	το τριάρι
το υπνοδωμάτιο	κάνω καλύτερη τιμή
βεβαιώνω	υπεύθυνος,η,ο
ο χώρος	ο διαχειριστής

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Ποιος παίρνει μέρος στο διάλογο;
2. Γιατί ψάχνουν για σπίτι;

3. Θέλουν να αγοράσουν ή να νοικιάσουν το σπίτι;
4. Πού θέλουν το σπίτι;
5. Πώς είναι το διαμέρισμα που βρήκαν;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

ευρύχωρος, τα κοινόχρηστα, ο υπεύθυνος, τα έξοδα

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις και εκφράσεις.
παίρνω τηλέφωνο, κερδίζω χρόνο, η αγγελία, κλείνω ραντεβού

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Επί πολλούς μήνες _____ για το σπίτι.
2. Το διαμέρισμα που έχει τρία δωμάτια ονομάζεται _____.
3. Μου αρέσει αυτό το διαμέρισμα, το παίρνω. Πρέπει να πληρώσω και _____;
4. Αφού μένουμε μακριά από τη δουλειά, έχουμε και _____ μεταφοράς.
5. Οι γονείς μου _____ να πάνε διακοπές στην Κύπρο.
6. Για το διαμέρισμα αυτό πρέπει να μιλήσουμε μόνο με _____.
7. Το δωμάτιο είναι πολύ μικρό, δεν υπάρχει καθόλου _____ για τίποτε.
8. Το δωμάτιο της κόρης μου _____ στη θάλασσα.

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Вам дуже потрібно їй подзвонити?
2. Ця квартира має і спальню, і світлу залу, і простору кухню.
3. Ці стільці, що поряд з диваном, дуже зручні.
4. Ви можете зробити нам знижку?
5. Ми згодні заплатити завдаток.
6. Петру та Олені подобається відпочивати влітку на веранді.
7. Серед багатьох об'яв ми знайшли, нарешті, гарний варіант.
8. Перш ніж орендувати квартиру, тобі потрібно її подивитися.

ΣΤ. Να κάνετε περίληψη του διαλόγου από το τρίτο πρόσωπο.

3. Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ένας φίλος του Θανάση Αντωνίου, ο Πέτρος Μοσχίδης, τον επισκέπτεται στο γραφείο του. Ο Πέτρος πρόκειται να παντρευτεί σε δέκα μέρες.

Θανάσης: - Καλώς τον Πέτρο! Τι κάνεις, βρε παιδί; Σε χάσαμε τώρα με τις ετοιμασίες για το γάμο! Αλήθεια, πότε παντρεύεσαι;

Πέτρος: - Γι' αυτό ήρθα σήμερα. Σου έφερα την πρόσκληση για το γάμο. Είναι την άλλη Κυριακή. Θα έρθεις;

Θανάσης: - Ποπό! Τι κρίμα! Λυπάμαι πολύ, βρε Πέτρο, αλλά δε θα μπορέσω. Θα λείπω δύο εβδομάδες στη Γαλλία για τη δουλειά μου. Θα έρθει όμως η Ούρσουλα.

Πέτρος: - Θα χαρώ πολύ! Είναι κι αυτή καλεσμένη στο γάμο.

Θανάσης: - Αν δεν κάνω λάθος, ψάχνατε για σπίτι. Τελικά τι έγινε; Βρήκατε;

Πέτρος: - Άστα! Παντρευόμαστε σε δέκα μέρες και το σπίτι δε βρέθηκε! Κοιτάξαμε όλα τα «ενοικιάζεται» στις εφημερίδες, είδαμε σπίτια και σπίτια αλλά αποτέλεσμα μηδέν! Ή είναι πολύ μεγάλα ή σε κακή κατάσταση και βέβαια όλα πανάκριβα!

Θανάσης: - Καλά, αυτό να λέγεται! Εσύ τι διαμέρισμα θέλεις;

Πέτρος: - Δύο δωμάτια και σαλόνι. Έχεις τίποτα υπόψη σου;

Θανάσης: - Το διαμέρισμα δίπλα μου είναι στα μέτρα που ζητάς αλλά δυστυχώς δε νοικιάζεται, πουλιέται! Και μάλιστα απ' ό,τι ξέρω οι ιδιοκτήτες το πουλούν σε τιμή ευκαιρίας γιατί χρειάζονται λεφτά αμέσως!

Πέτρος: - Κρίμα! Τι καλά να νοικιαζόταν γιατί μου αρέσει η περιοχή!

Θανάσης: - Δε μου λες, Πέτρο. Γιατί δεν αγοράζετε ένα διαμέρισμα αντί να δίνετε τα λεφτά σας στα νοίκια;

Πέτρος: - Γιατί τα σπίτια σήμερα δεν αγοράζονται εύκολα! Και τα λεφτά που έχουμε δε φτάνουν!

Θανάσης: - Έχεις δίκιο σ' αυτό! Είναι αλήθεια ότι τα σπίτια που χτίζονται τώρα είναι πολύ ακριβά, όμως κατασκευάζονται πιο σωστά. Έχουν ηχομόνωση και είναι αντισεισμικά.

Πέτρος: - Εσύ, σαν ειδικός, τι με συμβουλεύεις να κάνω;

Θανάσης: - Εγώ νομίζω ότι είναι καλύτερα να αγοράσετε ένα σπίτι σε τιμή ευκαιρίας, παρά να νοικιάσετε ένα. Έτσι θα κάνετε οικονομία από τα νοίκια και αργότερα θα μπορέσετε να πάρετε το σπίτι που θέλετε. Μην ξεχνάς ότι το χρήμα χάνει καθημερινά την αξία του.

Πέτρος: - Τελικά ίσως έχεις δίκιο! Θα το συζητήσω με την Καίτη και θα πάμε να δούμε το σπίτι. Είσαι σίγουρος πως δεν πουλήθηκε ακόμη;

Θανάσης: - Όχι, δεν πουλήθηκε.

Πέτρος: - Ωραία! Σ' ευχαριστώ, Θανάση!

(πηγή: Αρχίζω τα ελληνικά)

Λεξιλόγιο

πρόκειται να	έχω υπόψη
ο γάμος	η τιμή ευκαιρίας
η πρόσκληση	χτίζω
λείπω	κατασκευάζω
καλεσμένος,η,ο	η ηχομόνωση
κάνω λάθος	αντισεισμικός,ή,ό
η κατάσταση	ο ειδικός
πανάκριβος,η,ο	χάνω

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Γιατί ήρθε ο Πέτρος στον Θανάση;
2. Γιατί ο Πέτρος δεν μπορεί να βρει το διαμέρισμα;
3. Πώς είναι τα σύγχρονα κτίρια;
4. Τι συμβούλεψε ο Θανάσης τον Πέτρο;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις και φράσεις στα ελληνικά.

ο ιδιοκτήτης, η τιμή ευκαιρίας, αντισεισμικός, το νοίκι, η ηχομόνωση

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

πρόκειται να, εννοικιάζω, έχω υπόψη, σίγουρος

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Χθες πήραμε _____ για τα εγκαίνια του μουσείου.
2. Σε _____ να αγοράσεις το σπίτι αντί το διαμέρισμα.
3. _____ για την παράσταση ήταν πολύ κουραστικές.
4. Σήμερα όλο και λιγότερα σπίτια _____ στην πόλη μας.
5. Ο πατέρας μου είναι _____ στο επάγγελμά του.
6. Όταν έρχονται οι φίλοι μας, πάντα πίνουμε καφέ σε _____.
7. _____ αυτού του σπιτιού είναι χάλια.
8. Αν δεν _____, ψάχνεις για τριάρι;
9. _____ που δεν μπορείς να πας μαζί μας.
10. _____ είναι η πιο ευτυχής μέρα στη ζωή οποιασδήποτε κοπέλας.

E. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Нажаль, нам не вистачає грошей, щоб знімати цю квартиру.
2. Що ви можете йому порадити стосовно цієї ситуації?

3. З часом деякі речі втрачають свою цінність.
4. Ми маємо запрошення на дві вистави.
5. Вони мають рацію, будинки зараз коштують дуже дорого.
6. Ми довго шукали будинок, і, як результат, знайшли саме те, що потрібно.
7. Я впевнена, що орендна плата за квартиру не висока.
8. Ви матимете це на увазі?

ΣΤ. Να σχηματίσετε τον διάλογο όπου θα συζητήσετε τι είναι καλύτερο το διαμέρισμα ή το σπίτι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Κείμενο 1 ΑΠΟ ΠΟΥ ΕΙΣΑΙ;

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

η Σπάρτη

η Θεσσαλονίκη

η Κέρκυρα

2. Πείτε σωστό ή λάθος:

1. Στο διάλογο παίρνουν μέρος ο Μιχάλης και η Αθήνα.

2. Ο Μιχάλης είναι από την Σπάρτη.

3. Ο Κώστας είναι από την Ελλάδα.

4. Η Μιχάλης μένει στο Παγκράτι με τους γονείς του.

5. Ο Σπύρος είναι από την Κέρκυρα.

6. Η μητέρα του Μιχάλη είναι από την Σπάρτη.

3. Κάντε μια παρουσία της οικογένειάς σας.

4. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψή του.

**Κείμενο 2 ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΣΕΣ
ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ**

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

το Παγκράτι

η Πλάκα

το αεροπλάνο

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Ποια πρόσωπα παίρνουν μέρος στο διάλογο;

2. Ο Κώστας είναι από την Ελλάδα;

3. Για ποιον γίνεται ο λόγος στο διάλογο;

4. Η Μαρία μένει στο Παγκράτι ή στην Κυψέλη;

5. Ποιος περιμένει την Τζούλια;

6. Γιατί η Μαρία και η Τζούλια παίρνουν ταξί;

3. Αντιγράψτε από το διάλογο όλα τα ρήματα και να τα κλίνετε.

4. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψή του.

Κείμενο 3 ΠΟΣΟΝ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΑΙ ΕΔΩ;

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

το Κολωνάκι

παντρεμένος

ελεύθερος

αργώ

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Από πού είναι ο Τζων;

2. Πόσον καιρό είναι εδώ;

3. Ο Τζων καταλαβαίνει ελληνικά;

4. Πού μένει;

5. Είναι παντρεμένος ή ελεύθερος;

6. Δουλεύει ή σπουδάζει;

7. Τι δουλειά κάνει Τζων;

3. Με βάση δεδομένου διαλόγου σχηματίστε το δικό σας και παρουσιάστε το.

4. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψή του.

Κείμενο 4 ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΤΙΠΟΤΑ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

ο αρχιτέκτονας

το πουκάμισο

ο λογαριασμός

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Ποια πρόσωπα παίρνουν μέρος στο διάλογο;

2. Ο Κώστας Αγγέλου είναι από την Ελλάδα;

3. Για ποιον γίνεται ο λόγος στο διάλογο;

4. Ποιόν βλέπει η Μαρία;

5. Ποιός είναι ο Κώστας Αγγέλου;

6. Η Χριστίνα Λάλου είναι φίλη της Μαρίας;

7. Γιατί η Ελένη λέει, ότι η Μαρία δεν ξέρει τίποτα; Συμφωνείτε με αυτήν;

8. Ποιός ήρωας από το διάλογο σας αρέσει περισσότερο; Γιατί;

3. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα και κάντε μετάφραση:

Εσύ δεν ξέρεις τίποτα.

1. Η Μαρία _____ βλέπει _____ .

2. Εμείς _____ θέλουμε _____ .

3. Αυτοί _____ καταλαβαίνουν _____ .

4. Ο Γιάννης _____ γράφει _____ .

4. Απαντήστε στις ερωτήσεις χρησιμοποιώντας Αιτιατική πτώση.

Π.χ. Ποιόν θέλετε; Τον Κώστα. (Κώστας)

1. Τι πληρώνετε; _____ (λογαριασμός).

2. Τι διαβάζετε; _____ (εφημερίδα).

3. Ποιόν καταλαβαίνεις; _____ (καθηγήτρια).

4. Ποιόν περιμένει; _____ του (αδερφός).

5. Τι βλέπουν; _____ (θάλασσα).

6. Ποιόν περιμένεις; _____ μου (φίλη).

7. Ποιόν θέλουν; _____ μου (μητέρα).

8. Ποιόν ξέρετε; _____ (Γιάννης).

9. Τι γράφεις; _____ (μάθημα).

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψή του.

Κείμενο 5 Η ΕΛΕΝΗ ΞΥΠΝΑΕΙ ΠΑΝΤΑ ΝΩΡΙΣ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

η Ρώμη

το κρατικό νοσοκομείο

ο χυμός

η εφημερία

2. Ρωτήστε και απαντήστε

1. Από πού είναι η Ελένη;

2. Πού ζει τώρα;

3. Τι δουλειά κάνει;

4. Τι ώρα ξυπνάει το πρωί;

5. Τι τρώει το πρωί;

6. Καπνίζει η Ελένη;

7. Τι ώρα φεύγει από το σπίτι το πρωί;

8. Τι ώρα φτάνει στη δουλειά της.;

9. Ως τι ώρα δουλεύει το μεσημέρι;

10. Πού τρώει το μεσημέρι;

11. Τι ώρα φεύγει συνήθως από το νοσοκομείο

12. Όταν έχει εφημερία, που μένει το βράδυ;

3. Μιλήστε με τον διπλανό σας ή τη διπλανή σας για την οικογένεια του/της
1. Τι ώρα ξυπνάς το πρωί συνήθως;
 2. Τρως το πρωί; (Τι τρως;)
 3. Τι ώρα φεύγεις από το σπίτι σου το πρωί;
 4. Πας στο σπίτι σου το μεσημέρι;
 5. Το μεσημέρι τρως νωρίς ή αργά;
 6. Τι ώρα φεύγεις από τη δουλειά σου;
 7. Πού τρως το βράδυ;
 8. Συνήθως τι ώρα κοιμάσαι;
 9. Πίνεις κρασί; Μπίρα;
4. Βάλτε τα ρήματα στο σωστό πρόσωπο
1. Η Ελένη _____ στις εφτά το πρωί. (ξυπνάω)
 2. Εγώ _____ σ' ένα μεγάλο γραφείο, (δουλεύω).
 3. Τα παιδιά δεν _____ ποτέ κρασί, (πίνω)
 4. Εσύ τι ώρα _____ από τη δουλειά σου; (φεύγω)
 5. Εσείς το Σάββατο _____ στο σχολείο; (έρχομαι)
 6. Εμείς _____ από τον Καναδά, (είμαι)
 7. Η Άννα κι εγώ _____ πάντα στο σπίτι το βράδυ, (τρώω)
 8. Ο Δημήτρης και η Μαρία _____ στη Γαλλία, (ζω)
 9. Ο κύριος Κανάκης _____ το μαγαζί του στις εννιά, (ανοίγω)

10. Εμείς _____ αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά, (μιλάω)

11. Η Φωτεινή _____ για τον Μιχάλη, (ενδιαφέρομαι)

12. Ο Μάκης δεν _____ πάντα στο σπίτι του. (κοιμάμαι)

5. Γράψτε δύο πράγματα που κάνετε πάντα, δύο πράγματα που κάνετε συνήθως, δύο πράγματα που κάνετε καμιά φορά, και δύο πράγματα που δεν κάνετε ποτέ.

6. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψή του.

Κείμενο 6 ΕΝΑ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΟ ΖΕΥΓΑΡΙ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

ο λογιστής

η φαρμακευτική εταιρεία

το φροντιστήριο

ο θόρυβος

2. Απαντήστε σωστό ή λάθος:

1. Ο Γιώργος δουλεύει σε μια μεγάλη εταιρεία.

2. Η Σοφία διδάσκει αγγλικά.

3. Ο Γιώργος και η Σοφία μένουν σε μια πολυκατοικία.

4. Το σπίτι τους είναι κοντά στο κέντρο.

5. Δυστυχώς ο δρόμος τους έχει θόρυβο.
 6. Ευτυχώς απέναντι από τη μονοκατοικία τους δεν υπάρχει τίποτε.
 7. Η Σοφία ετοιμάζει συνήθως το βραδινό.
 8. Πρώτα τρώνε και μετά ακούνε μουσική.
 9. Συνήθως κοιμούνται πριν από τις δώδεκα το βράδυ.
3. Συμπληρώστε τα κενά με τις σωστές λέξεις
1. Η Σοφία είναι καθηγήτρια σ' ένα _____.
 2. Μένουνε στον δεύτερο _____.
 3. Απέναντι από το σπίτι τους έχει μια πολύ μεγάλη _____.
 4. Ο Γιώργος ετοιμάζει το _____.
 5. Πολλές φορές το βράδυ βλέπουν _____.
 6. Πολύ σπάνια _____ αργά.
4. Ρωτήστε τον διπλανό σας / τη διπλανή σας:
- αν κάθεται κοντά στο κέντρο
 - αν κάθεται σε μια πολυκατοικία ή σε μια μονοκατοικία
 - σε ποιο όροφο μένει
 - αν έχει ωραία θέα από το σπίτι του/της
 - αν το σπίτι του/της έχει θόρυβο
 - αν το σπίτι του/της είναι μεγάλο
 - αν ακούει συχνά μουσική

αν βλέπει τηλεόραση

αν παίζει χαρτιά, τένις, κτλ.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 7 Η ΛΕΥΚΗ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

βιαστικά

αστυνομικό τμήμα

αστυνόμος

διεύθυνση

2. Διαλέξτε την απάντηση που συμφωνεί με το κείμενο:

1. Η βιαστική κυρία έχασε

α. το αγοράκι της

β. το σκυλάκι της

γ. το κοριτσάκι της

2. Το σκυλάκι της ήταν

α. μέσα στην τράπεζα

β. έξω από την τράπεζα

γ. απέναντι από την τράπεζα

3. Η κυρία ήταν

α. μέσα στην τράπεζα

β. μέσα στη βιβλιοθήκη

γ. έξω από την τράπεζα

4. Το σκυλάκι της έχει

α. κοντά αυτιά και μακριά ουρά

β. κοντά αυτιά και κοντή ουρά

γ. μακριά αυτιά και κοντή ουρά

5. Το σκυλάκι φορά

α. πράσινο παντελόνι

β. κίτρινο φόρεμα

γ. κόκκινα ρούχα

3. Τι γνωρίζετε για το σκυλάκι της κυρίας;

Σωστό Λάθος

1. Το σκυλάκι της κυρίας έχει μακριά ουρά.

2. Το σκυλάκι της κυρίας φορά πράσινο φόρεμα.

3. Η ουρά του είναι κοντή.

4. Το λένε Λευκή.

5. Ήταν μέσα στην τράπεζα.

6. Το σκυλάκι είναι μαύρο.

4. Συμπληρώστε τις προτάσεις:

Η βιαστική κυρία πηγαίνει στην _____ . Έχει ένα άσπρο _____ μαζί της. Ο σκύλος έχει μακριά _____ και κοντή _____ . Φορά _____ ρούχα.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 8 Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΧΕΙ ΩΡΑΙΟ ΚΛΙΜΑ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

γενικά

ανυπόφορος, η, ο

παντού

κάνω σκι

το βουνό

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις

1. Η Ελλάδα έχει ωραίο κλίμα;
2. Τον χειμώνα κάνει πολύ κρύο;
3. Το καλοκαίρι κάνει ζέστη;
4. Έχει δροσιά την άνοιξη;
5. Το φθινόπωρο βρέχει συνέχεια;
6. Ποιο μήνα συνήθως αρχίζει ο χειμώνας;
7. Μέχρι ποιο μήνα κρατάει το καλοκαίρι;
8. Στην Κέρκυρα το καλοκαίρι κρατάει μέχρι τον Οκτώβριο;
9. Πότε αρχίζει το φθινόπωρο στη Ρόδο;
10. Τα χιόνια στα ελληνικά βουνά κρατάνε πολύ καιρό;

11. Τι κάνουνε εκατομμύρια Έλληνες και ξένοι τουρίστες το καλοκαίρι;

3. Μιλήστε μεταξύ σας

Ποιό μήνα είναι τα γενέθλια σου;

Ποιό μήνα είναι τα Χριστούγεννα;

Ποιός είναι ο πρώτος / ο τρίτος / κτλ. μήνας του χρόνου;

Ποιός μήνας έχει συνήθως 28 μέρες;

Ποιός μήνας είναι αμέσως πριν/μετά από τον Ιούλιο/τον Σεπτέμβριο; κτλ.

4. Τώρα ρωτήστε τον διπλανό σας ή τη διπλανή σας αν στη χώρα του ή της βρέχει συχνά, κάνει κρύο τον χειμώνα, κάνει πολλή ζέστη το καλοκαίρι κτλ. Ρωτήστε ακόμα, πότε έχουνε χειμώνα, αν κάνει ζέστη τον Αύγουστο, κτλ.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 9 ΟΤΑΝ Ο ΚΑΙΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις,

σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

η Αίγινα

το νησί

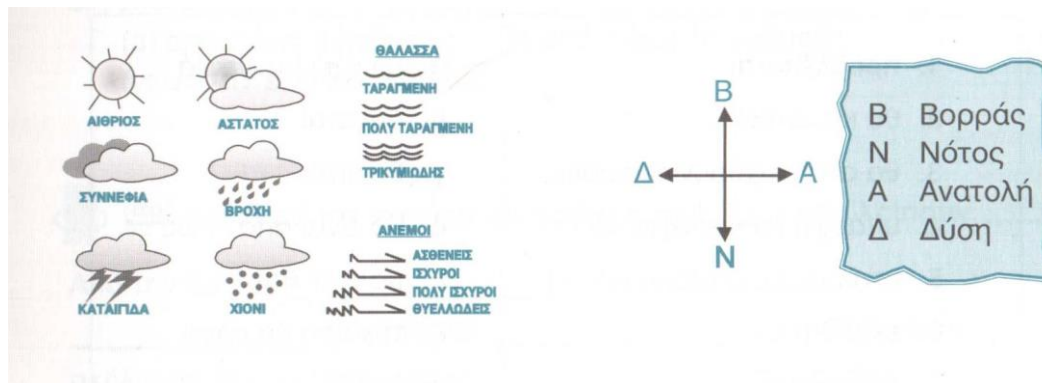
η ηλιοθεραπεία

τα καλαμαράκια

τα χταποδάκια

το φεγγάρι

2. Κοιτάξτε την εικόνα και γράψτε το σωστό

1. Ο καιρός είναι αίθριος σημαίνει ότι _____

(α) έχει ήλιο (β) έχει συννεφιά (γ) βρέχει

2. Έχει καταגיγδα σημαίνει ότι _____

(α) βρέχει λίγο (β) βρέχει και φυσάει πολύ (γ) χιονίζει

3. Η θάλασσα είναι ταραγμένη σημαίνει ότι _____

(α) έχει πολύ κύμα (β) έχει λίγο κύμα (γ) έχει πάρα πολύ κύμα

4. Οι άνεμοι είναι μέτριοι σημαίνει ότι οι άνεμοι _____

(α) είναι ασθενείς (β) είναι δυνατοί (γ) δεν είναι ούτε ασθενείς ούτε δυνατοί

5. Υπάρχουν νεφώσεις σημαίνει ότι _____

(α) έχει ήλιο (β) βρέχει και φυσάει (γ) έχει συννεφιά

3. Γράψτε σ'έναν φίλο σας τι καιρό κάνει στην πόλη σας σε απλή γλώσσα.

4. Φανταστείτε ότι δουλεύετε σε ένα ραδιοφωνικό σταθμό. Αναφέρετε το δελτίο καιρού.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 10 ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ...

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

ξυπνώ

το νοσοκομείο

κουρασμένος, η, ο

το γιαούρτι

2. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιός είναι γιατρός;
2. Τι ώρα ξυπνάει ο κ.Αντρέου;
3. Πότε πηγαίνει στη δουλειά του;
4. Τι δουλειά κάνει ο κ.Αντρέου;
5. Πώς πηγαίνει στη δουλειά του;
6. Πότε τελειώνει τη δουλειά του ο κ.Αντρέου;
7. Τι ώρα γυρίζει στο σπίτι του;
8. Πότε δουλεύει και το απόγευμα;
9. Τι κάνει το βράδυ, όταν είναι κουρασμένος;
10. Τι κάνει, όταν δεν είναι κουρασμένος;

3. Να γράψετε το ένα από τα δύο ουσιαστικά στη Γενική πτώση:

η δουλειά / ο Αντρέας _____

το αυτοκίνητο / ο γιατρός _____

το μπάνιο / το σπίτι _____

το φαγητό / η ταβέρνα _____

4. Να βάλετε τις παρακάτω φράσεις στον αντίθετο αριθμό:

τελειώνω την δουλειά _____

το καινούριο βιβλίο _____

πηγαίνουν στον κινηματογράφο _____

των παλιών αυτοκινήτων _____

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 11 AX! ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

πήζω

αποφασίζω

τελικά

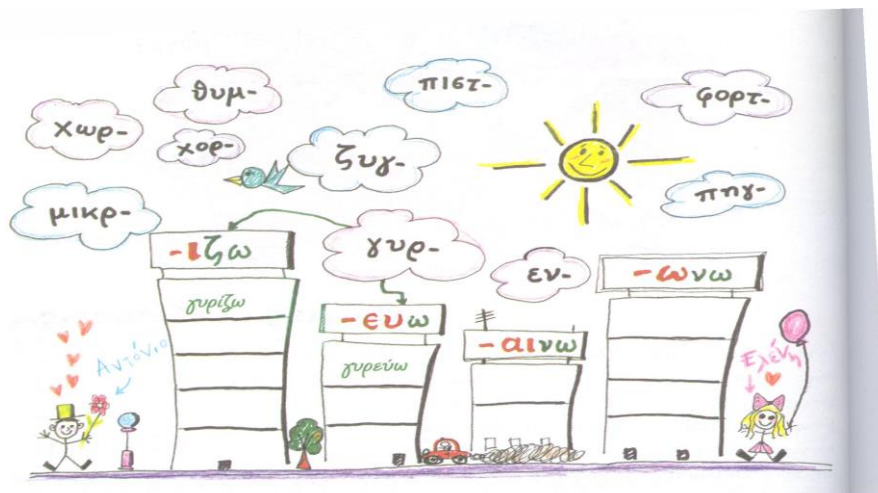
2. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Γιατί δίνει εξετάσεις ο Αντόνιο;

2. Πού νομίζεις ότι έχει δυσκολία;

3. Εσείς πού δυσκολεύεσται με τα ελληνικά;

3. Ο Δημήτρης έφτιαξε μια ζωγραφιά για να βοηθήσει τον Αντίνο να βάλει σε τάξη τα ρήματα. Τι πρέπει να θυμάται ο Αντόνιο. Τον βοηθάω να βάλει τα ρήματα σε ομάδες

4. Διαλέξτε τα επίθετα, που εκφράζουν τα συναισθήματά σας για τις εξετάσεις

αγχωτικός	ανταγωνιστικός	δημιουργικός
διδασκτικός	μελαγχωλικός	τραγικός
κωμικός	καταπιεστικός	τυραννικός
υπέροχος	φυσιολογικός	χρήσιμος

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 12 ΤΟ ΒΡΑΔΥ ΘΑ ΦΑΝΕ ΕΞΩ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

το Σύνταγμα

η συνοικία

το ζαχαροπλαστείο

τα μανιτάρια

η πίτσα

2. Ξανακούστε το κείμενο και γράψτε το λέξη με λέξη, διαβάστε το και μεταφράστε το.

3. Ρωτήστε τον διπλανό σας / τη διπλανή σας

1. Ο Παύλος και η Ελένη είναι φίλοι;
2. Βγαίνουν πολλές φορές μαζί;
3. Η Ελένη μαγειρεύει ωραία ή άσχημα;
4. Η Ελένη θα μαγειρέψει απόψε;
5. Πού θα φάνε απόψε;
6. Πού κοντά είναι το Κολωνάκι;

7. Τι υπάρχει στο Κολωνάκι;
8. Τι ώρα θα πάνε στο Κολωνάκι οι φίλοι μας;
9. Η Ελένη τι θα κάνει; Και ο Παύλος;
10. Τι ώρα θα πάνε στο εστιατόριο;
11. Θα φάνε ιταλικό φαγητό;
12. Μετά το φαγητό τι θα κάνουν;

4. Ταιριάζτε τον ενεστώτα με τον μέλλοντα

Ενεστώτας

Μέλλοντας

1. ψωνίζει	α. θα καπνίσετε
2. μαγειρεύουνε	β. θα πάω
3. φτάνεις	γ. θα ακούσετε
4. καπνίζετε	δ. θα ψωνίσει
5. τρώμε	ε. θα παίζει
6. πηγαίνω	στ. θα μαγειρέψουνε
7. παίζει	ζ. θα φτάσεις
8. ακούτε	η. θα φάμε

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 13 ΟΙ ΦΙΛΟΙ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

η κουζίνα

το ψυγείο

στρώσε το τραπέζι

τα πιάτα

τα πιρουνία

τα μαχαίρια

οι πετσέτες

2. Κάνετε προτάσεις όπως στο παρακάτω παράδειγμα

ο Κώστας - δίνω την εφημερίδα

Κώστα, δώσε την εφημερίδα, σε παρακαλώ.

ο Γιάννης περιμένω λίγο

η Σοφία κλείνω την πόρτα

ο κύριος Αντωνίου λέω τη διεύθυνση μου

ο Πέτρος έρχομαι στο σπίτι απόψε

ο Θόδωρος βλέπω τι γράφει εδώ

3. Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

Το τρένο φτάνει _____ (13.00)

Το τρένο φτάνει στη μία.

Το αεροπλάνο έρχεται _____ (7.30)

Ο Θανάσης ξυπνά _____ (7.30)

Η Ούρσουλα έχει μάθημα από _____ (8.15-11.45).

Έχουμε ραντεβού _____ (21.00)

Το πρόγραμμα αρχίζει _____ (21.45)

4. Συμπληρώστε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα

Το Πανεπιστήμιο _____ έχει πολλούς φοιτητές (η Θεσσαλονίκη)

Το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης έχει πολλούς φοιτητές.

Το γραφείο _____ βρίσκεται στο κέντρο (ο Θανάσης, η πόλη)

Ο γραμματέας γράφει τις διευθύνσεις _____ (οι σπουδαστές)

Δεν ξέρω το τηλέφωνο _____ (ο γιατρός)

Ξέρετε το ωράριο _____ (τα καταστήματα, η Θεσσαλονίκη)

Το Κάιρο είναι η πρωτεύουσα _____ (η Αίγυπτος).

5. Συμπληρώστε τα κενά της παρακάτω παραγράφου με το σωστό τύπο των λέξεων που είναι στην παρένθεση

Τα βράδια ο Θανάσης και η Ούρσουλα πολύ _____ πηγαίνουν σε _____ (συχνός, η ταβέρνα). Η Ούρσουλα αγαπά πολύ _____ φαγητά, (ελληνικός). Τα βρίσκει _____ (νόστιμος). Συνήθως παίρνει _____ σουβλάκια (χοιρινός). Επίσης της αρέσει η ντοματοσαλάτα με _____ ντομάτες, κρεμμύδι και _____ πιπεριές (ώριμος, πράσινος). Μετά το φαγητό τρώνε συνήθως ένα _____ γλυκό που το λένε «κατάϊφι» (ωραίος).

6. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 14 ΣΗΚΩΝΟΜΑΙ ΝΩΡΙΣ ΤΟ ΠΡΩΙ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

το γκάλοπ

ο τίτλος

ξυρίζομαι

χτενίζομαι

2. Κοιτάξτε το παρακάτω παράδειγμα και κάνετε παρόμοια με τις λέξεις:

ο Γιάννης – κάθομαι

– Τι κάνει ο Γιάννης;

– Ο Γιάννης κάθεται στην καρέκλα.

η Μαρία – ντύνομαι

τα παιδιά – πλένομαι

οι φίλοι – συναντιέμαι

ο Γιάννης – εργάζομαι

εμείς – κοιμάμαι

εσύ – λούζομαι

εγώ – χτενίζομαι

εσείς – ξεκουράζομαι

3. Κοιτάξτε το παρακάτω παράδειγμα και κάνετε παρόμοια με τις ακόλουθες λέξεις:

Τι ώρα – σηκώνομαι το πρωί – στις 7

– Τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί;

– Σηκώνομαι στις 7.

πόσες ώρες εργάζομαι 7 ώρες

πόσες ώρες ξεκουράζομαι 1 ώρα

πόσες ώρες κοιμάμαι 8 ώρες

κάθε πότε ξυρίζομαι μέρα παρά μέρα

κάθε πότε που λούζομαι 2 φορές την εβδομάδα στην τράπεζα

εργάζομαι

4. Διαβάστε τον παρακάτω διάλογο και κάνετε κι εσείς έναν παρόμοιο μεταξύ σας:

Γιάννης: Τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί;

Θανάσης: Σηκώνομαι στις 7.

Γιάννης: Ξυρίζεσαι κάθε μέρα;

Θανάσης: Βέβαια, και ξυρίζομαι και πλένομαι κάθε πρωί.

Γιάννης: Τι ώρα αρχίζεις δουλειά;

Θανάσης: Στις 8 και εργάζομαι ως τις 3.

5. Γράψτε τι κάνετε κάθε μέρα.

6. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 15 ΘΕΛΩ ΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΟ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

το μονόκλινο δωμάτιο

το δίκλινο δωμάτιο

εντάξει

το διαβατήριο

το ασανσέρ

2. Απαντήστε στην ερωτήση σε ποιό όροφο μένετε;

1. Μένω _____ (5)

2. Μένω _____ (8)

3. Μένω _____ (1)

4. Μένω _____ (20)

5. Μένω _____ (3)

6. Μένω _____ (14)

7. Μένω _____ (22)

8. Μένω _____ (6)

9. Μένω _____ (17)

3. Απαντήστε σωστό ή λάθος

Σωστό Λάθος

1. Ο διάλογος γίνεται στο κατάστημα.

2. Το Σαββατοκύριακο ο Ολέγ θα είναι σπίτι.

3. Ο Ολέγ θέλει ένα δίκλινο δωμάτιο.

4. Το δωμάτιο δεν έχει μπάνιο με ζεστό νερό.

5. Το δωμάτιο είναι στο τρίτο όροφο.

4. Περιγράψτε το δωμάτιο όπου μένετε.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 16 ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟ!

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

μετακομίζω

ζηλεύω

ταιριάζω

το στερεοφωνικό

το κομοδίνο

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Εσύ έχεις δικό σου δωμάτιο; Πώς είναι;

2. Τι θα άλλαζες στο δωμάτιο σου;

3. Γράψτε τι άλλαξε στο δωμάτιο.

1. αριθμός – ράφια ► άλλαξε ο _____

2. θέση — κρεβάτι ► _____

3. χρώμα — μαξιλάρι ► _____

4. θέση — τραπέζι ► _____

5. αριθμός — συρτάρια ► _____

4. Κοιτάξτε τη διακόσμηση στο δωμάτιο της Αγγελικής και περιγράψτε τους

5. Στο τελευταίο συρτάρι του γραφείου της η Αγγελική κρύβει τα μυστικά της. Προσπαθώ να τα ανακαλύψω, βρίσκοντας τις λέξεις που μου χρειάζονται για να συμπληρώσω τις φράσεις που ακολουθούν

Α. Η Αγγελική κρύβει...

1. αριθμούς τηλεφώνων
2. σελίδες _____
3. φωτογραφίες από την εκδρομή του περσινού _____
4. τον τελευταίο έλεγχο _____
5. ταχυδρομικούς _____

B. ... και φυλάει...

1. μπουκαλάκια _____
2. το κουτί των _____ της γιαγιάς
3. χαρτιά αλληλογραφίας κάθε _____
4. κραγιόν διαφόρων _____

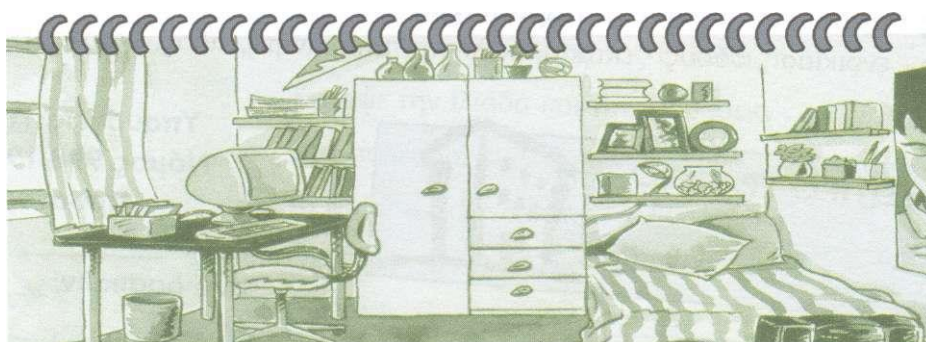
6. Η Αγγελική υποσχέθηκε να φροντίζει μόνη της το δωμάτιο της: θα ξεσκονίζει τα έπιπλα, θα τακτοποιεί τα συρτάρια, θα καθαρίζει η ίδια το παράθυρο, θα ποτίζει τα λουλούδια της, θα αλλάζει σεντόνια, θα μεταφέρει τα άχρηστα χαρτιά στον κάδο ανακύκλωσης. Συμπληρώνω τις λέξεις που λείπουν από το πρόγραμμα που έγραψε όπως στο παράδειγμα

ΔΕΥΤΕΡΑ	ξεσκόνισμα <u>επίπλων</u>
ΤΡΙΤΗ	Μεταφορά _____ για ανακύκλωση
ΤΕΤΑΡΤΗ	**ΞΕΚΟΥΡΑΣΗ**
ΠΕΜΠΤΗ	Τακτοποίηση _____
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Πότισμα _____
ΣΑΒΒΑΤΟ	Καθάρισμα _____ , άλλαγμα _____

7. Φτιάχνω ένα πρόγραμμα με τις δουλειές της επόμενης εβδομάδας. Συνδυάζω κατάλληλα τις παρακάτω λέξεις όπως απο παράδειγμα *ποδήλατο, κοινόχρηστα και τηλέφωνο, δωμάτιο, εισιτήριο, γράμμα, χαλί*

ΔΕΥΤΕΡΑ	επιστροφή <u>ποδηλάτου</u> στο γείτονα
ΤΡΙΤΗ	πληρωμή λογαριασμού _____
ΤΕΤΑΡΤΗ ,	κλείσιμο _____ για το ξενοδοχείο
ΠΕΜΠΤΗ	αγορά _____ για το αεροπλάνο
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	γράψιμο _____ δε φίλους
ΣΑΒΒΑΤΟ	αγορά _____ για την είσοδο

8. Η Αγγελική γράφει εδώ διάφορα μικροπράγματα που θ' αγοράσει για το

δωματίό της. Γράφω ξανά τον κατάλόγό της όπως στο παράδειγμα

- κάδρα για τις φωτογραφίες ► κάδρα φωτογραφιών
- θήκη για τα μολύβια ►
- κουτί για τις δισκέτες ►
- καλάθι για τα απορρίμματα ►
- πόμολα για τα συρτάρια ►

καθαριστικό για το χαλί ▶

τροφή για τα καναρίνια ▶

9. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 17 ΨΑΧΝΕΙ ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ασκήσεις

1. Γράψετε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

η αγγελία

κατάλληλος, η, ο

το ενοίκιο

τα κοινόχρηστα

2. Απαντήστε σωστό ή λάθος

1. Ο Πέτρος ψάχνει για ένα σπίτι όχι πολύ κοντά στο κέντρο.

2. Θέλει ένα διαμέρισμα με δύο δωμάτια.

3. Δεν θέλει έπιπλα.

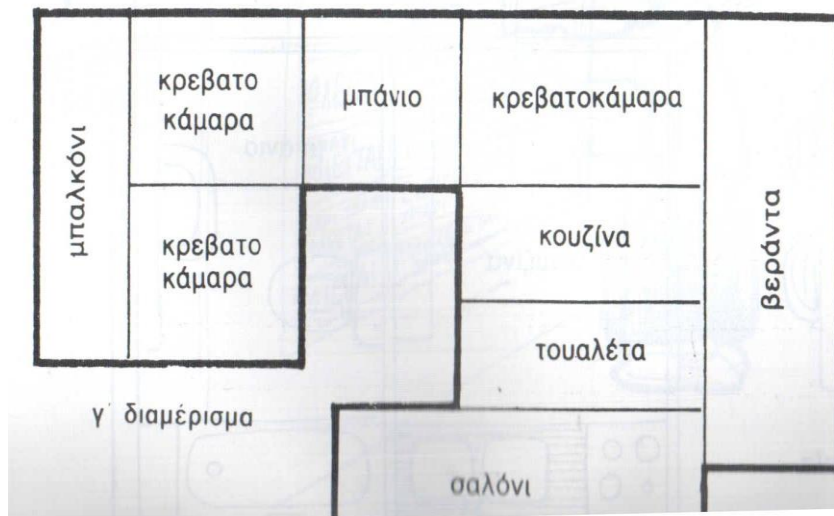
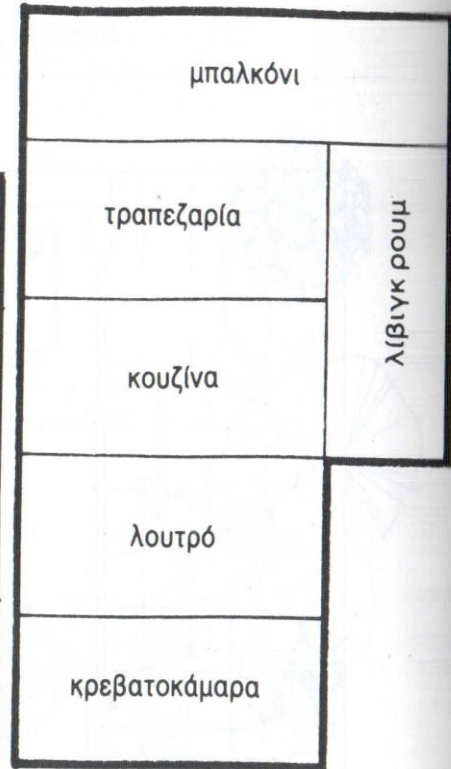
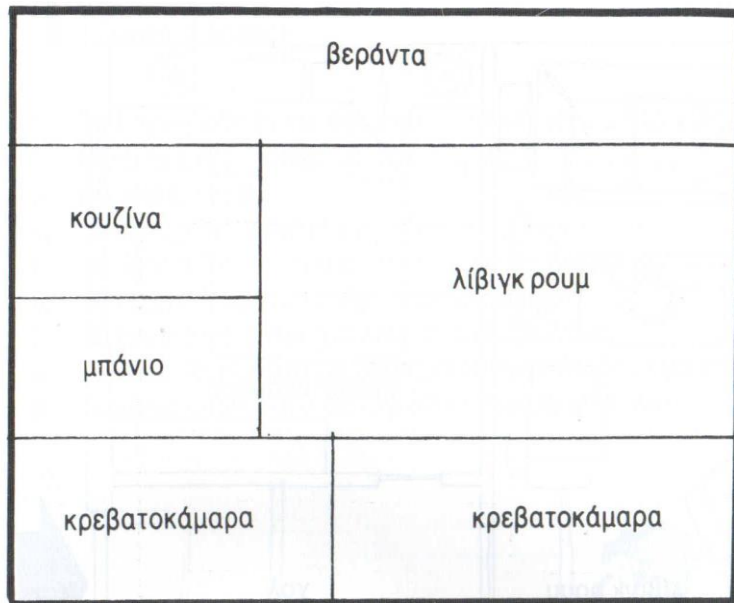
4. Το πρώτο διαμέρισμα έχει τζάκι.

5. Το πρώτο διαμέρισμα είναι στον πρώτο όροφο και δεν έχει κουζίνα.

6. Το πρώτο διαμέρισμα έχει ακριβό ενοίκιο.

7. Το δεύτερο διαμέρισμα είναι στα Πετράλωνα.
8. Το κακό με το δεύτερο διαμέρισμα είναι ότι δεν έχει έπιπλα.
9. Τα κοινόχρηστα στο δεύτερο διαμέρισμα είναι λίγα.
3. Κοιτάξτε τα τρία σχεδιαγράμματα και μιλήστε μεταξύ σας
- π.χ. (α) δύο κρεβατοκάμαρες;
- A: Ποιό διαμέρισμα έχει δύο κρεβατοκάμαρες;
- B: Το πρώτο διαμέρισμα.
- (β) όχι δεύτερη τουαλέτα;
- A: Ποιό διαμέρισμα δεν έχει δεύτερη τουαλέτα;
- B: Το πρώτο και το δεύτερο.

1. δύο κρεβατοκάμαρες;
2. όχι δεύτερη τουαλέτα;
3. δύο μπαλκόνια;
4. τραπεζαρία;
5. όχι τρεις κρεβατοκάμαρες;
6. τρία μπάνια;
7. δεύτερη τουαλέτα;
8. όχι σαλόνι;
9. τρία υπνοδωμάτια;

4. Κοιτάξτε τις μικρές αγγελίες πιο πάνω και ρωτήστε τον διπλανό σας / τη διπλανή σας

1. Ενοικιάζεται κανένα πεντάρι;
2. Τι υπάρχει ακριβώς δίπλα στο πεντάρι;

3. Στη Φιλοθέη ενοικιάζεται μονοκατοικία ή διαμέρισμα;
 4. Τι διεύθυνση έχει το διαμέρισμα στη Φιλοθέη;
 5. Πόσο είναι το ενοίκιο;
 6. Το διαμέρισμα στο Γαλάτσι είναι δυάρι;
 7. Έχει καλοριφέρ;
 8. Σε ποιον όροφο είναι το διαμέρισμα στο Ψυχικό;
 9. Έχει θέρμανση;
 10. Πόσα τετραγωνικά είναι;
 11. Το ενοίκιο είναι μάλλον ακριβό;
 12. Η μονοκατοικία στον Σταυρό έχει κήπο;
 13. Έχει δύο υπνοδωμάτια;
 14. Πόσο είναι το ενοίκιο;
 15. Πού βρίσκεται η γκαρσονιέρα;
 16. Σε ποια στάση είναι κοντά;
 17. Τι τηλέφωνο παίρνουμε για πληροφορίες;
5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 18 ΨΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΟΡΙΑ

Ασκήσεις

1. Γράψετε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

τα ψώνια

το παντοπωλείο

η φέτα

οι ελιές

2. Απαντήστε σωστό ή λάθος

Σωστό Λάθος

1. Ο Τέλης και η γιαγιά του πήγαν για ψώνια.

2. Τώρα είναι στο κατάστημα.

3. Θέλουν ελληνική φέτα και ελλιές Κύπρου.

4. Θέλουν κι ένα μπουκάλι λάδι.

5. Αγόρασαν εφημερίδες για τον παππού.

6. Αγόρασαν λουλούδια για τη μητέρα.

3. Φτιάξτε λέξεις με τα γράμματα:

1. φημεδαριε – _____

2. πανωλειοτπο – _____

3. εελις – _____

4. αδιλ – _____

5. ταφε – _____

6. μυοπλικα – _____

4. Συνδέψτε τους διαλόγους με την αντίστοιχη εικόνα:

1. – Πόσο κάνει η φέτα;

– Πέντε δολάρια το πάουντ.

2. – Πόσο κάνει το λάδι;

– Έξι δολάρια και είκοσι σεντς το μουκάλι.

3. – Πόσο κάνει η εφημερίδα;

– Πενήντα σεντς.

4. – Πόσο κάνουν οι ελιές Καλαμών;

– Δυο δολάρια το πάουντ.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 19 ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΜΠΑΝΑΝΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΕΣ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

εξαιρετικός, ή, ό

νόστιμος, η, ο

δυστυχώς

τα ρέστα

2. Ρωτήστε και απαντήστε:

1. Η πελάτισσα θέλει μόνο μήλα;
2. Πόσο κάνουν τα μήλα;
3. Είναι καλά τα μήλα;
4. Οι πρώτες μπανάνες είναι ακριβές;
5. Πόσο κάνουν οι δεύτερες μπανάνες;
6. Οι δεύτερες μπανάνες είναι νόστιμες;
7. Η πελάτισσα αγοράζει μπανάνες;
8. Πόσο κάνουν όλοι μαζί;
9. Η πελάτισσα δεν έχει ψιλιά;
10. Πόσα είναι τα ρέστα σας;

3. Μιλήστε με τον διπλανό σας / τη διπλανή σας

Π.χ. (α) ποτήρια / φτηνά; // ναι

A: Αυτά τα ποτήρια είναι φτηνά;

B: Ναι, αυτά τα ποτήρια είναι φτηνά. Πολύ φτηνά.

(β) καρέκλες / παλιές; // όχι

A: Αυτές οι καρέκλες είναι παλιές;

B: Όχι, αυτές οι καρέκλες δεν είναι παλιές. Είναι καινούριες.

Πολύ καινούριες.

1. ποτήρια / φτηνά; // ναι

2. καρέκλες/παλιές; // όχι

3. κασετόφωνα / ακριβά; // ναι

4. πίνακες / ωραίοι; // όχι

5. βιβλιοθήκες / καινούριες; // όχι

6. έπιπλα / μικρά; // ναι

7. προβλήματα / εύκολα; // όχι

8. δίσκοι / παλιοί; // ναι

9. μηχανές / μεγάλες; // ναι

10. μαθητές / καινούριοι; // όχι

11. γιατροί / καλοί; // ναι

4. Γράψτε τις προτάσεις στον πληθυντικό:

1. Αυτό το βάζο είναι ακριβό.

2. Βλέπεις εκείνη τη μηχανή;

3. Αυτή η ομπρέλα είναι παλιά.

4. Εκείνος ο καθρέφτης είναι πολύ ωραίος.

5. Το φτηνό τασάκι είναι εδώ.

6. Θέλετε τον ακριβό χαρτοφύλακα ή τον φτηνό;

7. Αυτό το μάθημα είναι αρκετά εύκολο.

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 20 ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΣΕΙ Η ΜΑΡΙΑ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

ο, η ηθοποιός

ο, η δικηγόρος

η Μαρία Κάλας

ο Οδυσσέας Ελύτης

διάσημος, η, ο

2. Συμπληρώστε τις προτάσεις, σύμφωνα με το κείμενο.

1. Η Μαρία θέλει να μεγαλώσει _____ .

2. Θέλει να γίνει και λίγο _____ . Να βοηθήσει τους
_____ .

3. Θέλει να γίνει και _____ . Να σταματήσει τους
_____ .

4. Θέλει να φροντίσει τη φύση και το _____ .

5. Μα πιο πολύ θέλει να βοηθήσει την _____ .

6. Θέλει να γίνει διάσημη _____ .

3. Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Τι θέλει να γίνει η Μαρία, όταν μεγαλώσει;

2. Εσύ τι θέλεις να γίνεις, όταν μεγαλώσεις;

4. Διαγράψτε τη λέξη που δεν ταιριάζει.

ηθοποιός - πόλεμος - θέατρο - τηλεόραση

μουσικός - τραγούδι - περιβάλλον - τηλεόραση

γιατρός - νοσοκομείο - νοσοκόμος – ταχυδρομείο

δασκάλα - δικηγόρος - σχολείο - μαθητής

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 21 ΕΝΑΣ ΓΑΤΟΣ

Ασκήσεις

1. Γράψετε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

σπουδαίος, α, ο

ο ποδοσφαιριστής

σπρώχνω

2. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πού βρήκαν τα παιδιά το γάτο;

2. Χαρακτηρίστε το γάτο.

3. Ποιον και γιατί περιμένει ο γάτος;

4. Με ποιον συγκρίνεται ο γάτος;

5. Τι είπε μια φορά ο Δημήτρης στο Γιάννη;

3. Βρείτε τα συνώνυμα και τα αντώνυμα των εξής λέξεων:

συνώνυμα

αντώνυμα

κοιτάζω _____

το κρύο _____

το παιδί _____

το μεσημέρι _____

η μεριά _____

βρίσκω _____

4. Γράψτε το ένα από τα δύο ουσιαστικά στη γενική πτώση

οι πόλεις οι δρόμοι _____

το βράδυ το Σάββατο _____

το παιχνίδι οι ποδοσφαιριστές _____

το παιδί η γάτα _____

5. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 22 ΝΑ ΤΑ ΕΚΑΤΟΣΤΙΣΕΙΣ!

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

Να τα εκατοστήσεις!

πρόσκληση

τα λέμε

2. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιό είναι το θέμα του διαλόγου;

2. Γιατί η Ναταλία νομίζει στην αρχή ότι την πήρε τηλέφωνο ο Πέτρος;

3. Πώς έμαθε ο Δημήτρης για τα γενέθλια της Ναταλίας

4. Γιατί ο Δημήτρης ευχαριστεί τη Ναταλία;

5. «Χρόνια πολλά!» Τι άλλο εύχεστε στους φίλους σας όταν γιορτάζουν;

6. Πώς γιορτάζετε τα γενέθλιά σας;

3. Σχηματίστε και παίξτε το διάλογο κατά ρόλους.

4. Να κάνετε 5 ερωτήσεις για το διάλογο.

5. Να μεταφράσετε από τα ουκρανικά στα ελληνικά:

1. Коли Іван подзвонив, ми святкували день народження Олени.
 2. Інформація про цей захід була відома не всім.
 3. Я з задоволенням хочу вас привітати з цією подією.
 4. День народження – це велика, емоційна, яскрава подія у житті.
 5. В принципі, дарувати можна все, якщо ви впевнені, що саме це потрібно іменинникові, цього він жадає всю або майже велику частину свідомого життя.
 6. Щоб день народження став настоящим святом, треба заздалегідь почати готуватися до нього.
6. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

Κείμενο 23 ΜΑΘΑΙΝΩ ΝΑ ΖΩ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ

Ασκήσεις

1. Γράψτε στα τετράδιά σας τις καινούριες λέξεις και εκφράσεις, σχηματίστε τις δικές σας προτάσεις με αυτές:

πρόσφατος, η, ο

η συμβίωση

πειράζω

η εξουσία

2. Διαλέξτε το σωστό:

1. Η Αγγελική λέει στο Γιάννη:

να βγάλει έξω τα σκουπίδια το πρωί.

να βγάζει έξω τα σκουπίδια κάθε πρωί.

2. Ο Γιάννης τής λέει ότι πρέπει:

να μην τα παίρνει όλα τόσο σοβαρά.

να μην τα πάρει όλα τόσο σοβαρά

3. Η Ελένη λέει στη μητέρα της ότι:

ο Πέτρος δε θέλει να την παίρνει μαζί του σε πάρτι.

ο Πέτρος δε θέλει να την πάρει μαζί του στο πάρτι.

4. Ο Δημήτρης ζητάει από το Χάρη:

να βάλει πιο σιγά τη μουσική, γιατί διαβάζει.

να βάζει πάντα πιο σιγά τη μουσική.

5. Στο τέλος, ο Δημήτρης λέει στο Χάρη:

να χαμηλώνει τη μουσική, όταν διαβάζει.

να χαμηλώσει αυτή τη φορά τη μουσική, γιατί διαβάζει.

3. Γράψτε στη σωστή στήλη στον παρακάτω πίνακα τις φράσεις που δηλώνουν εντολή/συμβουλή και είναι τονισμένες μέσα στους διαλόγους

μην τα παίρνεις

ξέχασέ το

4. Να κάνετε 10 ερωτήσεις για το διάλογο.

5. Συχνά ο Πέτρος ενοχλείται από τη συμπεριφορά των άλλων. Γι' αυτό αποφάσισε να κολλήσει μερικές εντολές στο δωμάτιό του. Τον βοηθάω να τις γράψει

6. Ακούστε το κείμενο ακόμα μια φορά και κάντε τη λεπτομερή περίληψη του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βασιλάκης Μ., 2001: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Μαθαίνω Ελληνικά 3 τεύχος. (σ. 12)
2. Βασιλάκης Μ., 2002: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Μαθαίνω Ελληνικά 2 τεύχος. (σ. 11, 22,)
3. Δαμανάκης Μιχάλης (επιμ.), 2003: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Πανεπιστήμιο Κρήτης Σχολή Επιστημών Αγωγής Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε. Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών: Ελληνικά από κοντά 20 (γλωσσικά) μυστήρια για τον επιθεωρητή Σαχίνι... κι εσένα. (σ. 25, 45, 91, 107)
4. Δημητρά Δ., Παπαχειμώνα Μ., 2003: Ελληνικά τώρα 1+1, ΝΟΣΤΟΣ: Athens
5. Μπαμπινιώτης Γ. Ελληνική γλώσσα. Εγχειρίδιο διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης (ξένης) γλώσσας. – Αθήνα, 1993.
6. Σιόντης Χ. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα. – Ιωάννινα, 2001. -350σ.
7. Δεμίρη-Προδρομίδου Ε., Καμαριάνου-Βασιλέου Ρ. Νέα ελληνικά για μετανάστες, παλλινოსτούντες, πρόσφυγες και ξένους. – Επίπεδο α'. – Μεταίχμιο, 2002. -376σ.
8. Δεμίρη-Προδρομίδου Ε., Καμαριάνου-Βασιλέου Ρ. Νέα ελληνικά για μετανάστες, παλλινოსτούντες, πρόσφυγες και ξένους. – Επίπεδο β'. – Μεταίχμιο, 2002. -392σ.
9. Клименко Н.Ф. Новогрещко-український словник / Клименко Н.Ф., Пономарів О.Д., Чернухін Є.К./ – К.: Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2005. – 432 с.
10. Педорец Н. П. 50 устных тем по новогреческому языку: для школьников, абитуриентов / Н. П. Педорец, С. Д. Костава. – Мариуполь, 1999. – 72 с.

11. Рытова М. Л. Новогреческий язык. Практический курс / М. Л. Рытова – СПб, 1994. – 375 с.
12. Триандаφιλιδис Μ. Μαλαγ γρμματικα νουογρеческого γзыка / Μ. Τριανδαφιλιδισ – Σαλονικι, 1995. – 275 σ.
13. Αραβανιατάκης Κ. Επικουινωήστε Ελληνικά 1 / Κ. Αραβανιατάκης, Αραβανιατάκης Φ. – Αθήνα, 1994. – 313 σ.
14. Αραβανιατάκης Κ. Επικουινωήστε Ελληνικά 2 / Κ. Αραβανιατάκης, Αραβανιατάκης Φ. – Αθήνα, 1994. – 275 σ.
15. Βαλσαμάκης Φ. Αρχίζω τα Νέα Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα / Φ. Βαλσαμάκης, Α. Χατζηπαναγιωτίδη. – Θεσσαλονίκη, 1994. – 146 σ.
16. Μπαμπινιώτης Γ. Ελληνική γλώσσα / Γ. Μπαμπινιώτης. – Αθήνα, 1994. – 373 σ.
17. Σμαρώ Β. Τα Νέα Ελληνικά για ξένους / Β. Σμαρώ. – Θεσσαλονίκη, 1994. – 347 σ.
18. Σιόντης Χ.Γ. Εγχειρίδιο ελληνικής γλώσσας για ξένους σπουδαστές. Βιβλίο δεύτερο / Ιωάννινα, 1999. – 440 σ.
19. Σιόντης Χ.Γ. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα / Χ.Γ. Σιόντης. – Ιωάννινα, 2001. – 350 σ.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Ουσιαστικά

Αρσενικά σε -ας, -ης ισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	ο μήν-ας	ο πίνακ-ας	ο μαθητ-ής	ο εργάτ-ης
Γεν.	του μήν-α	του πίνακ-α	του μαθητ-ή	του εργάτ-η
Αιτ.	το μήν-α	τον πίνακ-α	το μαθητ-ή	τον εργάτ-η
Κλητ.	- μήν-α	- πίνακ-α	- μαθητ-ή	- εργάτ-η
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	οι μήν-ες	οι πίνακ-ες	οι μαθητ-ές	οι εργάτ-ες
Γεν.	των μην-ών	των πινάκ-ων	των μαθητ-ών	των εργατ-ών
Αιτ.	τους μήν-ες	τους πίνακ-ες	τους μαθητ-ές	τους εργάτ-ες
Κλητ.	- μήν-ες	- πίνακ-ες	- μαθητ-ές	- εργάτ-ες

Αρσενικά σε -ος ισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	ο λαγ-ός	ο κήπ-ος	ο ανθόκηπ-ος	ο δάσκαλ-ος
Γεν.	του λαγ-ού	του κήπ-ου	του ανθόκηπ-ου	του δασκάλ-ου
Αιτ.	το λαγ-ό	τον κήπ-ο	τον ανθόκηπ-ο	το δάσκαλ-ο
Κλητ.	- λαγ-έ	- κήπ-ε	- ανθόκηπ-ε	- δάσκαλ-ε
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	οι λαγ-οί	οι κήπ-οι	οι ανθόκηπ-οι	οι δάσκαλ-οι
Γεν.	των λαγ-ών	των κήπ-ων	των ανθόκηπ-ων	των δασκάλ-ων
Αιτ.	τους λαγ-ούς	τους κήπ-ους	τους ανθόκηπ-ους	τους δασκάλ-ους
Κλητ.	- λαγ-οί	- κήπ-οι	- ανθόκηπ-οι	- δάσκαλ-οι

Αρσενικά σε -έας

	<i>Ενικός αριθμός</i>	<i>Πληθυντικός αριθμός</i>
Όνομ.	ο τομ-έας	οι τομ-είς
Γεν.	του τομ-έα	των τομ-έων
Αιτ.	τον τομ-έα	τους τομ-είς
Κλητ.	- τομ-έα	- τομ-είς

Αρσενικά σε -ας, -ης, -ες, -ους.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	ο ψαρ- άς	ο μανάβ- ης	ο καφ- ές	ο παππ- ούς
Γεν.	του ψαρ- ά	του μανάβ- η	του καφ- έ	του παππ- ού
Αιτ.	τον ψαρ- ά	το μανάβ- η	τον καφ- έ	τον παππ- ού
Κλητ.	- ψαρ- ά	- μανάβ- η	- καφ- έ	- παππ- ού
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	οι ψαρ- άδες	οι μανάβ- ηδες	οι καφ- έδες	οι παππ- ούδες
Γεν.	των ψαρ- άδων	των μανάβ- ηδων	των καφ- έδων	των παππ- ούδων
Αιτ.	τους ψαρ- άδες	τους μανάβ- ηδες	τους καφ- έδες	τους παππ- ούδες
Κλητ.	- ψαρ- άδες	- μανάβ- ηδες	- καφ- έδες	- παππ- ούδες

Θηλυκά σε -α, -η ισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	η χώρ- α	η αίθουσ- α	η πηγ- ή	η τέχν- η
Γεν.	της χώρ- ας	της αίθουσ- ας	της πηγ- ής	της τέχν- ης
Αιτ.	τη χώρ- α	την αίθουσ- α	την πηγ- ή	την τέχν- η
Κλητ.	- χώρ- α	- αίθουσ- α	- πηγ- ή	- τέχν- η
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	οι χώρ- ες	οι αίθουσ- ες	οι πηγ- ές	οι τέχν- ες
Γεν.	των χωρ- ών	των αιθουσ- ών	των πηγ- ών	των τεχν- ών
Αιτ.	τις χώρ- ες	τις αίθουσ- ες	τις πηγ- ές	τις τέχν- ες
Κλητ.	- χώρ- ες	- αίθουσ- ες	- πηγ- ές	- τέχν- ες

Θηλυκά σε -ος ισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	η οδ- ός	η λεωφόρ- ος	η επέτει- ος
Γεν.	της οδ- ού	της λεωφόρ- ου	της επετεί- ου
Αιτ.	την οδ- ό	την λεωφόρ- ο	την επέτει- ο
Κλητ.	- οδ- ό	- λεωφόρ- ο	- επέτει- ο
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι οδ- οί	οι λεωφόρ- οι	οι επέτει- οι

Γεν.	των οδ-ών	των λεωφόρ-ων	των επετεί-ων
Αιτ.	τις οδ-ούς	τις λεωφόρ-ους	τις επετεί-ους
Κλητ.	- οδ-οί	- λεωφόρ-οι	- επέτει-οι

Θηλυκά σε -α, -ου ανισοσύλλαβα

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός	
Όνομ.	η μαμ-ά	η αλεπ-ού	οι μαμ-άδες	οι αλεπ-ούδες
Γεν.	της μαμ-άς	της αλεπ-ούς	των μαμ-άδων	των αλεπ-ούδων
Αιτ.	τη μαμ-ά	την αλεπ-ού	τις μαμ-άδες	τις αλεπ-ούδες
Κλητ.	- μαμ-ά	- αλεπ-ού	- μαμ-άδες	- αλεπ-ούδες

Θηλυκά σε -η (με χαρακτήρα σ, ξ, ψ)

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	η λέξ-η	η έκθεσ-η	η σκέψ-η
Γεν.	της λέξ-ης	της έκθεσ-ης	της σκέψ-ης
Αιτ.	την λέξ-η	την έκθεσ-η	την σκέψ-η
Κλητ.	- λέξ-η	- έκθεσ-η	- σκέψ-η
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	οι λέξ-εις	οι εκθέσ-εις	οι σκέψ-εις
Γεν.	των λέξ-εων	των εκθέσ-εων	των σκέψ-εων
Αιτ.	τις λέξ-εις	τις εκθέσ-εις	τις σκέψ-εις
Κλητ.	- λέξ-εις	- εκθέσ-εις	- σκέψ-εις

Ουδέτερα σε -ο, -ι ισοσύλλαβα.

Ενικός αριθμός				
Όνομ.	το δέντρ-ο	το συνέδρι-ο	το νησ-ί	το τραπέζ-ι
Γεν.	του δέντρ-ου	του συνεδρί-ου	του νησ-ιού	του τραπέζ-ιού
Αιτ.	το δέντρ-ο	το συνέδρι-ο	το νησ-ί	το τραπέζ-ι
Κλητ.	- δέντρ-ο	- συνέδρι-ο	- νησ-ί	- τραπέζ-ι
Πληθυντικός αριθμός				
Όνομ.	τα δέντρ-α	τα συνέδρι-α	τα νησ-ιά	τα τραπέζ-ια
Γεν.	των δέντρ-ων	των συνεδρί-ων	των νησ-ιών	των τραπέζ-ιών
Αιτ.	τα δέντρ-α	τα συνέδρι-α	τα νησ-ιά	τα τραπέζ-ια
Κλητ.	- δέντρ-α	- συνέδρι-α	- νησ-ιά	- τραπέζ-ια

Ουδέτερα σε -μα ανισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>		
Όνομ.	το βή-μα	το άγαλ-μα
Γεν.	του βή-ματος	του αγάλ-ματος
Αιτ.	το βή-μα	το άγαλ-μα
Κλητ.	- βή-μα	- άγαλ-μα
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>		
Όνομ.	τα βή-ματα	τα αγάλ-ματα
Γεν.	των βη-μάτων	των αγαλ-μάτων
Αιτ.	τα βή-ματα	τα αγάλ-ματα
Κλητ.	- βή-ματα	- αγάλ-ματα

Ουδέτερα σε -ος ισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>		
Όνομ.	το δάσ-ος	το έδαφ-ος
Γεν.	του δάσ-ους	του εδάφ-ους
Αιτ.	το δάσ-ος	το έδαφ-ος
Κλητ.	- δάσ-ος	- έδαφ-ος
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>		
Όνομ.	τα δάσ-η	τα εδάφ-η
Γεν.	των δασ-ών	των εδαφ-ών
Αιτ.	τα δάσ-η	τα εδάφ-η
Κλητ.	- δάσ-η	- εδάφ-η

Τα ουδέτερα σε -ον,-ως, -ας, -αν, -υ, -εν, -ος.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	το προϊ-όν	το φω-ς	το γεγονός-ς	το κρέα-ς
Γεν.	του προϊ-όντος	του φω-τός	του γεγονό-τος	του κρέα-τος
Αιτ.	το προϊ-όν	το φω-ς	το γεγονός-ς	το κρέα-ς
Κλητ.	- προϊ-όν	- φω-ς	- γεγονό-ς	- κρέα-ς
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	τα προϊ-όντα	τα φώ-τα	τα γεγονό-τα	τα κρέα-τα
Γεν.	των προϊ-όντων	των φώ-των	των γεγονό-των	των κρέα-των
Αιτ.	τα προϊ-όντα	τα φώ-τα	τα γεγονό-τα	τα κρέα-τα
Κλητ.	- προϊ-όντα	- φώ-τα	- γεγονό-τα	- κρέα-τα

<i>Ενικός αριθμός</i>

Όνομ.	το σύμπ-αν	το φωνή-εν	το μηδέν	το πρωί
Γεν.	του σύμπ-αντος	του φωνή-εντος	του μηδενός	του πρωινού
Αιτ.	το σύμπ-αν	το φωνή-εν	το μηδέν	το πρωί
Κλητ.	- σύμπ-αν	- φωνή-εν	- μηδέν	- πρωί
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	τα σύμπ-αντα	τα φωνή-εντα	τα μηδενικά	τα πρωινά
Γεν.	των συμπ-άντων	των φωνη-έντων	των μηδενικών	των πρωινών
Αιτ.	τα σύμπ-αντα	τα φωνή-εντα	τα μηδενικά	τα πρωινά
Κλητ.	- σύμπ-αντα	- φωνή-εντα	- μηδενικά	- πρωινά

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	το οξύ	το δάκρυ	το βράδυ	το δόρυ
Γεν.	του οξέος	του δακρύ-ου	του βραδιού	του δόρατος
Αιτ.	το οξύ	το δάκρυ	το βράδυ	το δόρυ
Κλητ.	- οξύ	- δάκρυ	- βράδυ	- δόρυ
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	τα οξέα	τα δάκρυ-α	τα βράδια	τα δόρατα
Γεν.	των οξέων	των δακρύ-ων	των βραδιών	των δοράτων
Αιτ.	τα οξέα	τα δάκρυ-α	τα βράδια	τα δόρατα
Κλητ.	- οξέα	- δάκρυ-α	- βράδια	- δόρατα

Επίθετα

Επίθετα σε -ος,η,ο, -ος,α,ο.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο ήσυχ-ος	η ήσυχ-η	το ήσυχ-ο
Γεν.	του ήσυχ-ου	της ήσυχ-ης	του ήσυχ-ου
Αιτ.	τον ήσυχ-ο	την ήσυχ-η	το ήσυχ-ο
Κλητ.	- ήσυχ-ε	- ήσυχ-η	- ήσυχ-ο
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι ήσυχ-οι	οι ήσυχ-ες	τα ήσυχ-α
Γεν.	των ήσυχ-ων	των ήσυχ-ων	των ήσυχ-ων
Αιτ.	τους ήσυχ-ους	τις ήσυχ-ες	τα ήσυχ-α
Κλητ.	- ήσυχ-οι	- ήσυχ-ες	- ήσυχ-α

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο ωραί-ος	η ωραί-α	το ωραί-ο
Γεν.	του ωραί-ου	της ωραί-ας	του ωραί-ου
Αιτ.	τον ωραί-ο	την ωραί-α	το ωραί-ο
Κλητ.	- ωραί-ε	- ωραί-α	- ωραί-ου
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι ωραί-οι	οι ωραί-ες	τα ωραί-α
Γεν.	των ωραί-ων	των ωραί-ων	των ωραί-ων
Αιτ.	τους ωραί-ους	τις ωραί-ες	τα ωραί-α
Κλητ.	- ωραί-οι	- ωραί-ες	- ωραί-α

Επίθετα σε -ης,α,ικο ανισοσύλλαβα.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο πεισματάρ-ης	η πεισματάρ-α	το πεισματάρ-ικο
Γεν.	του πεισματάρ-η	της πεισματάρ-ας	του πεισματάρ-ικου
Αιτ.	τον πεισματάρ-η	την πεισματάρ-α	το πεισματάρ-ικο
Κλητ.	- πεισματάρ-η	- πεισματάρ-α	- πεισματάρ-ικο
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι πεισματάρ-ηδες	οι πεισματάρ-ες	τα πεισματάρ-ικα
Γεν.	των πεισματάρ-ηδων	των (πεισματάρ-ικων)	των πεισματάρ-ικων

Αιτ.	τους πεισματάρ-ηδες	τις πεισματάρ-ες	τα πεισματάρ-ικα
Κλητ.	- πεισματάρ-ηδες	- πεισματάρ-ες	- πεισματάρ-ικα

Επίθετα σε -ής,ής,ές.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο αφελ-ής	η αφελ-ής	το αφελ-ές
Γεν.	του αφελ-ούς	της αφελ-ούς	του αφελ-ούς
Αιτ.	τον αφελ-ή	την αφελ-ή	το αφελ-ές
Κλητ.	- αφελ-ή(ς)	- αφελ-ής	- αφελ-ές
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι αφελ-είς	οι αφελ-είς	τα αφελ-ή
Γεν.	των αφελ-ών	των αφελ-ών	των αφελ-ών
Αιτ.	τους αφελ-είς	τις αφελ-είς	τα αφελ-ή
Κλητ.	- αφελ-είς	- αφελ-είς	- αφελ-ή

Επίθετα σε -ύς,ιά,ύ.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο βαρ-ύς	η βαρ-ιά	το βαρ-ύ
Γεν.	του βαρ-ιού	της βαρ-ιάς	του βαρ-ιού
Αιτ.	το βαρ-ύ	τη βαρ-ιά	το βαρ-ύ
Κλητ.	- βαρ-ύ	- βαρ-ιά	- βαρ-ύ
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι βαρ-ιοί	οι βαρ-ιές	τα βαρ-ιά
Γεν.	των βαρ-ιών	των βαρ-ιών	των βαρ-ιών
Αιτ.	τους βαρ-ιούς	τις βαρ-ιές	τα βαρ-ιά
Κλητ.	- βαρ-ιοί	- βαρ-ιές	- βαρ-ιά

Επίθετα σε -ής,ιά,ί.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο πορτοκαλ-ής	η πορτοκαλ-ιά	το πορτοκαλ-ί
Γεν.	του πορτοκαλ-ή (ιού)	της πορτοκαλ-ιάς	του πορτοκαλ-ιού
Αιτ.	τον πορτοκαλ-ή	την πορτοκαλ-ιά	το πορτοκαλ-ί
Κλητ.	- πορτοκαλ-ή	- πορτοκαλ-ιά	- πορτοκαλ-ί
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι πορτοκαλ-ιοί	οι πορτοκαλ-ιές	τα πορτοκαλ-ιά
Γεν.	των πορτοκαλ-ιών	των πορτοκαλ-ιών	των πορτοκαλ-ιών

Αιτ.	τους πορτοκαλ-ιούς	τις πορτοκαλ-ιές	τα πορτοκαλ-ιά
Κλητ.	- πορτοκαλ-ιοί	- πορτοκαλ-ιές	- πορτοκαλ-ιά

Επίθετο πολύς, πολλή, πολύ

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
Γεν.	του (πολλού)	της πολλής	του (πολλού)
Αιτ.	τον πολύ	τη πολλή	το πολύ
Κλητ.	- (πολύ)	- (πολλή)	- (πολύ)
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
Γεν.	των πολλών	των πολλών	των πολλών
Αιτ.	τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά
Κλητ.	- (πολλοί)	- (πολλές)	- (πολλά)

Επίθετα σε -ων, ουσια, ον

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο ενδιαφέρ-ων	η ενδιαφέρ-ουσα	το ενδιαφέρ -ον
Γεν.	του ενδιαφέρ-οντος	της ενδιαφέρ-ουσας	του ενδιαφέρ-οντος
Αιτ.	τον ενδιαφέρ-οντα	την ενδιαφέρ-ουσα	το ενδιαφέρ -ον
Κλητ.	- ενδιαφέρ-ων	- ενδιαφέρ-ουσα	- ενδιαφέρ -ον
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι ενδιαφέρ-οντες	οι ενδιαφέρ -ουσες	τα ενδιαφέρ -οντα
Γεν.	των ενδιαφερ-όντων	των ενδιαφερ-ουσών	των ενδιαφερ-οντων
Αιτ.	τους ενδιαφέρ-οντες	τις ενδιαφέρ -ουσες	τα ενδιαφέρ -οντα
Κλητ.	- ενδιαφέρ-οντες	- ενδιαφέρ -ουσες	- ενδιαφέρ -οντα

Αριθμητικά
Απόλυτα αριθμητικά

Αριθμοί	Απόλυτα αριθμητικά
1	ένας, μία/μια, ένα
2	δύο, δυο
3	τρεις, τρεις, τρία
4	τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα
5	πέντε
6	έξι
7	εφτά (επτά)
8	οχτώ (οκτώ)
9	εννιά (εννέα)
10	δέκα
11	έντεκα
12	δώδεκα
13	δεκατρείς, δεκατρις, δεκατρία
14	δεκατέσσερις, δεκατέσσερις, δεκατέσσερα
15	δεκαπέντε
16	δεκαέξι (δεκάξι)
17	δεκαεφτά (δεκαεπτά)
18	δεκαοχτώ (δεκαοκτώ)
19	δεκαεννιά (δεκαεννέα)
20	είκοσι
30	τριάντα
40	σαράντα
50	πενήντα
60	εξήντα
70	εβδομήντα
80	ογδόντα
90	ενενήντα
100	εκατό

Το απόλυτο αριθμητικό **ένας, μία, ένα**

	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Ονομ.	ένας	μία, μια	ένα
Γεν.	ενός	μιας	ενός
Αιτ.	ένα(ν)	μία, μια	ένα

Το απόλυτο αριθμητικό τρεις, τρεις, τρία

	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Ονομ.	τρεις	τρεις	τρία
Γεν.	τριών	τριών	τριών
Αιτ.	τρεις	τρεις	τρία

Το απόλυτο αριθμητικό τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα

	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Ονομ.	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
Γεν.	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων
Αιτ.	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα

Τακτικά αριθμητικά

Αριθμοί	Τακτικά αριθμητικά
1	πρώτος, -η, -ο
2	δεύτερος, -η, -ο
3	τρίτος, -η, -ο
4	τέταρτος, -η, -ο
5	πέμπτος, -η, -ο
6	έκτος, -η, -ο
7	έβδομος, -η, -ο
8	όγδοος, -η, -ο
9	ένατος, -η, -ο
10	δέκατος, -η, -ο
11	ενδέκατος, -η, -ο
12	δωδέκατος, -η, -ο
13	δέκατος, -η, -ο τρίτος, -η, -ο
14	δέκατος, -η, -ο τέταρτος, -η, -ο
15	δέκατος, -η, -ο πέμπτος, -η, -ο

16	δέκατος,-η,-ο έκτος, -η, -ο
17	δέκατος,-η,-ο έβδομος, -η, -ο
18	δέκατος,-η,-ο όγδοος , -η, -ο
19	δέκατος,-η,-ο ένατος, -η, -ο
20	εικοστός, -η, -ο
30	τριακοστός, -η, -ο
40	τεσσαρακοστός, -η, -ο
50	πεντηκοστός, -η, -ο
60	εξηκοστός, -η, -ο
70	εβδομηκοστός, -η, -ο
80	ογδοηκοστός, -η, -ο
90	ενενηκοστός, -η, -ο
100	εκατοστός, -η, -ο

Ρήματα

Ρήματα Α' συζυγίας ενεργητικής φωνής στον ενεστώτα.

(εγώ)	γράφ-ω	(εμείς)	γράφ-ουμε
(εσύ)	γράφ-εις	(εσείς)	γράφ-ετε
(αυτός)	γράφ-ει	(αυτοί)	γράφ-ουν

Συνηρημένα ρήματα

(εγώ)	πά-ω	(εμείς)	πά-με
(εσύ)	πα-ς	(εσείς)	πά-τε
(αυτός)	πά-ει	(αυτοί)	πά-νε

Ρήματα Α' συζυγίας παθητικής φωνής στον ενεστώτα

(εγώ)	γράφ-ομαι	(εμείς)	γραφ-όμαστε
(εσύ)	γράφ-εσαι	(εσείς)	γράφ-εστε
(αυτός)	γράφ-εται	(αυτοί)	γράφ-ονται

Ρήματα Β' συζυγίας ενεργητικής φωνής στον ενεστώτα

α' τάξη

(εγώ)	μιλ-ώ (-άω)	(εμείς)	μιλ-άμε
(εσύ)	μιλ-άς	(εσείς)	μιλ-άτε

(αυτός)	μιλ-ά (-άει)	(αυτοί)	μιλ-άνε (-ούν)
---------	--------------	---------	----------------

β' τάξη

(εγώ)	καλ-ώ	(εμείς)	καλ-ούμε
(εσύ)	καλ-είς	(εσείς)	καλ-είτε
(αυτός)	καλ-εί	(αυτοί)	καλ-ούν

Ρήματα Β' συζυγίας παθητικής φωνής στον ενεστώτα

α' τάξη

(εγώ)	μιλ-ιέμαι	(εμείς)	μιλ-ιόμαστε
(εσύ)	μιλ-ιέσαι	(εσείς)	μιλ-ιέστε
(αυτός)	μιλ-ιέται	(αυτοί)	μιλ-ιούνται

β' τάξη

(εγώ)	καλ-ούμαι	(εμείς)	καλ-ούμαστε
(εσύ)	καλ-είσαι	(εσείς)	καλ-είστε
(αυτός)	καλ-είται	(αυτοί)	καλ-ούνται

δ' τάξη

(εγώ)	φοβ-άμαι (-ούμαι)	(εμείς)	φοβ-όμαστε (-ούμαστε)
(εσύ)	φοβ-άσαι	(εσείς)	φοβ-άστε
(αυτός)	φοβ-άται	(αυτοί)	φοβ-ούνται